

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184A.

lebrant el reverend senyor director de la Secció Catequística. Acabada la missa, els nous combrregants seran obsequiats amb un esmorzar a l'estatge social, Carretera de Sarrià, núm. 4.

A la tarda, a les quatre, funció de perseverança, renovació de les Promeses del Baptisme, imposició del Sant Escapulari del Carme i repartició de les estampes recordatives de tan solemnnial acte.

El diumenge vinent, al camp d'esports del Patronat (New Catalònia), a dos quarts de sis de la tarda, tindrà lloc un festival, amb motiu del repartiment de premis als alumnes de les Escoles nocturnes gratuïtes.

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Quatre rofers van moure shir a la

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

NOTA DE FINANCES

La nota facilitada pel ministeri de finances diu així:

Segons comunica el delegat regi inter, per a la repressió del contraban al Nord, s'han practicat a Irun, per forces de carabiners, noves aprehensions, en diversos domicilis, de mercaderies de contraban que atenyen 240 quilos d'especialitats farmacèutiques i 154 de llimes.

Així mateix comunica el delegat regi que el dia 23 s'agafaren en l'auto d'una senyora marquesa, en passar la Duana de Beòvia, 47 quilos de telixats diversos i alfombres, que portava amagats el carruatge, imposant-li 4.000 pessetes de multa.

Segundant les ordres del ministre la Inspecció general de Duanes ordena una visita a les Duanes d'Algecires i de la Llínia de la Concepció, i com a conseqüència de tal visita l'inspector designat, creient oportuna la facturació d'una expedició de 116 sacs de blat de moro destinada a Jaen, ordena, per telegram, que fos detinguda.

Practicada la detenció i examinada foren agafats 120 sacs de cafè que pesen 5.300 quilos, descobrint-se altra expedició de 28 sacs que ja havien arribat, de la qual es van poder detenir 1.100 quilos, també de cafè.

Ambdues expedicions precalien d'Algecires i havien estat facturades com a blat de moro.

Resolt i decidit el ministre a perseguir el contraban i la defraudació per tots els mitjans, alentant i fomentant l'acció denunciadora dels particulars, es proposa, així que es tinguin constituïdes les Corts, portar un projecte de llei modificant com calgui el procediment per aquestes coses, avui lentíssim i enervant, perquè els denunciants o aprehensors rebien ràpidament el premi degut de llur denúncia i serveis, i la prompta terminació d'aquests processos judicials, la tramitació dels quals es compta per anys.

Per últim i continuant en el tema relatiu al preu del sucre per a contestar als requeriments fets per la premsa, ha de dir que segons ha informat al ministre la Direcció de Duanes, l'exportació clandestina del sucre és avui impossible, per estar a l'estranger més barat que a Espanya, puix a França es cotiza a 30 francs la 10 quilos, que al canvi de 43; resulta a 129 pessetes quilo, contra 170 a Espanya.

CONFERENCIA DE L'EDIFICACIO

Les seccions: segona, financeria; tercera, tècnica; i quarta, social, acabaren aquest matí llurs deliberacions i deixaren ja ultims els dictàmens que passen a la taula de la Conferència perquè aquesta els sotmeti a la discussió i aprovació pel ple de delegats.

La primera secció deixà ahir vespre aprovat el tema primer del qüestionari que fa referència a l'acció de l'Estat, exemptió de tributs, construcció d'edificis, expropiació de terrenys, associacions i cooperatives de funcionaris, ús de capitals, etc., etc.

Avui al matí ha acabat la discussió del tema segon «Acció dels organismes locals».

Al local de la Conferència ha començat la sessió plenària, presidida pel senyor Rodríguez Viguri.

Hi ha gran concurrència de delegats.

L'ordre del dia fixada per aquesta reunió del ple és la següent:

Lectura i aprovació de l'acta.

Discussió del tema sisè del qüestionari.

Les comunicacions urbanes dictaminades per la secció tercera i de la setena.

Coordinació amb l'activat de la secció quarta.

La tercera sessió del ple se celebrà divendres vinent, a les deu del matí.

Demà es reunirà al matí la secció primera.

A la tarda es servirà la festivitat.

L'EXPORTACIO DE PATATES

La «Gaceta» publica avui la següent Real Ordre:

Nombroses entitats agrícoles i diversos Ajuntaments de la regió de València s'han dirigit al ministre de Foment en súplica que s'ampliï fins a últims de juny vinent el termini per a l'exportació de patata prime-

renca que fou autoritzada per Real Ordre de data 2 d'abril últim aclarida per la del 20 del citat mes.

El fonament de la petició és que la collita és allí un xic més retrassada que al litoral de Catalunya i per tant resulta insuficient el termini assenyalat, el qual fineix a últims del corrent mes, establert en relació amb l'època més propícia de sortida de les patates primerenques conreades a Màrtor i la seva comarca.

Per altra part la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Palma de Mallorca sollicita que es faci extensiva l'autorització a les patates de varietats primerenques conreades a aquella comarca, i tenint en compte que el ministeri de Foment estima atencibles ambdues peticions, S. M. el Rei, de conformitat amb el proposat per aquesta Direcció general, s'ha servit disposar que es prorrogui fins al 30 de juny vinent el termini per a l'exportació de patata primerenca, autoritzada per reials ordres del 2 i 20 d'abril últim, romanent inalterable el cupus de 30.000 tonelles a les mateixes fixades, i que els beneficis d'exportació es facin extensius, dintre els esmentats terminis i cupus, a les varietats de patates primerenques conreades a les Illes Balears.

DE FOMENT

Ha tornat de Bilbao el sots-secretari de Foment.

Ve satisfet de les proves que ha presenciada de les locomotores construïdes a la fàbrica d'aquella regió.

El senyor Gasset ha dit que havia rebut un telegrama de l'enginyer de la quarta divisió de ferrocarrils, en la qual manifesta que els serveis d'aquella divisió, trastornats amb motiu de la vaga de Linares, poden considerar-se normalitzats.

El director general d'Agricultura li comunica haver continuat les visites d'inspecció a les regions envaïdes per la llagosta, i confia poder sofocar-la amb els mitjans amb que compta.

A la seva tornada marxarà a Saragossa amb el mateix objecte.

CONGRES

El PRESIDENT DEL CONSELL li contesta.

Jo vaig afirmar ahir — diu — que entre els senyors Alcala Zamora i Alba no hi havia la menor discrepància sobre el concepte del protectorat i la manera d'arribar a la pràctica els compromisos adquirits des de l'oposició. (Rumors.)

Ningu podrà deduir-la de les paraules del senyor Alcala Zamora.

Els motius de la divergència són que ell va entendre que se'l tenia comunicat. Per això vaig dir ahir que havien estat inútils tots els requeriments que li veníem per a convenir el que es rectificaria el procedir que creguéu molestos.

Aquesta comunicació que se suposa, declara — diu el senyor García Prieto — que a tots els ministres ens ho semblava bé, i una persona tan estranya com el ministre de Marina afirma que no es podien donar explicacions més terminants de les que el senyor Alba havia donat al ministre de la Guerra ahir.

Insisteixo que l'acord ha estat sempre complet entre tots els ministres.

Es cert que en hora avançada d'un Consell el ministre d'Estat donà compte d'una proposta i en ponderà la urgència.

El ministre de la Guerra no s'avingué a resoldre tan de pressa.

Altres ministres opinaren el mateix i es telegrafia a l'Alt Comissari dient-li que no es podia resoldre amb tanta urgència.

En un altre assumpte que es proposà i al qual ha alludit l'ex-ministre de la Guerra, es convingué per tots, que havia de venir al Parlament.

Explica els antecedents de la redacció de la nota oficial en la qual es donà compte de la dimissió del senyor Alcala Zamora, i afirma que s'insistí prop d'aquest perquè no dimís. (Aplaudiments en la majoria.)

El senyor ALBA intervé, i diu que la seva intervenció no és per a defensar ni consagrar les relacions de fet, sinó per a donar una explicació de fets concrets circumscrits a detalls que no veïlla a qualsevol — va vegada de guerres.

Assisteixo — diu — a aquest debat amb tristesa i amb insuperable repugnància.

Cal no jutjar per les paraules, sinó pels fets, i el ministeri d'Estat, en aquest moment, no és un càrrec agraïble, i qui ha merescut la confiança dels seus amics i companys mereix també el respecte dels altres.

Amb veritable resignació he donat explicacions en dos Consells memorables al senyor Alcala Zamora, i em vaig brindar a canvis de sistema si el senyor Alcala Zamora creia que eren necessaris, i li vaig oferir fins els telegrams de mar tramit administratiu perquè els conegués.

Tot s'estrellà davant la irreductible actitud del senyor Alcala Zamora.

Amb tot respecte, a aquest senyor, vaig a exposar-li una rectificació de fets que demostren la seva equivocació.

Política del Marroc. — Es que ningú pot imaginar que fora jo tan insensat que deixés de donar compte als meus companys del desenvolupament del programa de Govern. Així hi ha les declaracions ministerials i els posteriors acords de Consell.

Es feren còpies de les resolucions de Govern, que s'enviaren als ministres de la Guerra i Estat, l'Alt Comissari i el cap del Govern.

No vull recordar la nota ministerial de desembre.

Paris el senyor Alcala Zamora de la proposició X.

Jo sóc un ministre d'Estat poc aficionat a la reserva, i crec que, com esdevé a tots els països, s'ha de discutir tot amb al de guardar la necessària discreció.

Per això no hi ha cap raó per a ocultar que la proposta de l'Alt Comissari es referia als tractes amb el Ràisuni.

Recordo que en la nota de desembre es deia que ja no podia haver-hi en això ni la possibilitat d'opció.

Es refereix als acords del Consell del 31 de març i de l'1 i 2 d'abril, i diu que ell els havia d'executar.

I afegí: Estava jo obligat a enviar el ministre de la Guerra nota de les mil incidències que aquesta pràctica reclamava? Anava jo a donar-li compte dels naturals tràmits de les negociacions que se seguien?

A ell li bastava saber que s'executaven fidelment els acords adoptats en Consell de ministres, com a mi em bastava següència.

Jo mai demanava a S. S. dades de les operacions militars, ni ampliació dels despatxos oficials que S. S. em presentava, ni informes sobre tractament de material, puix que si algun assumpte ho requeria per la seva importància, jo sabia que hauria d'anar a deliberació del Consell de Ministres, com passava amb alguns de la meua competència.

El senyor Silveira mereixia també un marge de confiança per la seva feia pressa, si una excessiva coacció, personalitat que no permetia donar-li que se li podia demanar era que s'ajustés a les instruccions del Govern; i això és el que es feia. Jo no podia inventar els telegrams per a enviar-los al senyor Alcala Zamora al ministeri de la Guerra; si no els hi enviava era perquè no els tenia.

En la nota del 25 de desembre es donen normes a l'Alt Comissari; i si aquest s'hi ha ajustat, com jo ho crec, la responsabilitat del senyor Alcala Zamora, com a ministre, és la mateixa que la dels altres consellers.

El senyor Alcala Zamora parla de la nostra irreductibilitat. Doncs bé: puc dir que els ministres s'admiraven en un Consell de la meua resignació quan es discutí una proposta meua. S. S. tot el que feia era substituir paraules, i per això no havíem de renyir; i jo m'hi avenia.

Una discussió s'entaulà sobre el tractament d'una esquadreta d'avions per a bombardejar poblets. Això no es podia fer al mateix temps que es negociava la pau; i allò no era prohibir els avions amb caràcter general, com s'ha volgut fer veure. Tampoc es podien simultaniar les relacions comercials amb el tractament d'avions. De manera que únicament es prohibia l'actuació dels aeroplans damunt d'aquelles zones en les quals hi hagués entaulada una acció política.

Les bases aprovades en el Consell de ministres no diuen que per a les operacions es requereixi el previ acord del Consell de ministres quan

s'hagi de repel·lir agressions. Aquestes no es poden preveure; però hi ha les operacions de dies posteriors a aquestes agressions que són cosa distinta.

Nosaltres creiem, i S. S. també, que l'acció militar no pot actuar automàticament al Marroc, sinó supeditada sempre a l'acció de Govern.

Convé recollir-ho tot, no ja aquí al Parlament, on tot es pot contestar, sinó per a aquells òrgans de l'opinió que donava la casualitat que opinaven com S. S.

La relació amb els comandants generals, és tema que també ha còlegut S. S.

Doncs aquests necessitaven conèixer el criteri del Govern i al ministre de la Guerra es li deixava l'acoblament de les forces i de l'acció. S. S. invertí els termes.

En la repatriació de tropes S. S. seguí un criteri contrari al del Govern. El temps passava i les posicions i els contingents no es reduïen i la repatriació no es feia. (Molt bé.)

Tot això era el que mantenia la discrepància. El mateix cap del Govern li ho deia a S. S.: — Els dies passen i no anem als fruits de la nostra gestió. El fet és que allí hi ha més soldats que quan governaven els conservadors. (Grans rumors.)

Aquesta era la discrepància.

Però, per bé que S. S. em premia per cap de tute, jo era el que parlava menys de tots.

No té res d'estrany que un dia arribés el despatx del Marroc a Estat i no arribés a Guerra. Altres dies passava ben altrament, perquè no hi hi sinó un fil amb Melilla.

Un altre càrrec de S. S. és la creació de l'Amelal del Rif. Diu S. S. que no ho sabia. Jo tampoc, ni necessitava saber-ho. La creació d'aquest Amelal és degut a un Decret del senyor Sánchez Guerra. (Rialles.)

L'única cosa que féu el senyor Silveira fou nomenar Er Rifí, per a posar en execució el Decret dels conservadors.

Última rectificació de fets:

Ja he dit el cap del Govern que la dimissió de S. S. no està vinculada en l'oposició al pacte amb el Ràisuni. L'actitud de S. S. no té res que veure amb aquest pacte.

Ja un dia el comte de Romanones li va dir a S. S. que era tan gran orador, que feia que els Consells fossin excessivament llargs. (Rialles.)

Al dia següent de la proposta de l'Alt Comissari, el dia que vaig sortir cap a Bèlgica, S. S. em va preguntar per on s'havia rebut la proposta i jo li vaig contestar que per correu, i que no l'havia tramès a S. S. perquè l'Alt Comissari creuria, sens dubte, que l'assumpte competia al ministeri d'Estat.

El dia 21 de maig ja coneixia S. S. les bases del conveni, perquè, segons carta que em va dirigir (que lleigé), em comunicava haver tramès a l'Alt Comissari les instruccions tractades en Consell, i em demanava un altre exemplar, que vaig afanyar-me a trametre-li.

L'Alt Comissari estava disposat a rebre tots les observacions que S. S. li fes.

Anarem al Consell i S. S. no en formà cap, perquè va dir que estava decidit irreductiblement a dimidir.

Desitjaria que no es jutges de l'actitud dels ministres per aquesta tiquis miquis que es poden qualificar de suspicacions de poblet. L'important és tractar amb altesa en interès d'Espanya del problema del Marroc.

Per a mi, la norma a seguir, està en la nota de 25 de desembre.

Si es vol rectificar, si es vol rompre el pacte amb el Ràisuni, que iniciaren els conservadors, i es vol portar a la zona occidental la guerra com està en l'oriental, que es digui clarament; però amb la responsabilitat del qui ho digui. (Aplaudiments.)

Estimo molt l'opinió del Parlament, l'opinió espanyola; i estem en el deure de governar com ho demana l'opinió i acceptant cadascú la seva responsabilitat.

Per això he vist amb amargor que una persona de la vàlua del senyor Alcala Zamora es dediqués avui a la trista tasca que hem presenciada.

Acaba dient que mentre no li manqui la confiança del cap del Govern, del Parlament i de la Corona, el seu deure és romandre en aquest lloc i treballar segons el seu llibre saber i entendre pel bé d'Espanya. (Aplaudiments de la majoria.)

El senyor ALCALA ZAMORA restà feta.

Diu que va demanar la còpia del conveni amb el Ràisuni amb certa discreció, i en forma hàbil per aconseguir que ja hi trametés.

El senyor ALBA ha dit que s'afanyà a trametre-la amb la seguretat que, com a ministre, el convenceria. Doncs bé — diu — l'he rebuda aquesta tarda al Col·legi d'Advocats, als quatre dies de no ésser ministre.

Fa avinent que la seva equiescència al conveni era condicionada, car s'ajustava a ço que les conseqüències del pacte obligaven.

Sobre la repatriació, diu que esperava una resposta concreta d'Alcala i que se li va dir que per a efectuar la calia fer certes coordinacions.

No està conforme amb la política que es segueix a la zona occidental.

El senyor FANUL intervé i diu que la discrepància que s'ha posat en evidència és entre la política del Govern i l'Exèrcit d'Àfrica. Aquest és el greu significat de l'última crisi.

Diu que no es pot fonamentar una política de govern en la passivitat i en l'actitud exclusivament defensiva de les tropes.

Afegí que l'Exèrcit veurà com el Govern marxa sense trinxola.

El senyor VENTOSA també intervé i diu que li interessa poc entrar en el que és relatiu personalment entre els senyors Alba i Alcala Zamora i la resta del Govern. Això, al capdell, tractant-se d'un altre assumpte, no té importància; però es tracta del problema del Marroc i tots sabem com contribuï el 1921 al desastre la manca de compensació entre l'Alt Comissari i el comandant general de Melilla.

S'ha queixat el senyor Alcala Zamora de la manca de notícies que li donaven; però la cosa més greu la ha dita el senyor Alba, quan inculpa al senyor Alcala Zamora de no repatriar tropes.

Com és que el Govern ha tolerat que el ministre de la Guerra faltés al seu acord? Això és greu perquè demostra la indecisió i ha pogut dur el trist fet que ahir el cap del Govern confirmà.

La cosa més lamentable és que aquest debat demostra la falta d'orientació, la falta de compensació del Govern amb els seus organismes, i d'això sorgeix la falta d'autoritat.

Creu el cap del Govern que, així les coses, la majoria té autoritat davant del país per a exigir les responsabilitats pel Govern?

Aquesta pregunta la hi farà el país. Es reduirà tot a demanar responsabilitats al vescomte de Eza i al marquès de Lema?

El marquès de LEMA. — Encara no he sentit dir res en contra meu.

El senyor VENTOSA. — No ho dic jo perquè vulgui que es digui; és que aquest Govern és més responsable que tots i cal exigir-li responsabilitat per la inacció dels sis mesos que porta al Poder.

El senyor BESTEIRO diu que aquesta tarda el senyor Alcala Zamora ha tocat safarranxo de combat i ha tingut una derrota i desitja que persistís en la tàctica per veure si la derrota s'estenia a tot el seu camp polític.

Als socialistes els sembla bé el camí emprat pel Govern en el problema del Marroc; però és insuficient. La decisió s'imposa. Ha esdevingut això de Tizi-Azza. És inútil parlar de centenars de baixes enemigues, puix n'hi ha hagut 127 d'espanyoles, que haurien evitat amb l'abandó de la posició. És precís, doncs, abandonar-la i portar les nostres tropes a una línia de defensa més garantida.

Si es persisteix en l'actual estat de coses, augmentaran les despeses i els perills.

Tots els Governos han dit que cal anar al protectorat, però tots han acabat amb una acció militar.

El CAP DEL GOVERN rectifica.

Diu que mentre s'ha tractat de l'explicació de la crisi ha contestat el Govern; però ara que es plantegen nous problemes derivant envers un debat sobre el Marroc, es reserva per a poder-ho fer més àmpliament en ocasió oportuna.

El senyor PRIETO. — Cal fer la pau i acabar amb el negoci de la guerra.

El senyor CORDERO. — I abandonar el Marroc.

EL PRESIDENT. — Queda terminat aquest debat.

ORDRE DEL DIA.

Sense discussió s'aproven diversos dictàmens d'incompatibilitats i es fan les corresponents proclamacions de diputats. Hi ha algunes votacions nominals demandades pels republicans. S'acaba la sessió a les 7.20.

NOTA POLITICA

Madrid, 30, 9.15 nit.
Es evident que el senyor Alcalá Zamora ha obtingut aquesta tarda justificar la seva dimissió de ministre de la Guerra. Perquè el paperet que li havia adjudicat el senyor Alba, amb la col·laboració, sembla, dels altres ministres, realment no és molt lluit.

El senyor Alcalá Zamora ha emulat la paciència de Job. No solament no participava en la direcció de la política al Marroc, sinó que ni li manifestaven les coses que arribaven a coneixement dels periodics. Ens imaginem l'anterior ministre de la Guerra esperant impacient la sortida dels diaris per a saber què passava al Marroc, on era la major part de l'exèrcit, del qual, segons les lleis, era el cap.

Però, al cap i a la fi, això és cosa d'ells. La cosa important és que existien discrepàncies en la qüestió fonamental del problema i el senyor Ventosa les assenyalava per a fer notar la greu responsabilitat en la qual el govern està incurs.

El govern acordà repatriar tropes en prou nombre per a fer veure que s'havia canviat de política, que la intenció amb el Raisuni tenia resultats pràctics. El ministre de la Guerra era l'encarregat de preparar aquesta repatriació. Malgrat els requeriments del govern el senyor Alcalá Zamora no organitzà la repatriació i a Africa segueix un contingent de tropes superior al que hi havia en temps del govern del senyor Sánchez Guerra. I això com és possible?

El senyor Alba, en fer al senyor Alcalá Zamora el càrrec de no haver repatriat les forces que el govern calculava que es podien repatriar, posava al descobert una situació que potser el senyor Panjull assenyalava encertadament en afirmar que la discrepància entre l'exèrcit d'Àfrica i el govern era fonamental.

Perquè la conclusió del debat és aquesta: El propi senyor Alcalá Zamora donà la seva conformitat a la política que podrem anomenar pacifista, d'intel·ligència amb els grans caps rebels. Es convingué a repatriar un bon contingent de tropes. Però ni s'han rectificat les posicions, ni un sol soldat espanyol ha repassat l'Estret. Això és important. Tot altra cosa cau per fora.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Despatx oficial de guerra:
«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, des de Melilla, participa a aquest ministeri el següent:

Sense novetat a les zones del protectorat».

EL GENERAL VIVES DEIXA LA COMANDANCIA DE MELILLA

Signatura de Guerra:
Nomenant governador militar de Cartagena al general de divisió don Pere Vives i Vich, actual comandant de Melilla.

EL GOVERN I EL GOVERNADOR DE BARCELONA

Els periodistes han interrogat el ministre de la Governació, en arribar aquest al Congrés, sobre el resultat de la conferència celebrada al migdia amb el senyor Raventós.

«No hi ha resultat» ha dit el duc d'Almodovar — senzillament perquè no ha acabat. L'hem suspesa a l'hora d'esmorzar, per a reprendre-la després de la sessió del Congrés.

El governador de Barcelona m'ha donat compte detallat dels molts aspectes que presenta la situació social de Barcelona.

RECTIFICACIO

El ministre de la guerra ha tornat a desmentir que sigui exacta la dimissió del capità general de la primera regió.

DESPRES DEL DEBAT. — MANIFESTACIONS DEL SENYOR ALCALA ZAMORA

L'ambient de la Cambra en terminar el debat sobre l'explicació de la crisi, no era favorable ni al Govern ni al senyor Alcalá Zamora.

Aquest, en realitat, ha donat la sensació que no havia dit el que podria dir referent a la seva disparitat amb el Govern; i la prova l'ha donada immediatament als passadissos en un diàleg que ha sostingut amb els generals Luque i Berenguer, escoltat per infinitat de diputats i molt comentat després.

Desa el senyor Alcalá Zamora que per respecte a la reserva demandada

pel president del Consell, mal comprès i pitjor correspost pel senyor Alba, no havia volgut en la seva rectificació insistir en aquests quatre punts:

Primer. — Que no se'l pot culpar de romandre a la posició de Tizzi Azza, perquè preclament el Comissari Superior, d'acord amb Dris Er Riffi, volia portar la línia avançada fins prop de la frontera francesa, pla descabellat que hauria portat perjudicis enormes a Espanya, oposant-se el Comissari Superior a que la línia actual retrocedís.

Segon. — Que el càrrec que se li havia formulat sobre la lentitud en desemparar les posicions de la zona occidental era completament gratuït i que contestava a aquest càrrec dient que el senyor Alba i el Comissari Superior proposaren que fos el Raisuni qui elegís les posicions que havien de respectar-se, suprimint-se o canviant-se, indicant al mateix temps en quins llocs podien posar-se, cosa que ell va rebutjar, per considerar-ho com a minva per a l'honor d'Espanya.

Tercer. — Que el quadro d'embarques per a les forces repatriades el deixà ultimant, però no podia ni havia de dir-ne res al saló de sessions, perquè parlar d'això constituiria un delict de traïció.

El quart. — Que en llegir el senyor Alba al Consell la proposta de pacte amb el Raisuni, ell s'hi oposà dient: «Em poseu vostès en la disjuntiva d'una guerra immediata amb el Raisuni o una guerra en termini breu. Opto per allò primer, ja que la signatura d'aquest conveni és la guerra sense remei i sense possibilitat de vèncer en un termini molt breu.

El general Luque, que escoltava al senyor Alcalá Zamora, ha exclamat: «Esteu molt pròxims a una altra catàstrofe».

ELS ZAMORISTES

En el matí d'ahir el senyor Alcalá Zamora, tan aviat com llegí un solt que publica «El Imparcial», en el qual es feien indicacions perquè els seus amics abandonessin els llocs que ocupen, dirigí una carta al marqués d'Alhucemas, presentant-li la dimissió col·lectiva de tots.

El cap del Govern li ha contestat amb una altra carta en la qual li diu:

«Si féssim cas del que diuen els periodics, estariem perduts. Li prego que els seus amics continuïn en els llocs que tan encertadament exerceixen».

EL GOVERN DE BARCELONA

En el Govern hi havia aquesta nit la impressió que continuaria temporalment al davant del Govern civil de Barcelona, el president de l'Audiència, senyor Vera, si és que atén als requeriments del Govern.

EL PACTE AMB EL RAISUNI

Una qüestió d'importància pot plantejar-se amb relació al pacte amb el Raisuni.

Segons ha dit una personalitat molt rellevant de la situació, ja està signat.

Si això és així, quan s'ha signat? En el darrer Consell al qual assistí el senyor Alcalá Zamora no es signà, segons ha manifestat reiteradament l'ex-ministre de la Guerra, i en el primer Consell al qual ha assistit el general Aizpuru, tampoc, segons ha dit l'actual ministre de la Guerra.

MANIFESTACIONS D'EN MARCELI DOMINGO

«Informaciones» publica unes manifestacions d'En Marcel·lí Domingo sobre la tasca d'aquestes Corts.

Aquestes s'han reunit exclusivament per a depurar les responsabilitats, i si el Senat té consciència de la dignitat, concedirà per unanimitat el suplicatori per a processar el general Berenguer.

Creu que l'únic que pot evitar en aquests moments a Espanya una dictadura militar són les Corts.

Les Corts han de donar la sensació que hi ha 8, 10, 15 homes disposats a enjudiciar i castigar els culpables. L'opinió estarà amb aquests homes, com està ara amb el Consell Suprem, com estaria amb el Parlament si en aquesta hora històrica una sensació de severitat, d'independència de força moral.

Tota la confiança que inspira el Suprem de Guerra és que ha actuat amb severitat, amb independència, amb força moral.

El Parlament ha de revelar també aquestes virtuts.

Considera imminent la dictadura si els homes civils no compleixen ràpidament amb llur deure.

El que puc dir és que si el Parlament condemnés en forma deguda, hauria assolit la màxima confiança del país i podria ocupar en la Història un lloc d'honor tan alt, que no

mes podria trobar exemple mai elevat en aquell parlament lliure d'Anglaterra que enjudicià Carles I i després de condemnar-lo el portà al patíbul.

EL CONREU DEL COTO

El Rei ha concedit una audiència extraordinària, a dos quarts de vuit d'aquesta nit, a don Joan Olivart, delegat de la Catàlana Agrícola Cotonera, amb assistència del ministre de Foment, per a tractar de la concessió del conreu del cotó a Andalusia.

Dues hores ha durat l'audiència, havent-se convingut que el ministre sotmetrà al Consell de demà, dijous, un projecte de decret, que el Rei signarà el divendres, per a demanar a les Corts un crèdit de deu milions amb destinació a facilitar a la Catàlana Agrícola Cotonera els recursos necessaris per a remunerar els agricultors andalusos i la producció del cotó, que es calcula que pot aconseguir uns 400.000 bultos útils de cotó en floca.

L'ACTA DE GRANOLLERS

Davant del Tribunal Suprem d'Actes s'ha vist aquesta tarda la de Granollers.

En nom del candidat derrotat, senyor Torres, la Impugna el comte de Santa Engràcia.

Creu que havia d'ésser proclamat el senyor Torres perquè la Junta d'escriutins hagué d'atendre's per a concedir el triomf al senyor Trias, als certificats que presenta aquest senyor en substitució d'uns plecs que foren sotrets.

Les dades electorals que es consignen en els certificats no coincideixen amb les de les actes que obren en poder de la Junta del Cens, i de les quals resulta triomfant el senyor Torres.

El senyor Trias de Bés defensa la validesa de l'acta.

Comença denunciant les diverses coaccions exercides per l'autoritat governativa per a assolir el triomf del senyor Torres.

La guàrdia civil acordona diversos col·legis electorals i empresona alguns interventors del senyor Trias.

Es refereix a les actes presentades a la Junta del Cens i diu que ho foren amb tres dies de retard per haver estat detingudes a Granollers.

Aquestes actes són falses i per això ha presentat l'orador una querrel·la criminal contra el senyor Torres.

En previsió del que pogués esdevenir, l'orador va fer aixecar a tots els col·legis actives notatials en les quals consten el nombre de vots obtinguts per cada candidat. Aquestes actes notatials, juntament amb els certificats expedits per les mesmes, serviren de base a la Junta d'escriutins per a proclamar-lo diputat.

EL CAPITA GENERAL DE MADRID

Als circuits polítics s'ha comentat aquesta tarda vivament la dimissió del capità general de Madrid, senyor Orozco.

Persones que es diuen ben informades asseguraven que la dimissió provenia de recents actes del general Berenguer.

Al seu dir el general Orozco nega recentment al general Berenguer el permís que aquest li va demanar per a acudir a la premsa sobre assumptes del servei, i al general Berenguer, segons els esmentats informes, malgrat la prohibició, envia a «El Liberal» les quartilles contra el coronel Riquelme, i a l'aduc més novellament ha publicat al «Nuevo Mundo» unes altres declaracions.

Com que el general Berenguer està avui sota la dependència del capità general de la regió, aquest, segons les referències que esmentem, ha cregut que no era respectada la seva autoritat, i això ha motivat el que presentés la dimissió del càrrec.

S'afegia que aquesta qüestió donaria lloc, molt aviat, a alguna acció parlamentària.

DICTAMENS D'ACTES

El tribunal d'actes ha formulat dictamen favorable sobre les actes vistes ahir, a excepció de la d'Artur i Puebla de Treves, que han quedat pendents d'informe.

LA SENADURIA PER LA UNIVERSITAT DE MADRID

Segons tots els indicis seran molt renyides les eleccions de senador per aquesta Universitat.

A les candidatures ja anunciades dels senyors Codina, Bayot, Bonilla, San Martín i Goicoechea, s'ha d'afegir la del degà de la Facultat de Medicina, doctor Recasens, presentat per un nucli important de clausurals en un manifest que subscriuen 160 firmes.

EL PLA DE L'ALT COMISSARI

Diu el senyor Alcalá Zamora que el pla que li proposava l'Alt Comissari, d'acord amb Castro Girona, era ampliar la posició de Tizzi Azza in-

ternant-nos 8.000 quilòmetres quadrats més, la qual cosa li va semblar un gran disbarat.

Sobre les posicions que es conserven a la zona occidental, diu que ell venia reiteradament aconsellant la supressió, però que l'Alt Comissari, enganyat per les habilitats del Raisuni, no ha estat partidari que es suprimissin, i que aquestes constitueixen una penya en poder del Raisuni per als seus especials propòsits.

LES BAIXES

Diu «La Correspondencia de España» que per notícies particulars de Melilla, donen la nota de 246 baixes de tropa i 17 de caps i oficials, de les quals 20 morts i 32 ferits, hi ha del Terc, 16 morts i 32 ferits de regulars. D'altres cossos i de la policia, no en sabem res.

NOTES D'ESTAT

En el periòdic oficial es publiquen les comunicacions anunciant que el Parlament alemany ha aprovat el «modus vivendi» comercial entre Espanya i Alemanya, per canvi de notes de 15 de gener últim, i participant que el Govern de la República Argentina, per decret de data 12 del corrent, ha prohibit la importació en territori argentí del bestiar boví procedent d'Espanya a causa de l'existència en ell de la perineumonía contagiosa.

CONFERENCIA DE L'EDIFICACIO

A dos quarts de cinc de la tarda en el saló d'actes del local de la Conferència, se celebrà la segona reunió del ple amb gran concurrència de delegats.

Presidí el senyor Rodríguez Viguri.

Es posà a discussió el tema sis, que es refereix a les comunicacions urbanes i que havia estat dictaminat per la secció tercera.

Consta d'onze conclusions. Restaren acceptades amb lleugeres modificacions.

Per al tema setè el senyor Rodríguez Viguri repren la sessió a tres quarts de sis.

El tema es refereix a la coordinació de les activitats de tots els elements d'intervenció de la indústria de l'edificació.

Sense discussió fou aprovat.

ELS RECARRECS DUANERS

La «Gaceta» publica una real ordre disposant que el recàrrec que ha de cobrar-se per les Duanes en les liquidacions dels drets corresponents a les mercaderies importades i exportades per les mateixes durant el mes de juny pròxim i que hagin d'ésser pagades en moneda de plata espanyola o bitllets del Banc d'Espanya, en compte de fer-ho en moneda d'or, serà de 257 per 100.

Altra real ordre disposa que les cotitzacions que han de servir de base durant el mes de juny pròxim per a liquidar el tant per cent a que han d'estar subjectes les mercaderies i productes procedents de nacions a les quals s'aplica la primera columna de l'arancel, i aquelles amb divisa d'una depreciació en la «par» monetària de la pessesta, igual o superior al 60 per 100, seran les següents: Alemanya, 0'017; Portugal, 0'250; Àustria, 0'009; Txeco-Eslavaquia, 18'800; i Brasil, 24'558.

DE GOVERNACIO

Madrid 31, 2 matinalada.

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta nit que havia continuat conferenciant amb el senyor Raventós.

Ha afegit que havia parlat per telèfon amb el president de l'Audiència de Barcelona, el qual li ha comunicat que la situació continua estacionària.

L'EXERCIT UNIC

Al ta en honor de l'oficialitat dels regulars donat al Circol Militar, el tinent coronel de les forces regulars senyor Alvarez Arenas, ha pronunciat un breu discurs dient que no hi havia d'haver dues classes d'exèrcit, el d'Àfrica i el de la península, sinó un exèrcit únic, unit per forta disciplina.

S'han donat visques a l'exèrcit únic, que han estat contestats.

EN PESTANA

Bilbao. — Aquest matí ha sortit cap a Santander N'Angel Pestanya.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Els rebels tirejarn la posició de Tizzi Azza, sense novetat. Foren dispersats per les bateries de la posició.

Les forces de les posicions del sector d'Azib de Midar venen efectuant minuciosos reconeixements amb l'objecte d'evitar incursions dels grups rebels.

Forces del batalló de València rellavaren les del Terc que es trobaven

destacades a la nova posició de Tiferruit. El servei fou protegit pel batalló d'Andalusia.

De Segangan sortiren en direcció a Dar Quebdani les forces del segon Tabor amb ametralladores i el tercer esquadró del grup de regulars d'Alhucemas.

S'espera que demà arribi a la plaça la mare de l'alferes García Junco, mort en el combat de l'altre dia.

Aquesta tarda s'ha efectuat l'enterrament de 17 legionaris que moriren en el combat de Tizzi Azza.

EL COMANDANT DE CEUTA

Ceuta. — El comandant general, senyor Vallejo, telegrafia al ministre de la Guerra demanant autorització per a lliurar el comandament del territori i tornar a la península.

El ministre li ha contestat que li concedeix permís per anar a Madrid a conferenciar sobre les causes de la seva dimissió.

El general Vallejo insisteix en sa dimissió, i en vista del permís que li concedeix el ministre de la Guerra, marxarà el pròxim dissabte cap a la península a l'objecte de donar compte al Govern dels motius de sa dimissió.

Durant la seva absència s'encarregarà interinament del manament del territori el cap de la zona de Larraix, general Gil Yuste.

S'assegura que el general Vallejo no tornarà al Marroc i gestionarà a Madrid que se'l destini a la península.

El tinent coronel senyor Valenzuela, cap del Terc, ha rebut una ordre de l'alt forcelibozza

del ministre sospenent el viatge que les dites forces havien d'efectuar el dia 31. El ministre de la Guerra no autoritza el viatge de les forces de la legió fins que tornin a Ceuta les forces de regulars que són a la Cort.

A l'Ateneu Barceloní

«Heu aquí el resultat de les eleccions efectuades durant el present mes de maig per les seccions de l'Ateneu Barcelonès:

Secció de literatura. — President, En Joan Givanel i Mas; vice-president, N'Oriol Martorell; secretari, En Rafael Folch i Capdevila; vice-secretari, En Joaquim Abella; revisor de comptes, N'Eduard Buxaderas; i vocal de Biblioteca, N'Ignasi Bo i Singla.

Compromissaris per a l'elecció de president de l'Ateneu: En Francesc Camps, En Tomás Palà i En Josep Maria de Sagarra.

Secció de ciències morals i polítiques. — President, En Josep Ruiz Casamitjana; vice-president, En Miquel Bàrbara; secretari, N'Alexandre Boford; vice-secretari, En Marian Ribó; revisor de comptes, En Vicens Solé de Sojo; i vocal de Biblioteca, En Rosend Partagàs.

Compromissaris: N'Antoni Homar, N'Ignasi Briens i N'Ignasi Dalmau. Secció de Belles Arts. — President, N'Enric Morera; vice-president, En Ricard Canals; secretari, En Josep Mompou; vice-secretari, En Jaume Lluç; revisor de comptes, N'Antoni Sauri; i vocal de Biblioteca, N'Antoni Vallesca.

Compromissaris: En Ramon Capmany, N'Antoni Muntanola i N'Aureli Capmany.

Secció de Ciències exactes i naturals. — President, En Josep Maria Tallada; vice-president, En Ricard Moragas Gracia; secretari, En Josep Poch Noguer; vice-secretari, En Rafael Trueta; revisor de comptes, N'Ignasi de Sagarra; i vocal de Biblioteca, En Cristòfor de Domènech.

Compromissaris: En Rafael Dalí, En Josep Barbey i En Lluís Llagostera.

Secció d'agricultura. — President, En Josep Baltà R. de Ceta; vice-president, En Ramon Casanueva; secretari, N'Antoni Colomer; vice-secretari, En Miquel A. Baltà; revisor de comptes, N'Esteve Salavert; i vocal de Biblioteca, En Fidel E. Raurich.

Compromissaris: En Josep Codrós, En Manuel Marquet i En Joaquim Aguilera.

Secció d'indústria. — President, En Josep Domingo Purroy; vice-president, En Domènec Bis; secretari, N'Alar Soldevila; vice-secretari, En Josep Llimona; revisor de comptes, En Pere Alier; i vocal de Biblioteca, N'Antoni Camprubi.

Compromissaris: En Francesc Biane Sintas, En Josep Galbany i En Lluís Reig.

Secció de Comerç. — President, En Lluís Figueras Dotí; vice-president, N'Antoni Barbado; secretari, N'Alfred Dorca; vice-secretari, En Francesc Bassas; revisor de comptes, En Josep Maria Busquets; i vocal de Biblioteca, En Manuel Bayés.

Compromissaris: En Francesc Burgas, En Marian Cataumbe; i N'Enric Doderó.

ELS ESPORTS

EXCURSIONISME

Per la «IV cursa de muntanya» (camí i marxa lliure) organitzada per la Secció Atlètica de l'Agrupació Excursionista «Catalunya» s'ha rebut un valuós premi del senyor marquès d'Alfaja, alcalde de Barcelona, i una copa de En Josep Vilaseta, tinent alcalde del districte V.

S'ha fet avui, a les onze del matí, a l'estatge de l'Agrupació Excursionista «Júpiter», l'obertura de l'Exposició Fotogràfica organitzada per la secció Especial de Fotografia del Centre Autonomista de Dependents, i que ha estat traslladada per uns quants dies a la dita entitat.

La mateixa Agrupació anuncia per al proper diumenge una excursió a Breda, Castell de Montecoriu, Riells i Breda.

Sortida de l'estació de M. S. A. a les 5.40.

MOTOR

Trofeu Armangué.—En el Reial Moto Club de Catalunya no es donen punt de repòs per a ultimar els detalls de tan magna organització, notant-se una animació inusitada, que atenyeix la seva més gran intensitat en els actuals moments en la Delegació de Tarragona, on des d'avui queda instal·lada la Comissió Organitzadora en pla.

En l'esmentada delegació (Rambla de Sant Joan, Sindicat d'Iniciativa) consignarà, consignarà en taules posades a l'efecte, les disposicions d'última hora que hagin de comunicar-se als concursants complementàries a les instruccions que els foren remeses a l'acte del sorteig.

El dia 2 de juny en que quedarà prohibit terminantment tot enrenament, s'efectuaran les operacions de pesatge i precintatge de vehicles, les hores que es designaran, i una vegada això terminat, quedaran els cotxes en poder dels respectius concursants, fins al següent dia que hauran de presentar-se en el lloc de la carrera, a les nou del matí.

Terminada la carrera aniran els cotxes a situar-se en el lloc designat, darrere de les casetes d'aviuallament a disposició dels senyors Comissaris, els quals procediran a l'hor custòdia fins 24 hores després, per si en tot aquest temps es presentés alguna reclamació.

Passat aquest termini seran remesos els cotxes als corredors o llurs representants.

Les instal·lacions del Camp de Mart poden donar-se per ultimades, limitant-se en l'actualitat a retocar petits detalls de conjunts.

Tant a les tribunes queda instal·lat el restaurant el servei del qual va a càrrec d'una firma tan acreditada com el Majestic Hotel d'Anglaterra, essent el màxim d'esmorzar que es podran servir en nombre de 500, al qual fi l'artística instal·lació del restaurant quedarà dividida en tres departaments, per a cent comensals cada un.

Essent en gran nombre els encàrrecs que es reben per a tickets de restaurant, es prevé que en vista de la limitació d'esmorzars que no poden servir-se, no s'en reservaran cap, facilitant-se a mesura que passin a retirar-los del Reial Moto Club de Catalunya.

Iguat observació pota fer-se pel que

respecta a tribunes i lloges pròxims a veure's despatxats en la seva totalitat.

Per a bitllets dels trens especials, popular i de luxe, les quals hores de sortida són respectivament a les 7.22 i 8.00 del demà hauran de dirigir-se els que ho desitgin, al Reial Moto Club de Catalunya, on són despatxats directament, per a evitar l'oposició del canvi pel ticket provisional com es feia anys anteriors, obtenint amb això, els que ja estan en possessió de bitllets per als esmentats trens, el gran avantatge de poder-los pendre al Baixador, on pararan per aquest objecte i en el qual punt la Companyia no en despatxará.

Indianapolis, 31.—El gran premi de l'automobil ha estat guanyat per l'americà Millon, que corria en un cotxe americà. Recorregué un trajecte de 804 quilòmetres en 5 hores 25 minuts.

Dels 24 cotxes que prengueren part en la carrera, solament deu continuaren fins al final.—Havas.

El Trofeu Armangué

ofereix al turista ocasió d'estatjar-se en el PARC-HOTEL DE TERRAMAR (SITGES), per a poder admirar els seus jardins i llacs. Habitació amb bany, cuina selecta. Se suplica els encàrrecs amb anticipació.—Telèfon 1.341. SITGES

Premi autocicles. III Trofeu Armangué.—Segons ens informen de Tarragona, regna una animació extraordinària amb motiu del pròxim esdeveniment esportiu que el Reial Moto Club de Catalunya ha de celebrar diumenge vinent.

Els entrenaments amb circuit neutralitzat, es van portant a cap segons instruccions de la Comissió organitzadora, dintre del major ordre, i per aquest motiu una gran massa de públic envaeix les immediacions del circuit.

Pel que afecta a l'estat del circuit, els concursants que han efectuat llurs entrenaments, es mostren molt ben satisfets, puix han pogut comprovar que pel seu excel·lent estat podran obtenir el màxim rendiments de llurs vehicles.

Tots aquells amb qui havem parlat de l'aspecte que presenta el Camp de Mart, ens han informat que es de més grandiositat que un any ençà i que no ha deixat de tenir-se en compte cap detall en el conjunt d'instal·lacions de tan magna organització.

El Reial Moto Club de Catalunya ens informa que a l'arribada dels trens especials, popular i de luxe, hi haurà establert a Tarragona un servei d'autòmnibus per al transport del públic que ho desitgi, a l'emplaçament de tribunes.

L'accés a aquestes i l'entrada general, estaran indicats per fleixes, des de l'estació, per la ruta més curta, col·locant-se al mateix temps indicacions precises dels llocs on conduïxen.

Estarà terminantment prohibit l'accés a les instal·lacions de davant de les tribunes a tots els que no ostentin representació oficial o vagin sense cap permís de ravitallament, essent igualment prohibit a tota persona estranya a la carrera romandre a la carretera, des d'una hora abans de l'assenyalada per a la sortida.

Profusament distribuïts pel circuit, es col·locaran cartells indicant al públic els llocs en els quals haurà de situar-se, i aquells en els quals pugui estar exposat a algun perill, recomanant el Reial Moto Club de Catalunya, amb el major interès, per al millor ordre en el desenvolupament de la carrera, que pel públic en general siguin acatades les ordres que se serveixin donar-los els diversos controls sense necessitat que s'hagi de recórrer a l'auxili de la força pública, la qual té ordre severíssim per als contraventors de qualsevol disposició dictada per al major èxit de la prova.

MARITIMES

Cruier a La Ricarda.—Aquest matí s'ha celebrat la regata creuer a La Ricarda, prenent-hi part un bon nombre de naus.

El temps plujós s'ha deixat sentir en diferents moments, caient abundant aigua, tant que, davant la incertitud de podria fer-se la lluita, es retrassà la sortida fins a dos quarts de nou.

Petit vent de N. O., calmos, vents de fora, nous vents de terra, de proa, de popa, de per ot arreu, han bufat, fent-se una regata un bon gic pesada, especialment per la calma que regnà fins a les onze, que entrà un mig jorn lleuger, facilitant un retorn ràpid i agradable.

Davant del Llobregat, el «Barandil» menava la lluita de les naus de sèrie, però l'«Asphodel» foreja, tinent ventolina i disputa amb fermesa el triomf, que no li arrabassaren en arribar a La Ricarda, assolint un formós èxit d'actuació.

El resultat de la regata ha estat: Sèries reunides, copa La Ricarda: Primer, «Asphodel», d'E. Ferrer, patró Espiell.

Segon, «Barandil II», de J. Llaudet, patró Amat.

Tercer, «Mercè», d'E. Bertrand, patró Pl.

Quart, «Cigne».

Quint, «Giraldav».

Sisè, «Gavot».

Setè, «Bajazzo».

Vuitè, «Brisa».

Novè, «Aga».

Retirats, dos.

Cruers copa Bertrand:

Primer, «Mercè», de J. Butsems, patró Martí Butsems; retirats, dos.

ATLETIQUES

Demà, divendres, al vespre, en la Federació Espanyola de Boxa es reunirà el seu Consell Directiu per a tractar de l'incident que va promoure l'actuació dels boxejadors Hoche i Balzac en la vetllada que a Madrid es va celebrar pel campionat d'Espanya del pes mosca.

En la mateixa reunió es procedirà a la classificació per categories dels inscrits als Campionats de Catalunya d'Aficionats. Les classificacions seran publicades perquè puguin fer-se sobre els inscrits les oportunes reclamacions per si hi ha entre ells algun professional.

Gran Premi d'Autocicles
del
Reial Moto Club de Catalunya
III TROFEU ARMANGUÉ
3 de Juny de 1923
TARRAGONA
LA COMPETICIÓ MÉS
GRANDIOSA CELEBRADA A EUROPA
12 marques 20 cotxes

RESTAURANT - BUFET - BAR
LLOTGES - TRIBUNES
TRENS ESPECIALS

Sortida de Barcelona Arribada a Tarragona
Popular . . . 7.23 9.23
De luxe . . . 8.00 9.46
Sortida de Tarragona Arribada a Barcelona
Popular . . . 17.48 19.49
De luxe . . . 18.57 20.30

Detalls i despatx de tickets al
Reial Moto Club de Catalunya
Plaça Tetuan, 36

Combinació d'entrada a Pelouse
de Tribunes i de tren popular
d'anada i tornada, 15 pessetes

Polítiques

CASAL NACIONALISTA MARTINENO

En Assemblea general celebrada el dia 26 passat fou proclamat el següent Consell Directiu: President, Joan Puig; vice-presidents, Enric Masana i Josep Inglès; secretari, Jaume Magriña; vice-secretari, Gumerind Oleart; caixer, Joan Gual; comptador, Lluís P. Català; vocals, Josep Asmarats, Francesc Elies, Francesc Curnellas i Joan Tarrés.

De Societat

El dia 7 del vinent juny s'efectuarà l'enllaç matrimonial d'una filla del conseqüent nacionalista Ramon Castany i Montaner amb el jove Zol Janés Pagès.

Els núvis empendran un viatge de noces, visitant Montserrat, Mallorca i València.

Es traslladen a La Garriga els cotes de Chailé.

Tornen de Madrid els senyors de Pallejà (Josep Maria).

FIVE

A la Barceloneta

CERTAMEN LITERARI ESCOLAR I CONCURS DE LECTURA, ESCRITURA I GRAMÀTICA CATALANA

La Comissió de Cultura del Comitè Organitzador de les Festes de Sant Miquel, que se celebren cada any a la Barceloneta, convoca els nois i noies de la barriada que reuneixin les condicions que més avall s'expressaran, al Certamen Literari Escolar i al Concurs de Lectura, Escriptura i Gramàtica Catalana, que tindran lloc a la pròpia barriada, els dies 20, 21 i 22 de setembre d'enguany, d'acord amb les bases següents:

Primera.—El Certamen Literari Escolar i el Concurs de Lectura, Escriptura i Gramàtica Catalana seran dos actes completament deslligats l'un de l'altre, els quals se celebraran de faiso que hom pugui presentar-se a tots dos.

Segona.—Les noies i els nois que hi prenguin part seran agrupats, tant en l'un com en l'altre, en dues seccions, tenint en compte l'edat.

Composaran la primera secció del Certamen les noies i els nois de nou a onze anys; composaran la segona les noies i els nois de dotze a catorze anys.

Composaran la primera secció del Concurs les noies i els nois de nou a catorze anys; composaran la segona les noies i els nois de quinze a vint anys.

Tercera.—Les noies i els nois de la Barceloneta que vulguin pendre part al Certamen, o al Concurs o al Certamen i al Concurs, hauran de sol·licitar-ho abans del 5 de setembre, mitjançant uns impresos que es facilitaran a la Rectoria de Sant Miquel del Port, estatge de la Federació de Pomells de Joventut de la Barceloneta, des del dia 20 d'agost.

Quarta.—Els menors de quinze anys que, en fer la sol·licitud no acreditin, amb la signatura de la mestressa o del mestre, que són o han estat alumnes d'alguna Escola Nacional o particular de la barriada, no seran pas admesos ni al Certamen ni al Concurs.

Cinquena.—Esconcediran els premis següents:

A la primera Secció del Certamen:
Un de 25 ptes. i Diploma de Mèrit.
Un de 20 ptes. i Diploma de Mèrit.
Dos de 15 ptes. i Diploma de Mèrit.
Tres de 10 ptes. i Diploma de Mèrit.
A la segona Secció del Certamen:
Un de 40 ptes. i Diploma de Mèrit.
Un de 25 ptes. i Diploma de Mèrit.
Dos de 20 ptes. i Diploma de Mèrit.
Tres de 15 ptes. i Diploma de Mèrit.
A la primera Secció del Concurs:
Un de 40 ptes. i Diploma de Mèrit.
Un de 25 ptes. i Diploma de Mèrit.
Dos de 15 ptes. i Diploma de Mèrit.
Tres de 10 ptes. i Diploma de Mèrit.
A la segona Secció del Concurs:
Un de 75 ptes. i Diploma de Mèrit.
Un de 50 ptes. i Diploma de Mèrit.
Dos de 25 ptes. i Diploma de Mèrit.
Tres de 15 ptes. i Diploma de Mèrit.
Sisena.—Per a aconseguir els esmentats premis, els aspirants faran els exercicis següents:

Primera i segona secció del Certamen:
a) Exercici de Dictat català i traducció al castellà.
b) Exercici de Dictat castellà i anàlisi gramatical del troc escrit.
c) Exercici de redacció, fet lliure.

ment en català o en castellà.
d) Exercici de dibuix d'una figura geomètrica o d'un objecte del natural.

e) Exercici d'Aritmètica, consistent en la resolució de dos problemes redactats l'un en castellà i l'altre en català.

f) Exercici de Geografia local, la primera Secció, i de Catalunya, la segona, consistent en desenrollar per escrit un tema senzill, contenint preguntes sobre la qüestió corresponent.

g) Exercici de Lectura en un llibre escrit en català, resumint i comentant el troc cegit.

h) Exercici de lectura en un llibre escrit en castellà i traducció al català.

i) Contestació oral a un tema contenint preguntes de les diverses matèries que componen el programa escolar, o sigui de Doctrina Cristiana, Notions d'Història Sagrada, Gramàtica, Aritmètica, Geografia, Història, Rudiments de Dret, Notions de Geometria, Ciències Físiques i Naturals i Fisiologia i Higiene.

Primera i segona Secció del Concurs:

a) Exercici de Lectura d'una prova.
b) Exercici de Lectura d'un vers.
c) Exercici de Dictat.
d) Exercici d'anàlisi gramatical.
e) Exercici de Redacció.

f) Exercici de Gramàtica consistent en contestar oralment preguntes d'un programa senzill redactat per la Comissió.

Sisena.—Encara que hi hagi els mateixos exercicis a les dues seccions, els de la primera secció seran molt més senzills que els de la segona, i tots plegats s'acomodaran a la capacitat intel·lectual corresponent a l'edat dels que els hauran d'executar.

Cada exercici serà puntuat, i la suma de punts obtinguts per cada alumne servirà per a assenyalar l'ordre relatiu de mèrit i per a indicar, entre els set primers de cada secció, la classe de premi corresponent a cada un.

Vuitena.—Es nomenarà un Jurat almenys per a cada secció, tant del Certamen com del Concurs, component-lo persones de reconeguda competència.

Novena.—Aquests Jurats tindran autorització per a augmentar o disminuir el nombre de premis de la secció respectiva, i podran concedir diploma de mèrit als alumnes els exercicis dels quals en siguin mereixedors i deixin, no obstant, d'ésser premiats d'una altra manera.

Desena.—Els qüestionaris a què fan referència els apartats i) del Certamen i f) del Concurs en parlar dels exercicis, seran facilitats gratuïtament als mestres i als aspirants que els demanin, adreçant-se al sudit estatge de la Federació de Pomells de Joventut.

Ozeno.—Els premis concedits al Certamen Literari Escolar i al Concurs de Lectura, Escriptura i Gramàtica Catalana, es remetran solennialment els dies de la Festa Major, aprofitant-se aquesta avinentesa per a celebrar un acte que contribueixi a donar-li relleu.

Dotzena.—Els mestres, els alumnes dels quals resultin premiats, seran distingits per la Comissió amb un pergamí, on hi constarà extrem tan lloable.

Barcelona, mag de 1923.—Doctor Nicolau Casarramona, prevere; Josep Figarola, Joaquim Barroso, Josep Romani i Josep Riba.

L'actualitat anecdòtica

LA DEFENSA DEL PATRIMONI ARTÍSTIC A FRANÇA

Fa alguns mesos diverses societats arqueològiques del Migdia de França protestaren indignades contra les «restauracions» que havia fet al castell de Grignan la seva nova propietària, una estrangera molt rica. Mans sacrilegues havien empès la reconstrucció, seguint el mal gust del dia, les ruïnes en les quals plana encara el record de Mme. de Sévigné. L'atemptat, malgrat les protestes, s'ha consumat i ha fet remoure novament la qüestió de la defensa del patrimoni artístic de França, excitant els poders públics a evitar la repetició de semblants fets.

Per a estimular la reacció necessària contra la profanació de les obres artístiques M. Carvallo ha tingut la idea de fundar «El fogar històric», associació lliure de propietaris d'immobles d'un caràcter histò-

ric i artístic encarregada de fer respectar per tot França les millors obres del passat. M. Carvallo ja tingué la iniciativa de refer el famós castell de Villandry, maquillat amb jardins anglesos per un alemany animat de les millors intencions.

Co que ha fet M. Carvallo pel seu castell, avui restaurat admirablement en el seu caràcter del segle XIV, desitja veure fer-ho per tot França. Però abans de tot convé prevenir aquests actes de destrucció.

L'activitat purament tècnica de les nombroses societats històriques i arqueològiques no és suficient. «El fogar històric», compost de propietaris intel·ligents i curiosos de defensar llur bé, s'encamina a suplir la negligència oficial.

El marquès Boni de Castellone, que s'ha distingit sempre per la caosa de l'art, convocà dies enrera, a París, tots aquells que tenen l'honor de posseir una part de l'herència artística de França. Davant d'aquesta assistència M. Carvallo exposà la finalitat d'«El fogar històric», veient-se secundat per tots.

Gran
Quinzena Anglesa
organitzada pel
F. C. Barcelona
Dies 31 de maig
3 de juny
Dundee F. C.
De la primera divisió de la Lliga
Escocesa professional
A dos quarts de cinc de la tarda

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

31 de maig de 1923

LA RESTAURACIÓ DELS POBLES ÀRABS

Molt aviat tindrà lloc a Londres la signatura del tractat convingut entre la Gran Bretanya i el Rei Hussein del Hejaz.

Amb aquest tractat la Gran Bretanya prossegueix la política iniciada durant la guerra, política encaminada a la restauració dels pobles àrabs sota el protectorat anglès.

El govern de Londres ha reconegut suara mateix la independència de la Transjordània. Són, doncs, tres els Estats àrabs que ha creat la Gran Bretanya després de la guerra: el de Hejaz, el de Transjordània i el d'Irac. La política actual del govern anglès consisteix a mantenir íntimes relacions d'amistat amb aquests pobles i a fomentar entre ells una solidaritat de raça i interessos que pugui concretar-se un dia en llur federació.

Anglaterra, doncs, reconeix i empara la independència dels pobles àrabs d'Irac (Mesopotàmia), Transjordània i la península d'Aràbia (Hejaz) amb l'excepció d'Aden, que seguirà pertanyent a l'imperi britànic. Quant a Palestina, continuarà Anglaterra exercint-hi el manament dels aliats en la forma convinguda, però els drets civils i religiosos dels àrabs hi seran absolutament respectats i protegits.

Responent a la seva concepció política, Anglaterra fomentarà tots els esforços que facin els pobles de l'Irac, la Transjordània i el Hejaz per a constituir una unió duanera i realitzar tots aquells actes que facilitin eventualment una Federació àrab.

Cal reconèixer que la política de la Gran Bretanya als pobles àrabs és molt assenyada i molt hàbil. Els pobles àrabs, que tenen una història tan gloriosa, gaudiran ara d'una ocasió admirable de provar llur aptitud per a la vida moderna.

ANDREU MARTÍ Andreu Martí, el comunista català, qui fou cap de la sublevació a l'esquadra francesa del Mar Negre, ha estat elegit altra volta a deu cantons del Departament del Sena, en les eleccions de diumenge. Martí segueix a la presó, car fou exclòs recentment dels beneficis de la llei d'amnistia.

Marcel Cachin, en comentar a *L'Humanité* els resultats de les eleccions, diu que «no hi ha cap dubte quant a la voluntat popular». I afegeix que «després de la repulsa rebuda del Tribunal Superior, el govern del Ruhr ha estat desautoritzat pel sufragi popular».

Es evident la parcialitat i l'exageració d'aquestes paraules de Marcel Cachin, però la insistència del cos electoral del Sena a elegir Andreu Martí, malgrat les vegades que ha sigut declarat inelegible, és prou significativa. El nombre total d'electors inscrits als deu cantons esmentats és de 187.612. A les eleccions de diumenge votaren 88.221, 67.677 dels quals ho feren per Andreu Martí.

Això demostra els perills evidents de fomentar moviments comunistes al Ruhr que poden, qualsevol dia, repercutir al Sena.

LA POSTA DE DE VALERA El govern de l'Estat Lliure d'Irlanda ha publicat una ordre del dia del President Eamon de Valera, datada el 24 de maig. Aquest document, que ha caigut en poder de les forces nacionals d'Irlanda, és un patètic comiat d'Eamon de Valera a les tropes republicanes.

Comença Eamon de Valera dient que la República ja no pot ésser defensada eficaçment per les armes. Els sacrificis ulteriors dels exèrcits republicans foren inútils. La continuació de la lluita armada seria perjudicial a l'interès del país. La victòria militar és del govern de l'Estat Lliure, al qual Eamon de Valera segueix acusant d'haver destruït la República. Cal, doncs, cercar altres procediments per a defensar els drets de la nació. I després d'aquestes penoses confessions, afegeix Eamon de Valera que els sacrificis realitzats pels republicans no seran estèrils, que han salvat l'honor de la nació i que el fet de rendir ara llurs armes constitueix un acte de patriotisme tan excel·lent i tan pur com fou el de prendre-les. El poble irlandès està cansat de la lluita, després de set anys d'esforços. Cal, doncs, renunciar-hi. El temps dirà qui fou abnegat i qui fou egoista, qui deia la veritat i qui la mentida. Quan Irlanda descansi, tornarà a la lluita.

Aquesta és la síntesi de la proclama d'Eamon de Valera. Sembla, doncs, que la pacificació d'Irlanda és un fet.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

El Canadà i els Estats Units

Londres, 30. — Comunicuen de Montreal, al *Daily Mail*, que el Govern del Canadà ha decidit tancar els ports canadencs de l'Atlàntic als pescadors americans des del dia 15 de juny a conseqüència de la decisió adoptada pels Estats Units, suprimint els privilegis concedits per reciprocitat als vaixells del Canadà. — Havas.

L'ajut pontifici als famolencs russos

Roma, 30. — La missió pontificia de socors de Rússia ha facilitat aliments fins al dia 15 de maig d'aquest any a 48.336 persones a Crimea, 300.358 a Moscou, 25.685 a Orenburg, 13.382 a Rostof sobre el Don i 19.831 a Ekaterinodar. En total els socorreguts han estat 102.532 famolencs. — Havas.

L'exportació francesa

Paris, 30. — En el que va d'any les exportacions han assolit 7.721.321 de tones amb un valor de 9.007.025.000 francs, la qual cosa representa un augment de 1.280.573 tones amb un valor de 2.229.311.000 de francs, i de 1.019.574 tones amb un valor de 6.745.462.000 de francs en comparació amb les exportacions realitzades durant els corresponents períodes de 1922 i 1923 respectivament. — Havas.

Raid d'aviació a Nord Amèrica

Londres, 30. — Comunicuen de Nova York al *Times* que el tinent aviadador Croker ha efectuat, sense deturar-se, un raid aeri des del Golf de Mèxic a la frontera del Canadà, o sigui una distància de 1.400 milles en 11 hores i 54 minuts. — Havas.

Noves del Ruhr

Dusseldorf, 30. — La informació publicada per la premsa alemanya diu que els generals Degoutte i Devigne havien autoritzat el trametiment de policia de seguretat al Ruhr, és absolutament inexacista.

El govern alemany, havia sol·licitat autorització per a la policia verda, autorització que no obstant li fou negada, i únicament se li concedí permís per a transportar a aquells llocs que es trobaven en moments crítics elements de policia comunal, policia que res té que veure, amb la de seguretat ni amb la verda, però sempre a reserva del consentiment dels governadors militars dels punts que es trobessin en compromís. — Havas.

Disburg, 30. — Avui s'ha estès considerablement la vaga. — Havas.

Bekinghausen, 30. — Les autoritats d'ocupació s'han incautat de cent milions vuit cents mil marcs per a respondre del pagament de multes imposades per actes de sabotatge. — Havas.

Oberhausen, 30. — Zona belga. — Els actes de sabotatge són considerables en aquesta zona.

Anit passada fou trencada la xarxa telefònica en una extensió de 3 quilòmetres. — Havas.

Dusseldorf, 30. — A conseqüència de l'explosió d'un petard, a la via fèrria han descarrilat dues locomotores.

Les autoritats d'ocupació, han imposat les corresponents sancions. — Havas.

Berlin, 30. — S'assenyala una general i significativa calma en la situació pel que toca a la vaga del Ruhr.

Al districte de Genselkirchen els obrers tornaran avui al treball i tal vegada facin el mateix en algun altre districte.

Continuen registrant-se alguns disturbis a conseqüència de l'encariment dels queviures a Dresde. — Havas.

Duisburg, 30. — Ha estat detingut pels funcionaris belgues un alemany que portava documents relatius a l'Orghesch. — Havas.

Dusseldorf, 30. — A conseqüència d'uns comentaris insolents, ha estat suspès per vuit dies el diari «Noticies de Dusseldorf». — Havas.

En honor dels americans morts a la guerra

Paris, 30. — Davant el President del Consell, senyor Poincaré, el mariscal Foch, els representants d'Anglaterra, Bèlgica, Itàlia i els Estats Units i l'ambaixador nord-americà senyor Herrik s'ha inaugurat el monument elevat a la memòria dels morts americans en la guerra.

Amb aquest motiu es pronunciaren discursos evocant la fraternitat de les armes i expressant el desig que continuï l'amistat dels aliats amb Amèrica. — Havas.

El dèficit alemany

Berlin, 30. — El dèficit atencuat actualment la xifra de 12.400.000.000 de marcs. — Havas.

Cerimònia deslluïda per un temporal a Arras

Arras, 30. — Amb gran solennitat i davant enorme concurrència s'ha efectuat la coronació de la Verge d'Arden, feta per l'arquebisbe d'Arras, monsenyor Julien, al qual acompanyaven 10 bisbes i el cardenal arquebisbe de Paris monsenyor Dubois.

Totjust terminada la cerimònia de la coronació, que s'efectuà en unes de les principals places de la població, i quan el bisbe de Chalons pronunciava un discurs, descarregà un gran temporal, que deslluï la festa. — Havas.

Pels laboratoris de França

Paris, 30. — Es reben notícies de tots els departaments de França que acusen una esplèndida receptació en la qüestió pública que estan portant a cap distingides senyores franceses amb motiu del centenari de Pasteur a favor dels laboratoris de França. — Havas.

El nou president del Parlament iugoeslau

Belgrad, 30. — Ha estat elegit per gran majoria de vots, president del Parlament iugoeslau, el senyor Liouba Yovovitch, ministre que és de cultes i cap del partit radical. — Havas.

L'afer de les reparacions

Paris, 30. — El vot de la Cambra sobre els crèdits del Ruhr implica confiança en els mètodes i política del Govern.

Els diaris fan constar amb satisfacció que tret dels socialistes i els comunistes, tots els diputats s'agruparen entorn del senyor Poincaré, i estimen que aquest vot reforça la posició de França i farà comprendre al Reich que l'única solució és la de cedir i pagar. — Havas.

Berlin, 30. — El canceller de l'Imperi senyor Cuno, presidirà avui les deliberacions de la Comissió de Negocis Estrangers sobre la situació exterior. — Havas.

Londres, 30. — El governador del Banc de Darmstadt, enviat pel canceller senyor Cuno, per a explorar sobre quina base fundava els seus càlculs el Govern britànic per a solucionar el problema de les Reparacions, s'ha entrevistat amb el Comitè del Grup Industrial de la Cambra dels Comuns, el qual considera que les proposicions presentades pel Reich són absolutament insuficients.

L'emissari del canceller alemany ha retornat a Berlin. — Havas.

Berlin, 30. — Segons un comunicat de caràcter oficial donat a la premsa, en la llarga entrevista celebrada pel canceller senyor Cuno amb els representants de l'Agricultura, s'advertí que aquests últims estan disposats en un principi a consentir en grans sacrificis.

El comunicat afegeix, que per tant es pot presumir, que el problema de les reparacions està definitivament resolt.

Segons els diaris, la garantia oferta per l'Agricultura, subordinada a certes condicions, pujaria a la suma de 200 milions de marcs or anualment.

La Comissió central de les Associacions d'Indústries, ha aprovat una memòria dirigida al senyor Cuno i relacionada amb el mateix assumpte. Els Sindicats es proposen per la seva part redactar o sotmetre a l'aprovació del Govern un nou programa referent a la qüestió de les reparacions. — Havas.

Detalls de Lausana

Lausana, 30. — L'inspector general de Finances francès, senyor Bexon, ha arribat avui.

El dit senyor, empenirà demà negociacions respecte a la qüestió del pagament dels cupons.

Tocant a les garanties judicials, sembla molt poc probable que els aliats i sobretot els francesos s'adhereixin al compromís abans de conèixer les disposicions dels turcs concernents a la sort dels tenedors de cupons.

L'acceptació pura i simple de les demandes turques referents al pagament dels cupons, faria perdre als tenedors francesos de títols uns deu milions de francs paper anyals. — Havas.

Lausana, 30. — Els perills encarregats de solucionar l'incident de Karagatch, han arribat a un acord sobre el trànsit d'hidrà a través de la zona codida a Turquia.

L'acord amb el representant de Bulgària per a sortir al mar, serà assegurat per la Societat de Nacions que nomenarà un comissari perquè col·labori amb els representants de Grècia, Bulgària i Turquia. — Havas.

Lausana, 30. — Després de celebrar extenses conferències els caps de les Delegacions aliades amb el senyor Ismet patxà, s'arribà a un acord en la qüestió de les garanties judicials a favor dels estrangers residents a Turquia.

El senyor Ismet patxà, mostra gran intransigència invocant la sobirania turca i la concessió que feren els aliats per mitjà de la proposició del delegat italià senyor Montana el dia 4 de febrer.

Abans de donar el seu assentiment definitiu a qualsevol compromís, els delegats aliats en donaran compte als seus Govern respectius.

Malgrat això, les conferències oficioses continuaran celebrant-se entre el cap de la Delegació otomana i els aliats. — Havas.

La nota belga

Paris, 31. — Segons els diaris de Brussel·les, el Govern belga ha dirigit als seus representants a l'estranger una nota en la qual es resumeixen tots els documents que el Govern belga ha tramès darrerament al Govern francès. — Havas.

La seguretat a Xina

Tsachuang, 31. — Els bandolers xinesos han posat en llibertat un anglès i un americà dels que havien capturat fa alguns dies. — Havas.

Anglaterra i Alemanya

Londres, 31. — En els cicles governamentals s'assegura que, arran d'una visita que féu al «Foreign Office», l'ambaixador d'Alemanya a Anglaterra, no féu remesa de cap pla sobre la qüestió de reparacions. — Havas.

Tranquil·litat a Dusseldorf

Dusseldorf, 31. — La darrera nit ha transcorregut en una calma completa. Segons informes rebuts aquesta nit, la repressa del treball pels vaguistes ha estat general en gairebé tota la conca del Ruhr.

En un lloc de control situat a Bergofen, han estat detinguts 36 individus pertanyents a la policia de seguretat alemanya Schup, els quals pretenien entrar en territori ocupat, portant alguns paquets. Declaren que anaven a reforçar la policia de Dortmund, que ha estat atacada tots aquests dies.

Amb tot, en registrar-los, es veié que els paquets que portaven contenien municions i no se'ls va trobar arma de cap classe. — Havas.

L'ambaixador anglès a Berlín marxa cap a Londres.

Berlin, 31. — Ha sortit cap a Londres l'ambaixador de la Gran Bretanya en aquesta capital. — Havas.

Normalitat a Dresde

Dresde, 31. — Ha estat restablerta la calma. Han obert novament llurs locals al públic tots els magatzems i cafès de la població. — Havas.

Locarno, 31. — En un pas a nivell s'ha produït una topada entre una locomotora i un camió, resultant quatre morts. — Havas.

Les proposicions alemanyes

Berlin, 31. — Sembla que el Govern i tots els partits polítics alemanys, estan d'acord en no accedir, en la nota que trametan als aliats, de la quantitat de trenta mil milions representats per remeses anuals, incloent interessos i despeses d'amortització. En canvi, res decidiren referent a les garanties.

En la novanota alemanya, sembla que s'insistirà perquè una Comissió internacional de tècnics discuteixi les capacitats de pagament per part d'Alemanya. — Havas.

Decisió del general Pilsudski

Varsòvia, 31. — Els diaris d'aquesta capital confirmen que el general Pilsudski ha posat el seu càrrec de cap d'Estat Major a disposició del president del Consell Superior de Guerra, manifestant la seva decisió de separar-se de l'exèrcit. — Havas.

Newbold torna a la Cambra

Londres, 31. — Ahir fou aprovat a la Cambra dels Comuns un acord reintegrant en son càrrec de diputat al comunista Newbold, que, com es recordarà, havia estat suspès del dit càrrec per haver pronunciat paraules que es cregueren injurioses per al president de la Cambra. — Havas.

L'Estatut de Tànger

Paris, 31. — El sots-director dels assumptes d'Àfrica al ministeri de Negocis estrangers, senyor de Beau-marchais, assistirà en representació de França a la reunió tècnica que pròximament es celebrarà a Londres per a establir la base de discussió de la conferència de Tànger. En el dit acte, França estarà també representada pel seu ambaixador a Londres, senyor Saint Aulaire; Anglaterra pel ministre de Negocis estrangers Lord Curzon, i Espanya pel seu ambaixador a Londres, senyor Merry del Val. — Havas.

El Consell de Ministres anglès

Londres, 31. — Ahir es celebrà el consell de ministres sota la presidència del senyor Baldwin. — Havas.

L'HOMENATGE A PAU CLARIS

AL SALO DE CENT

Ahí al Saló de Cent de Casa la Ciutat, magníficament concorregut, i sota la presidència d'En Xavier Tusell, en representació de l'alcalde, va celebrar-se el solemne acte d'homenatge a Pau Claris.

Armand Carabell, per la Lliga Regionalista, obri els parlaments. Celebrà l'alta significació patriòtica d'aquest com el de la vetllada a honor d'En Pau Claris. Rememba la gran figura de l'homenatjat i esmenta com en els moments de perill del seu temps s'aplegaren tots els catalans, per damunt de totes diferències, d'interessos, de classes, de passions, de personalismes, amb la figura del brau heroi, sota la bandera de Catalunya. Diu que els catalans del 1640 ens són un exemple. Que si ens sentíssim hereus d'aquells catalans, no hem de parar fins que el catalanisme sigui el camp únic de la nostra vida, de la nostra voluntat.

En Roig i Pruna, per la Unió Catalanista, comença parlant de la perennitat de Catalunya i de la seva ànima, i diu que també és perenne, enfront de nosaltres, l'odi dels enemics de Catalunya; i glossa les diferents manifestacions d'aquest odi. Parla de l'esclavatge del català, el qual des que naix fins que traspasa a l'altre món, és continuament marcat, en tots els passos de la seva vida, amb la marca de l'esclau. Diu que es va veient que a les bones Catalunya no ha d'obtenir la seva llibertat: cal, doncs, preparar-se per altres camins.

En Duran Reynals, d'Acció Catalana, comença parlant de la solidaritat nacional amb els avantpassats, que és penya de consciència i de substància de nació. Comenta la significació de Pau Claris i de les huietes del seu temps i afirma que Claris fou un polític extraordinari, el més gran polític de la Catalunya decadent. Compara la figura de Pau Claris amb altres figures històriques de Catalunya, com Fivaller, Rafel Casanova, Jaume el Dissortat, remarcant la seva normalitat pura i plena, sense moments teatrals, la seva condició de categoria patriòtica. Acaba retreient les paraules del cronista del «Diari de la Generalitat» en la mort de l'heroi.

A continuació En Josep Maria de Sagarra llegeix un poema descriptiu dels últims moments de la vida del magnat català.

En Manuel Carrasco, per la comissió organitzadora de l'homenatge, en fer el resum de l'acte, retreu les paraules del cronista quan diu de Pau Claris que és pare i restaurador de Catalunya, i glossa aquests conceptes; fa una síntesi de les cau-

ses i del procés decadent de Catalunya, fins a l'època de Pau Claris, que la reanima de nou i la vigoritza. Acaba dient que les seves virtuts cíviques i patriòtiques són un mirall per la nostra actuació.

Finalment, En Xavier Tusell, clou l'acte amb escaients paraules i diu que en la commemoració d'aquest d'aquesta mena no ens hem de concretar a llur cerimònia, sinó que n'hem de copsar l'esperit i organitzar-nos i fer-hos cada dia més forts per obtenir la llibertat de Catalunya.

Grans aplaudiments coronaren tots els parlaments; eixint-ne la nodrida concurrència molt satisfeta ho i cantant «Els Segadors».

En la presidència de l'acte, ultra els ja esmentats representants, hi havia representacions de la Protectora de l'Ensenyança Catalana, la Joventut Nacionalista «Pau Claris» en corporació, Centre Autonomista de Dependents, Lliga Espiritual de la Mare de Déu del Montserrat, Associació Catalanista de la Premsa, Nostra Parla, Els Montserratins i altres.

Entre el públic hi havia moltes dames i senyoretes.

La Lliga Regionalista porta una rica corona de flors naturals, amb una llacada a les quatre barres, al monument de l'immortal patrie Pau Claris.

ELS MONTSERRATINS A L'ESGLÉSIA DE SANT JUST

A les nou del matí, s'ha resat la missa en commemoració de la diada. El temple estava ple de concurrència entre la qual hi havia representacions d'entitats patriòtiques i de Pomells de Joventut. S'hi veien gentils i eixerides damiselles amb el caparronet cobert amb la graciosa i catalanesca caputxeta catalana. Al presbiteri hi havia el primer tinent d'alcalde N'Enric Maynés, en representació de l'alcalde, i el regidor senyor Carrasco, president de la Comissió organitzadora del Corpus. Hi havia també la Junta Directiva dels Montserratins.

Ha resat la missa mossèn Colomar. Mentrestant es cantaren motets de música religiosa. Les damiselles del Pomell «Stella Matutina» captaren per a la construcció d'un pavelló de nens a l'Hospital de Sant Pau i Santa Creu.

En acabar la missa tots els fidels cantaren El Virelai del Montserrat i després hi hagué desamans a la imatge de la Patrona de Catalunya.

A la sortida del temple Els Montserratins repartiren una fulla impresa amb fragments del discurs d'en

Pau Claris a les Corts Catalanes aplegades en juny de 1640.

Aplegat tot el jovent, que havia concorregut a l'acte religiós, va anar a portar un ram de flors al peu de l'estàtua del gran patrie.

AL PEU DE L'ESTATUA D'EN PAU CLARIS

De bella matinada ha començat el romiatge patriòtic cap a l'Arc del Triomf, al costat del qual hi ha l'estàtua del gran patrie, el canonge Pau Claris, el president de la Generalitat de Catalunya, l'expert diplomàtic, l'organitzador del poble català en front de la invasió dels exèrcits castellans en juny de 1640 i el que presidi, des de la muralla del Portal de Santa Madrona, que encara subsisteix, la memorable batalla del Montjuich, que motivà la retirada de les tropes manades pel marquès de los Vélez, fins a Tarragona.

A dos quarts de sis del matí, ja hi anà a portar la seva ofrena de flors el Grup de Dependents patriotes que rebieren la Comissió organitzadora de l'acte i que posaven al peu de l'estàtua una secció de bombers, comandada pel jardiner municipal senyor Turuguel.

I en corrua patriòtica acudiren a fer llur ofrena Els Pomells de Joventut de la Santa Cova i Guardians de la Santa Cova. En Josep i Josepa Saumell, Ateneu Nacionalista del districte V, Germanor Catalanista de Gràcia, Ateneu del Clot, Joventut Nacionalista i Ateneu Obrer de Sant Martí de Provençals, Lliga Regionalista, Unió Catalanista, Setmanari «La Tralla», Agrupació Nacionalista Els Montserratins, Pomell Flors de Tarongina, Josep Roger, Teresina Cot, Concepció Blanc, Pomell Nova Abada, Francisca Guittart, Onofre Gracienc, Dolores Batlle, Roseta Farrés, Isabel Ordí, Montserrat Hurtado, Trinitat Torneo, Joventut Nacionalista i Grup Femení Pau Claris, germanos Bonaventura i Josep Ferrer, Associació Autonomista Catalunya, del districte V, Ateneu Obrer del districte II, Sang Nova, d'Hostafranchs, Família Picalló-Permanyer, Pomell Boies de Nostra Parla, de Sabadell; Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Agrupació Sardanista, Pomell Flors Barcelonines, Centre Nacionalista del Poble Sec, Agustí Oller, Pomell Corpus de Sang, Grup Nacionalista El Roure, Joventut Nacionalista Obrera i Ateneu Verdader del Poblet, Grup Sardanista Nou Escat, Joventut Nacionalista de la Barceloneta, Joventut Nacionalista Patria Nova, Federació de Pomells de la Barceloneta, Esbart Català de Dansaires, Centre Popular, Catalanista de Sant Andreu, El nen Demetri Pérez,

Centre Nacionalista Democràtic i Joventut d'Acció Catalana del Clot, Pomell Joies de Catalunya, El nen Peret Cisa, Antònia Sagarra, Ateneu Nacionalista República de Sant Andreu, Dos separatistes, Patria Lliure, Germanos Torres, Pomell Catalunya, Grup Femení de la Unió Catalanista, Grup Separatista de Sans, Pomells Fent camí i Rosada d'amor, Jordi Costa, Elvira Serra, Joventut Nacionalista de Mataró, Casal Nacionalista Martià, Martí Muntells, Maria Núria, Mercè, Jordi i Oriol Carrasco, Joan Degollada, Annetta Gisbert, «La Publicitat» i Família Farrús.

Les corones i poms de flors cobriren el sòcol i l'estàtua, fura la festa. Presenta un bell espectacle perquè de flors n'hi ha de tots colors i arreu pengen cintes catalanes i d'altres colors.

La festa ha transcorregut sense el més lleu incident.

Una idea

Un concurrent a la festa feia observar que, si en aquests homenajes a Claris i Casanova s'establissin llocs de venda de flors prop dels monuments, serien molts més els que s'adheririen a l'homenatge.

La corona de l'Ajuntament

En albirar-se la corrua de landós en els quals anava la representació i la corona de l'Ajuntament, la Banda Municipal tocà la «Marxa Catalana». El públic rebé amb aplaudiments els regidors senyors Matons, Barbey, Esteve i Tusell, delegat aquest per l'alcalde en aquell acte, i precedits per dos municipals de gran gala, macers i el cap del ceremonial, En Manuel Ribé, entraren l'esplèndida corona de clavells vermells, que fou posada damunt del pit de l'estàtua del gran patrie.

El tinent d'alcalde, senyor Tusell, va fer ofrena de la corona, per delegació de l'alcalde i en compliment d'un acord consistorial, adherint-se a l'homenatge que el poble tributa al gran patrie que lluità per les llibertats perdudes de la terra catalana. La ciutat de Barcelona, cap i casal de Catalunya, confia que tots els ciutadans, prenent exemple del gran Pau Claris, faran tots els esforços i sacrificis necessaris perquè la nostra terra obtingui la plenitud i llibertat que en altres temps gaudí; que tots serem ciutadans dignes de la pàtria com ho fou aquest gran home que venim tots a homenatjar. (Grans aplaudiments.)

El president de la Comissió organitzadora de l'homenatge, senyor Carrasco, manifesta l'agraïment a la Corporació municipal per la seva valuosa cooperació a aquest acte com-

memorati dels ciutadans que en 1640 oferiren llurs vides per la llibertat de la pàtria i castigaren els enemics que vexaven el poble català. Espera que en tots els actes com aquest l'Ajuntament portarà la representació de la ciutat i l'animació a donar la vida i la sang per la pàtria i les seves llibertats en els dies de prova que s'apropen (Aplaudiments i víscues.)

La Banda Municipal toca «Els Segadors» i promouen una grandiosa ovació. L'Ajuntament és acomiadat amb grans aplaudiments.

Més corones

La concurrència era molt nombrosa i rebia amb aplaudiments tots els que anaven a portar flors al peu de l'estàtua.

Ateneu Nacionalista del districte III, Joventut Nacionalista i Grup Femení La Falc, Pomell Ullets de Cel, El nen Florentí Porta, Joventut Nacionalista de Barcelona, Francesc Pollet, Grup Excursionista Barceloneta.

La Mancomunitat de Catalunya

Un gran aplaudiment sàhuda els diputats senyors Jansana, comte de la Vall de Canet, Massó i Vidal de Llombarda, que amb el major dom Antoni Urillo, representant a la Mancomunitat de Catalunya, venien a posar un magnífic pom de flors al peu de l'estàtua. Fou posat al mig de la corona de l'Ajuntament.

El senyor Jansana, en representació del President, ha dit que en aquella festa homentage al gran Pau Claris, president de la Generalitat de Catalunya, no podia mancar-hi la presència de la Mancomunitat de Catalunya que és la seva continuadora. La Mancomunitat ve aquí — diu — no sols a honorar la memòria d'aquell excolt patrie sinó que ve a recordar les seves patriòtiques gestes. (Aplaudiments.)

El senyor Carrasco, en nom de la Comissió organitzadora, ha regat la presència de la Mancomunitat en aquell acte que té una significació especial, perquè és la continuadora de la Generalitat que presidi En Pau Claris i que calia recordar les paraules del cronista quan, al donar compte de la mort del pare i regenerator de la pàtria, diu que és d'esperar que en l'esdevenidor trobarà continuada la seva obra. Aquest és el desig de tots. (Aplaudiments.)

Altres corones

Les de la Joventut Nacionalista de Les Corts, Penya Jordi, senyoretes Cases, Aurèlia Curtiella Murtra, Maria Calleja, Pomell Nostres Amors, Isabel Sor, Angelina Mirasol.

L'expulsió d'En Brousse

Incident clos

En Manuel Brousse, diputat pels Pirineus Orientals, i ex-ministre, ha rebut les cartes següents de M. Poincaré, president del Consell de Ministres i ministre d'Estat.

«Paris, le 27 mai 1923.

«Monsieur le Ministre,

«J'ai l'honneur de vous faire savoir que l'ambassadeur d'Espagne vient de m'adresser, au nom de son Gouvernement, une lettre qui nous donne satisfaction en ce qui concerne la mesure si regrettable dont vous aviez été l'objet à Barcelone.

«Je m'empresse de vous envoyer copie de cette communication et de vous transmettre également le texte de la réponse que j'ai faite à M. Quiñones de León.

«Agréz, Monsieur le Ministre, les assurances de ma haute considération.

R. POINCARÉ.

«Paris, le 26 mai 1923

«Monsieur le Président,

«Mon Gouvernement me charge de vous faire savoir qu'il a procédé à une enquête au sujet de la mesure qui a été prise vis-à-vis de M. Emmanuel Brousse.

«Il tient à déclarer au Gouvernement français qu'il n'avait pas eu dans cette occasion l'intention d'user de ses droits de souveraineté et qu'il n'avait pas donné l'ordre d'expulser ce député.

«Il regrette vivement l'incident qui s'est produit et il a adressé des ob-

servations aux fonctionnaires locaux pour l'erreur commise.

«Le Gouvernement de Sa Majesté ne doute pas que le Gouvernement de la République n'apprécie l'esprit amical de cette réponse.

«Veuillez agréer, Monsieur le Président, les assurances de ma très haute considération.

«L'ambassadeur d'Espagne, QUIÑONES DE LEÓN.»

«Paris, le 27 mai 1923.

«Mon cher Ambassadeur,

«Je vous remercie de la lettre que vous avez bien voulu m'écrire au nom du Gouvernement de Sa Majesté. Elle dissipe heureusement le regrettable malentendu qu'avait causé l'expulsion injustifiée d'un député français.

«Il m'a été agréable d'apprendre que cette mesure n'avait pas été prise sur l'ordre du Cabinet de Madrid et qu'elle était le résultat d'une erreur locale.

«J'apprécie vivement la pensée amicale dans laquelle le Gouvernement espagnol vous a chargé de me faire sa communication et je vous prie de lui confirmer la cordialité de nos propres sentiments.

«Agréz, mon cher Ambassadeur, avec mes meilleurs souvenirs, les assurances de ma haute considération.

«Le Président du Conseil, Ministre des affaires étrangères,

R. POINCARÉ.

En Manuel Brousse ha contestat a M. Poincaré, amb la carta següent:

«Paris, le 26 mai 1923

«Monsieur le Président,

«J'ai l'honneur de vous accuser réception de la lettre qui vous a été adressée par M. l'ambassadeur d'Es-

pagne, de la réponse que vous avez bien voulu lui faire au sujet de mon expulsion injustifiée de Barcelone ainsi que de votre lettre personnelle.

«Je suis heureux de savoir que le Gouvernement de Madrid n'avait pas donné l'ordre de m'expulser et que l'erreur, qu'il regrette, est le fait de fonctionnaires locaux.

«Rien, dans ma conduite passée, lors de mes différents séjours en Espagne, ni lors de mon récent voyage à Barcelone, avec mon excellent collègue et ami M. Manaut, ne légitimait, en effet, une pareille mesure.

«La lettre de M. l'ambassadeur d'Espagne, comme votre réponse, me donnent pleine satisfaction.

«En considérant l'incident comme clos, je ne puis m'empêcher, Monsieur le Président, de vous exprimer ma gratitude profonde pour l'énergie avec laquelle vous avez bien voulu prendre ma défense auprès du Gouvernement de Madrid.

«Je tiens à rendre hommage aussi au dévouement et au tact déployés par le distingué conseil général de France à Barcelone, M. Charles Filippi, lorsque l'incident s'est produit.

«Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'assurance de mon plus respectueux dévouement.

E. BROUSSE.

Conferències

Demà, divendres, a les deu de vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya el senyor Jan Roig hi donarà una conferència amb el tema «Excursions sobre la conca de Moya».

El premi de prosa «Concepció Rabell»,

deis Jocs Florals de Barcelona, nova-

ment ha estat adjudicat a una obra de

EDITORIAL CATALANA, S. A.

LLEGIU:

ÀNIMES ATUÏDES

de J. ROIG I RAVENTÓS

De venda a totes les bones llibreries

MOSAICS E F ESCOFET & C^{IA}

Ronda Universitat, 20

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 31 de maig de 1923

PAU CLARIS

LA commemoració patriòtica de la diada de Corpus ha tingut enguany una doble significació. Ha estat un nou acte d'afirmació catalanista. Ha estat també un acte d'afirmació de vida, de voluntat de viure. Barcelona, en commemorar els herois que, en plena decadència, salvaren definitivament la nacionalitat catalana, ha expressat la seva decisió de viure, la seva decisió de superar l'actitud hostil dels enemics de la ciutat, units amb lligams inconfessables als enemics de la pàtria. Barcelona, capital de Catalunya, la Pàtria mateixa feta Ciutat, no pot morir. Per damunt de les conxorxes dels odis forasters i de les discòrdies civils, hi ha un sentiment superior que ens agermana, hi ha un interès col·lectiu que ens uneix. Els que neguen la Pàtria, els que odien la Ciutat, no aconseguiran llurs sinistres propòsits. Catalunya triomfarà. Barcelona vencerà tots els obstacles i totes les hostilitats.

Es el sentiment de pàtria, el sentiment comú de la nostra pàtria catalana, el que esvairà les boires de la incomprensió i de l'odi. Per damunt de les classes, per damunt dels estaments, hi ha la Pàtria. I en aquest noble sentiment de pàtria poden unir-se tots els catalans, els patrons i els obrers, que abans d'obers i de patrons han de sentir-se catalans, perquè abans que obrers o que patrons són catalans.

Pau Claris fou un representant excel·lent d'aquesta força del sentiment de pàtria. Fou un home pur, fou un home íntegre, fou un gran patriota i un gran polític. Salvà definitivament la nacionalitat catalana al moment més greu i perillós de la seva decadència. Glorificant el seu nom i la seva memòria complim un deure patriòtic. Que el seu exemple, que la seva amor viva a Catalunya inspiri tots els nostres actes i ens doni la llum i la força necessàries per a oferir cada dia, cada hora, a la Pàtria tot el rendiment del nostre esforç.

El governador de Girona

DIUEN els diaris de Madrid que en la pròxima combinació de governadors civils, que s'anuncia com a imminent, hi entrarà el senyor governador civil de Girona, don Felix Lueje.

Realment la continuació del Sr. Lueje al Govern civil de Girona, després del discurs pronunciat al Congrés pel nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell, enumerant totes les coaccions i tots els atropells realitzats contra la lliure emissió del sufragi i els drets inalienables dels ciutadans, fóra una cosa inconcebible.

El govern de concentració lliberal ha donat moltes proves de menyspreu a l'opinió pública. No pot arribar, però, a l'extrem de temeritat i inconsciència que representaria voler mantenir al Govern civil de Girona el Sr. Lueje després d'haver expressat aquella província, reiteradament i inequívocament, que no vol ésser governada d'aquesta manera tan lliberal i per aquest procediments tan reformistes.

La gestió del Sr. Lueje constitueix una vergonya per al partit reformista, al qual pertany i que encara no ha desautoritzat la seva conducta política, antiliberal, antidemocràtica i antireformista. El Sr. Melquíades Alvarez no ha pogut contestar la carta del Dr. Pi i Sunyer que ja coneixen els nostres lectors. El Ministre de la Governació no ha pogut contestar el discurs d'En Ventosa al Congrés. Però ni el Sr. Melquíades Alvarez ni el Govern podran eludir llur responsabilitat política pels actes que ha comès el Sr. Lueje com a mandatari llur i sense llur desaprovació. La gestió del Sr. Lueje a Girona ha estat el descrèdit absolut del reformisme i de la concentració lliberal.

Ara s'anuncia que el Sr. Lueje serà traslladat a una altra província. Aquesta seria la satisfacció mínima que el Govern podria donar a l'opinió pública gironina i catalana.

El senyor governador civil de Barcelona ha marxat ja a Madrid. Quan farà el mateix el senyor governador civil de Girona?

Els pressupostos italians

Roma, 31.—A la Cambra de Diputats acabà ahir la discussió de les dotzaves provisionals, aprovant-se una moció de confiança al Govern per 238 vots contra 83.—Havas.

Roma, 31.—La Cambra italiana ha votat per 188 vots contra 62 les dotzaves provisionals que regiran fins al juny de 1924.—Havas.

Concentració de forces alemanyes

París, 31.—Comuniquen de Crefeld a «Le Journal» que prop de Munster es concentraren importants contingents de la Reichswehr. Tots anaven armats.—Havas.

París, 31.—Han arribat a Ham alguns regiments alemanys, aïssant la bandera imperial a les casernes.

Les Idees i les Imatges

PLASTICA FACIAL DE LES PASSIONS

Un estudi interessant a fer. Recordem alguns colpidors assaigs de Leonardo i del flamenec contemporani James Ensor.

L'ure, l'rat, la sobbergueria, la golafreria, l'avaricia, l'enveja, la luxúria plasmen, sovint, en els rostres dels homes inequívocament i sintèticament gràfics:

Un plec de llavi, un cloure de parpelles, una inflor de galleta, una prominència de front, una fugida de mentó, la rubrica d'una orelleta palesa, a voltes, de bat a bat, una passió, un vici, un defecte dominants.

Les qualitats i les virtuts, en canvi, no solen ésser tan plàsticament visibles. Es el cas de la flor de la violeta. Perfumen a l'ombra.

(No sou d'aquest parer, oh joventut i caríssim Josep Maria Capdevila?)

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

31 de maig de 1799

NEIX A BARCELONA L'HISTORIADOR JOSEP ANTONI LLORET I VALL-LLOSERA

No és la primera vegada que esmentem en els records del segle XIX el nom d'aquest savi. Fou veritablement enciclopèdic: geologia, història natural, literatura, agricultura, mineria, biografia, higiene, història de Catalunya, dret, arqueologia, pintura, tot ho tracta justament.

Fou part de les Acadèmies de Ciències i Bones Lletres. Ocupa en la primera la presidència, fundant-hi el meritíssim Museu, donant-li cursos i mercedant que s'inscrivés el seu nom al saló de sessions, col·locant-se en lloc preferent el seu bust.

Ezecl la carrera de procurador, cursant matemàtiques, Cosmografia, Física, Química, Mecànica, Taquígrafia i Economia política. Afiliat a la política liberal, hagué d'emigrar a Marsella en el període de la reacció absolutista de l'any 1824, retornant a Barcelona en 1832.

Si notables foren els seus treballs en l'Acadèmia de Ciències, no ho foren menys en la de Bones Lletres. L'amor a Catalunya fou per ell sempre palesat (recordem el seu llibre «Cataluña antigua y moderna», i la memòria que escriu l'any 1851, en català, «Dels països en què es parla actualment la llengua catalana i de les raons en què això és fundat», com la seva cura a recollir lapides i sepulcres que estaven abandonats després de la crema dels convents de l'any 1835).

Quan es formà la biblioteca de l'ex-convent de Sant Joan, ell recollí i va classificar els llibres dels incendiatos monestirs, que avui es conserven en la Universitat, examinant 24.000 volums i donant un curs de bibliografia.

Les tasques periodístiques les desenvolupà en «El Conciller», de Barcelona, i en «El Museo Universal», que es publicava a Madrid.

Els seus coneixements sobre mineria el portaren sovint per terres d'Espanya. En una d'aquestes excursions morí a Alacant el 6 de desembre de 1861, essent notable la biografia detallada que n'escriu l'Antoni de Botarull, llegida en l'Acadèmia de Bones Lletres, i inserida com a pròleg del seu llibre «Cataluña antigua y moderna».

ESPIGOLAIRE

Sidecar que volca. Tres agents contusionats

Aquest matí, a quarts d'onze, un side-car número 8666 en el qual anaven dos agents de vigilància encarregats de custodiar l'automòbil del senyor Lerroux, fent una girada a l'avinguda del Tibidabo, bolcà, resultant el motorista Antoni Baños, del cos de seguretat, de 27 anys, amb fractura del pony dret i contusions

Una caricatura de govern

DEL debat sobre la crisi resolta amb la sortida del Sr. Alcalá Zamora del Ministeri de la Guerra, debat promogut amb veritable instint polític pel nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell, dedueix tothom que el banc blau no hi seu un govern, sinó una caricatura de govern.

Després d'oír els discursos dels senyors Alcalá Zamora, García Prieto i Alba, queda convençut tothom que ni el Sr. Alcalá Zamora ha sigut mai un Ministre de la Guerra ni el Sr. Alba un Ministre d'Estat ni el Sr. García Prieto un President del Consell de Ministres. El Sr. Alcalá Zamora no ha sigut sinó una caricatura de Ministre de la Guerra, el Sr. Alba no ha sigut sinó una caricatura de Ministre d'Estat, el Sr. García Prieto no ha sigut sinó una caricatura de President del Consell de Ministres.

I aquesta és l'enorme gravetat de la situació. Car són, precisament, la Presidència del Consell i els Ministeris d'Estat i Guerra els que tenen la responsabilitat immediata i directa dels afers del Marroc. I aquests afers, que tanta sang i tanta riquesa costen al país, han estat regits durant sis mesos en la forma intolerable que han revelat els discursos dels senyors Alcalá Zamora, Alba i García Prieto!

Un Ministre de la Guerra, que havia d'esperar la sortida dels diaris per a saber el que passava al Marroc! Un Ministre d'Estat, que procurava incomunicar l'Alt Comissari amb el Ministre de la Guerra! Un President del Consell, sense autoritat per a posar fi a les baralles dels ministres i sense un pensament sobre el problema del Marroc! Un govern que acorda la repatriació de l'exèrcit expedicionari i tolera que siguin augmentades les guarnicions d'Àfrica! Un Ministre d'Estat que, parlant des del banc blau, i sense deixar el poder després de les seves paraules, es plany que hi hagi ara a l'Àfrica més tropes que en temps dels conservadors! Qui governa, doncs? qui mana? quina autoritat és la d'aquesta caricatura de govern?

Molt assenyadament remarcava En Ventosa el greu cas de responsabilitat que ha contret el govern amb la seva conducta.

Així no és cosa estranya que esdevinguin desastres. L'únic estrany és que, amb aquesta concepció de la funció de govern, els desastres no sovintegin encara més.

L'Ajuntament i l'opinió

L'OPINIÓ pública barcelonina ha vist, immediatament, que, amb motiu del conflicte de les escombraries, que era un episodi de la vaga de transports, els enemics de la causa de Catalunya, que són els enemics naturals de la grandesa de la seva capital, volien realitzar una maniobra política, fent recaure damunt de l'Ajuntament de Barcelona la responsabilitat d'una situació deguda totalment a la ineptitud de les autoritats governatives.

Que era aquest el propòsit dels que iniciaven i realitzaven aquesta maniobra ho demostra la comunicació adreçada pels dos regidors de la Unió Monàrquica Nacional senyors Romeu i Arquer, a l'alcalde de Barcelona, retirant-se de l'Ajuntament, precisament quan l'esforç insistent realitzat aquests dies per les nostres autoritats populars començava a donar els resultats perseguits, subsanant les deficiències de l'actuació governativa.

Es clar que la maniobra era massa evident i ha estat descoberta tot seguit pel poble de Barcelona, que coneix quins són els seus servidors i quins són els seus enemics. Es per això que els senyors Romeu i Arquer, en la seva comunicació a l'Alcaldia, no ataquen tan sols la gestió de l'Ajuntament, sinó l'actitud mateixa del poble de Barcelona. La Unió Monàrquica Nacional, per a combatre l'Ajuntament, ha volgut enfil·lar-se als munts de les escombraries que havia deixat als carrers de Barcelona la ineptitud dels representants del govern de Madrid!

Una maniobra tan revoltant no podia recixir i no ha recixit. A la darrera sessió de l'Ajuntament quedaren perfectament aclariades moltes coses, i la maniobra iniciada a Madrid pels enemics de Catalunya ha trobat en l'opinió pública de Barcelona una repulsa immediata. Tothom ha sentit la indignació que el govern intentés afegir a la indefensió en què deixa els ciutadans de Barcelona l'escarni de burlar-se'n amb maniobres polítiques, no solament injustes, sinó de mal gust.

al genoll dret, pronòstic reservat.

Ricard del Peral Valor, de 34 anys, agent de vigilància, rebé contusions a la regió superficial esquerra i contusió i erosions al cap, pronòstic reservat.

Eugení Martín Casado, 31 anys, agent de vigilància, contusions al front, cara, braços, mans i cames, pronòstic reservat.

Foren conduïts al dispensari de Gràcia i d'ellí, el primer a l'Aliança i el altres dos a una clínica.

Questions socials

FERITS QUE MOREN

Han mort els dos agredits dimarts a la nit al carrer de Mercaders Josep Fernández Campmany i Manuel Estuat Parés.

També ha mort l'indivídu del Sometent Tomás Torrents Quirós, agredit a l'estació de Badalona ahir al matí.

Presentació de candidats

en la

LLIGA REGIONALISTA

Diumenge vinent, dia 3 de juny, a dos quarts de deu de la vetlla, es celebrarà l'acte de la presentació de candidats de Barcelona als socis de la Lliga; en el qual acte parlarà

EN FRANCESC CAMBO

amb l'assistència de la Junta Directiva, Diputats, Senadors i regidors nacionalistes de la Lliga

Els catalanistes de Terrassa

Retallam d'«El Dia»:

La patriòtica iniciativa de l'Associació Nacionalista de Terrassa, demanant a l'illustre President de la Mancomunitat que volgués intercedir prop de les dues organitzacions nacionalistes del cap i casal de Catalunya, per tal de què s'acabessin les lluites apassionades i irrespectuoses que venien sentint entre si, especialment per medi de la premsa, i que s'establís entre elles una intel·ligència electoral de caràcter general en les pròximes eleccions de diputats de la Mancomunitat, que evités el perill que sortís elegit un major nombre de diputats enemics de les aspiracions al·liberadores de la nostra pàtria, merescut, des del primer moment, l'alt honor d'ésser acollida cordialment i sollicitament pel President de Catalunya, el qual, donant una prova d'alt patriotisme, ha fet les gestions oportunes prop dels directores de les dues organitzacions nacionalistes abans al·ludides. En aquesta mateixa pàgina pot llegir-se la llista amb què l'Associació Nacionalista expressa a l'Il·lustre President el pregon agraïment dels nacionalistes terrassencs pel seu gest paternal.

Així mateix, aquella iniciativa ha meregut l'adhesió espontània i entusiasta d'associacions i periòdics nacionalistes de les comarques catalanes i de representants populars del nacionalisme fora i això demostra palesament que l'Associació Nacionalista de Terrassa ha tingut l'encert d'interpretar, amb la seva lletra al President de la Mancomunitat, el sentiment general dels nacionalistes catalans. No cal dir que l'Associació Nacionalista de Terrassa té en molta vàlua aquesta general conformitat i estima cordialment les felicitacions que se li han adreçat d'arreu de Catalunya.

La patriòtica iniciativa de l'Associació Nacionalista fou acceptada des del primer moment sense condicions ni regateig per la Lliga Regionalista. No tingué l'Associació Nacionalista la immensa satisfacció de veure la igualtat acceptada per l'«Acció Catalana», la qual la refusà exposant raons que, encara que no compartim, respectem profundament.

Adolorits pel resultat negatiu de la tasca d'intervenció portada a cap amb extraordinari zel pel senyor President, estem, no obstant, satisfets que l'Associació Nacionalista l'hagi motivada. Cal esperar que algun resultat haurà assolit, en definitiva, aquella intervenció. Al menys, el que la lluita inevitable entre les forces representatives dels dos sectors més importants del nacionalisme català sigui una lluita noble, presidida en tot moment pel mutu respecte, i que les energies d'ambdues forces combatents s'esmercin, més que a atacar el germà de nacionalisme, distanciant per diferències accidentals de matis i la major part de les vegades sols per diferències de temperament, a arrabassar a l'enemic comú les seves posicions dintre la Mancomunitat, el govern incipient de Catalunya.

Encara que el voler circumscriure a Barcelona la lluita entre nacionalistes és gairebé impossible, i inevitable el pretèndre qu'equilibrat l'ha no repercuteixi arreu de Catalunya, esperem del pur patriotisme dels nacionalistes forans, demostrat en lluites electorals passades, i ara recentment, en les eleccions de diputats a Corts, que sabran tenir en compte, més que els interessos partidistes d'un i altre dels sectors nacionalistes, l'interès suprem de Catalunya i que davant el front únic

que de fet formen els nostres enemics moguts per l'odi i les petites cobajances, sabran oposar-hi el front únic dels patriotes que saben inspirar-se, per damunt de tot interès accidental, en l'amor a Catalunya i en el suprem interès dels alts destins de la Mancomunitat.

Deu faci que el resultat de les imminents eleccions de diputats a la Mancomunitat no vingui, maspa tard, a donar la raó a la demanda de l'Associació Nacionalista. Per si això s'esdevingués, tinguem tots plegat una cura especialíssima a no emfonsir més les distàncies que separen circumstancialment els nacionalistes catalans. Que si futures intel·ligències són necessàries en moments decisius per a la causa de Catalunya, no les comprometem amb els nostres apassionaments d'ara, amb els nostres atacs partidistes, amb una lluita fratricida i incivil.

Carta del President de la Mancomunitat:

Senyor President de l'Associació Nacionalista de Terrassa:

Distingit senyor: Rebuda la comunicació que plena de zel patriòtic va dirigir-me aquesta Associació Nacionalista de Terrassa i atent al prec que se m'hi feia, vaig fer gestions que en les notes adjuntes, publicades a la premsa, es detallen, i amb les quals crec que queda finida la meua intervenció.

Agraït-los els nobles sentiments en què estava inspirada la seva esmentada comunicació, plau-me reiterar-me de vostres atms. amic i s. s. q. e. s. m. J. Puig i Cadafalch.

Resposta del Consell directiu de l'Associació Nacionalista:

Terrassa 26 de maig de 1923.

Excel·lentíssim senyor Josep Puig i Cadafalch.

President de la Mancomunitat de Catalunya.

Honorable senyor: El Consell directiu d'aquesta Associació Nacionalista us expressa, mitjançant la present comunicació, el seu més pregon agraïment per haver-vos dignat acollir, en la forma tan sollicita amb que ho heu fet, el prec que contenia la nostra carta datada el dia 21 del mes que cursa.

Dissortadament, la nostra demanda, pel que es refereix al punt concret de les vinentes eleccions de diputats de la Mancomunitat, no ha estat corresposta satisfactoriament, tal com creiem que convenia a la causa de Catalunya.

Es amb una veritable dolor que constatem aquest fet, puix amb ell es contraria indiscutiblement el pensar i el voler de la immensa majoria de catalans, l'adhesió dels quals, tot descomptant la por endavant, ve confirmant-se amb la unió de comunicacions que anem rebent aquests dies.

Volem creure, no obstant, que en el successiu, les nostres demandes seran ateses per tot en el que es refereix a la conducta que cal seguir pels diferents sectors del nacionalisme.

Creiem que hauran fet un gran bé a Catalunya si d'aquí endavant, per damunt de les diferències de matisos en els radicalismes d'ideals i en els procediments a seguir, tots tenen present que entre els germans que lluiten per la llibertat de la pàtria deu servir-se un obligat respecte.

Que es recordin de Catalunya i que pensin sempre que és únicament per ella que actuem.

Visqueu molts anys pel bé de la Pàtria.

Per l'Associació Nacionalista de Terrassa.

El president, Delfi Sanmartí.

El secretari, Antoni Ollari.

Les eleccions de la Mancomunitat

Candidats nacionalistes

BARCELONA

CAPITAL

Districte II «provincial»

Fèlix Escalas i Chamení

Lluís Puig de la Bellacasa i Den

Joan Vallès i Pujals

Districte III «provincial»

Josep Alomar i Estades

Josep Carabén i Vendrell

Josep Roig i Chovar

VILAFRANCA-IGUALADA

Josep Mari

Rosend Pich

GIRONA

CAPITAL

Salvador Gispert-Sauch

Agustí Riera i Pau

Lliga Regionalista

LES ELECCIONS LEGISLATIVES

En la darrera sessió celebrada per la Junta directiva de la Lliga Regionalista, entre altres acords de règim interior, i després de l'admissió de nombrosos socis i d'entitats adherides, va acordar-se fer constar en acta, i donar-se'n públic testimoni, l'agraïment a tots els candidats que en les passades eleccions legislatives anaren a la lluita amb el nom de la Lliga, així com a tota l'organització, a l'honorables cos d'interventors i als compromissaris que prengueren part en la lluita, felicitant-se del grandís exit obtingut, tot lamentant-se que, per les causes de tothom conegudes, no sortissin triomfants candidats de tota la vàlua.

LES ELECCIONS DE LA MANCOMUNITAT

El senyor president feu una breu síntesi de la situació preelectoral quant a les eleccions de la Mancomunitat del dia 10 de juny. Es refereix a les diferents veus de concòrdia, sorgides d'arreu dels catalans d'Amèrica, de diferents indrets de Catalunya, assenyalant, en especial la de l'Associació Nacionalista de Terrassa, en virtut de la qual fou convocat pel president de la Mancomunitat amb l'objecte d'evitar l'espectacle de discòrdia entre catalanistes davant les imminents eleccions de diputats per la Mancomunitat de Catalunya, en la presentació de candidatures i consegüent votació. Però, en vista de la negativa d'Acció Catalana, l'entesa, malauradament no havia estat possible.

Aleshores la comissió d'Acció Política proposava les següents candidatures, que foren molt ben rebudes i celebrades per la Junta Directiva: Pel districte II, Fèlix Escalas i Chamení, banquer i vice-president de la Mancomunitat; Lluís Puig de la Bellacasa i Den, president de la Joventut Nacionalista i ex-tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona; i En Joan Vallès i Pujals, president de la Diputació i conseller de la Mancomunitat. Pel districte III, Josep Alomar i Estades, doctor en medicina i president del Casal Nacionalista de la Barceloneta; Josep Carabén i Vendrell, propietari i ex-tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona; i Josep Roig Chovar, industrial i president de la Unió Esportiva de Sans.

Lliga Regionalista

Oficines electorals

Resten obertes per la consulta del públic les següents oficines electorals, on tothom podrà anar a saber on té el vot. Advertim, però, que la situació dels col·legis electorals és, amb comptadíssimes variacions (que oportunament assenyalarèm) la mateixa que la de les darreres eleccions de diputats a Corts.

DISTRICTE II «PROVINCIAL»

Districte II municipal: Oficina electoral nacionalista, Mercaders, 40.

Districte III municipal: Lliga Regionalista, Boters, 4, principal.

Districte IV municipal: Oficina electoral nacionalista, P. Sant Joan, 113.

Districte VI (de Provença a Travessera): Ateneu Autonomista Districte VI, Enric Granados, 32.

Gràcia: Lliga Regionalista de Gràcia, Salmerón, 73.

Poble: Ateneu Nacionalista Verdader, Nàpols, 215.

La Sagrera: Casal Nacionalista Sagrerenc, Sagrera, 155.

Guinardó: Casal Nacionalista Guinardorenc, Avinguda Montserrat, cantonada Sales Ferrer.

Horta: Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça Santes Creus, 2.

Poble Nou: Ateneu Democràtic Regionalista, Wad-Ras, 208.

Sant Martí: Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Plaça Mercat, 2.

DISTRICTE III «PROVINCIAL»

Barceloneta: Casal Nacionalista, Alegria, 25.

Districte V: Associació «Catalunya», Nou de la Rambla, 16.

Poble Sec: Oficina electoral nacionalista, Ronda Sant Pau, 5.

Barriada de Corts Catalanes-Urgell: Ateneu Democràcia, Aragó, 135.

Sans: Casino de Sans, Sans, 114.

Els catalanistes de Girona

Retallam de «El Gironès»:

La Junta del Centre Catalanista, complint el desig recollit en les consultes fetes als organismes catalanistes del districte i als elements representatius de les forces nacionalistes, ha pres l'acord d'acollir a la nostra candidatura dels senyors Agustí Riera i Pau, i Salvador Gispert-Sauch i Burch, un tercer nom que vingui a enrobustir l'estol dels electors patriotes i a assegurar el triomf de Catalunya.

Recordant que en les passades eleccions legislatives els enemics de Catalunya es van ajuntar tots en oberta aliança per a lluitar contra el clam de llibertat de la nostra Pàtria; tenint en compte que la propera lluita electoral torna a ésser plantejada en els mateixos termes; no oblidant que cada dia es fa més necessària la col·laboració de tots els bons patriotes catalans en defensa dels drets i la personalitat del nostre poble; la Junta del Centre Catalanista ha cregut que era deure dels nacionalistes enfortir la defensa de Catalunya i acollir tots aquells elements que assegurin la victòria en les eleccions de diputats que han de regir la vida de la nostra Mancomunitat, govern incipient de la Pàtria catalana.

Així pensant, reconeixent l'esperit de ferma catalanitat en què s'inspira l'actual actuació dels elements directius dels republicans de Girona; trobant amb ells una plena coincidència d'ideals i aspiracions envers les funcions i els destins de la Mancomunitat de Catalunya; i acceptant la lleial i franca entesa circumstancial a què hem estat invitats els nacionalistes davant la unitat amb que actuen els enemics de Catalunya, la Junta del Centre ha cregut que podia i havia d'acollir el nom del candidat republicà, En Miquel Santaló i Parvovell, a la candidatura nacionalista.

Queda per aquest acord del Centre determinada la candidatura plena que es recomana a tots els nacionalistes, que votin en les properes eleccions provincials. Per ella lluitaran conjuntament els nacionalistes i els republicans catalans del districte de Girona, deixant de banda diferències i conviccions que els separen, de les quals no abdiquen ni els uns ni els altres, per tenir present només el que en aquest moment actual convé a l'interès suprem de Catalunya davant dels enemics units.

Fúria anticatalana

En el banquet del Centre Aragonès: Contra uns «muera Cataluña», una resposta contundent

Aquest migdia s'ha celebrat al Teatre Goya el banquet que constituïa part del programa de les festes organitzades pel Centre Aragonès, amb motiu del novè aniversari de la col·locació de la primera pedra de l'esmentat Centre. El pati del Teatre es veia ben ple, amb més de cinc cents comensals.

Hi havia representacions de les terres aragoneses i autoritats populars de Barcelona. Foren pronunciats diversos brindis.

Amb motiu del parlament de l'alcalde de Graus, el qual ha acabat amb uns visques a Catalunya, a Saragossa, a Oseca i a Terol, tot d'una han sortit unes veus estentòries d'un parell d'individus, cridant «viva España», i, veient que no en feien cas, han començat de cridar diverses vegades «Muera Cataluña».

Però la resposta que immediatament s'han guanyat d'un estol de catalans, o sinó catalans, aragonesos correctes, amants de Catalunya on viuen, ha estat d'aquelles categòriques i contundents: aquell parell de mal educats (creiem que és el menys que podem dir-los), han rebut un seguit de bofetades i cops de punys i han estat expulsats del local.

Funcionari infidel

Ha estat getingut J. Ll. oficial tercer de Correus, acusat de sotstroure pècs amb valors declarats.

Fera algun temps es notaven en ritats en la secció dels dits valors, aquesta administració certes irregularitats i una enquesta practicada pels caps els portà a sospitar del J. Ll.

S'establí un discret servei de vigilància el resultat del qual ha estat sorprenent en delictes flagrant.

Sobrava la pregunta

S'ha presentat al jutjat Bonaventura Bruguera i ha donat part que, passant a la nit pel carrer de Mansa, se li van acostar dos homes, els quals li van preguntar:

— De quin sindicat sou?

— No sóc de cap sindicat.

— Aleshores, vinguen els diners que porteu...

I apolaren aquella «petició» amb l'irresistible argument de dues pistoles automàtiques que l'apuntaven.

El Bruguera no tingué més remei que remetre 375 pessetes que portava. Els interpelladors se les embutxacaren i se'n anaren sense remençar.

El denunciador troba que haurien pogut prescindir de la pregunta. Al menys haurien estalviat temps.

LA SITUACIÓ A BARCELONA

La vaga de transports. — El terrorisme

EL DIA D'AVUI

Per ésser avui festa, no hi ha notícies referents a l'estat de la vaga.

Els guàrdies de seguretat tragueren 30 carros, dels quals anaren 6 al mercat de la Boqueria, 4 al del Born, 4 al de la Concepció, 4 al de Sant Andreu, 6 al de la Llibertat, 3 al de Santa Olatina i 3 al del Ninot.

El director del mercat de Sant Antoni ha fet remesa de 70 pessetes recaptades entre els venedors, per als 10 guàrdies que han tingut cura de la neteja d'aquell lloc.

El guàrdia Aquil·la Herráez ha guiat de deixar el servei, essent pel bat d'un pilot d'escombraries.

El governador civil interí ha iniciat algunes gestions encaminades a veure si es pot solucionar el conflicte.

ELS PERJUDICIS DE LA VAGA

Continuen rebent-se a les oficines de la Dilegia de Defensa Industrial i Comercial, de quatre a set de la tarda de tot els dies feiners, les informacions dels comerciants i industrials per a procedir a la confecció d'una estadística dels perjudicis ocasionats per les actuals vagues de transports i derivades.

CARRERS NETS

En passar pels carrers de la Bòria, Ouders, Corders, Sant Cugat i Portal Nou, no es veu ni un munt d'escombraries en tots ells ni en els adjacents; cosa digna d'esment, perquè, com sap tothom, en temps normals aquelles barriades no es distingien pas per tenir els carrers massa nets.

Les escombraries s'han concentrat a un recó de la plaça de Sant Agustí Vell i a la bretxa del Portal Nou, i els munts estan coberts de desinfectants.

LA CAMBRA MERCANTIL

La Cambra Mercantil d'aquesta ciutat, que ve preocupant-se de l'estat anormal que travessa Barcelona, ha dirigit una exposició al president del Consell de ministres interessant-li la solució de l'últim conflicte plantejat, i reclamant l'actitud de les autoritats que amb complet abandon de les obligacions que els imposa llur càrrec, romanen en la major passivitat sense cercar una fórmula satisfactòria.

De la dita exposició copiem els següents paràgrafs: «Barcelona se sent completament desamparada de tota acció de govern. Toies les classes i els ciutadans tots coincideixen en aquesta apreciació deploable, i saben que l'actuació governamental, i adhiu la de les Corts, ha de traduir-se únicament en càrrecs i impostos que resulten ja avui insuportables per a molts contribuents.

«Cinc anys portem ja, en els quals les convulsions de la lluita de classes constitueixen per a Catalunya, i especialment per a la seva capital, un perill que podria ésser de mort, si no comptés amb una vitalitat feta a prova dels més durs atacs.

«Durant aquest temps, els governs han practicat els més diversos experiments a grans salts, s'ha passat d'un error a un altre error, el agents del Govern han afegit més que a res a reafirmar l'obra dels seus més immediats antecessors, poc s'han preocupat en canvi de cercar la pau dintre de les normes de la justícia.

«Prosegueix lamentant el descuit davant dels més greus problemes per part de les autoritats, i referint-se a l'últim, que tant perjudici causa, entre altres la paralizació dels treballs de l'Exposició del Moble, la qual ha hagut d'ajornar la inauguració, i el quedar desatesos serveis tan importants com els que afecten a la salut pública, diu:

«Domina a Barcelona la impressió que res es pot o res es vol fer pels representants del poder públic per controlar en ella una pau justa, acabant la constant repetició de lites socials i desterrant més que res el terrorisme que s'ha apoderat d'aquesta ciutat. L'interès primordial del Govern que V. E. presideix ha d'ésser destruir amb fets aquesta dolorosa impressió, portant a cap una tasca de prevenció i preocupant-se d'evitar que el crim continuï essent un sistema de lluita, comptant amb l'absoluta impunitat, com compta per desgràcia en l'actualitat.

I finalment:

«Missió del Govern es preocupar-se

de... cercar tots els mitjans per a impedir les interrupcions de la normalitat de la vida social.

«Si no s'arriba a aquest resultat, si persisteix, sobretot, el terrorisme ambocallent Barcelona en una atmosfera de tragèdia, dia vindrà que el comerç i la producció tota tinguin d'adoptar una actitud decidida, impulsada per la crisi que de llarg temps ve sentint-se i que aquestes circumstàncies vénen a agreujar per moments.

Així mateix s'ha dirigit la Cambra Mercantil als diputats recentment elegits per la capital, perquè dintre de la seva esfera d'acció facin els possibles perquè es remedi els conflictes que d'un quant temps a aquesta banda pesen sobre la ciutat, en perjudici del comerç i de tots en general. I igualment en ofici dirigit al senyor Alcalde, li ha pregat que amb el fi de resoldre la situació anormal creada per l'últim conflicte plantejat, se serveixi convocar una reunió dels elements representatius de la nostra ciutat, per si podia sorgir l'ansida solució.

PROTESTA DE LA CAMBRA DE LA INDUSTRIA

La Cambra d'Indústria de Barcelona ha tramès el següent telegrama: «President Consell Ministres.—Madrid. — Reunint ple aquesta Cambra Indústria acordà unànimement posar coneixement V. E. que premsa local publica com a nota «falsa ampliació Consell ministres, els paràgrafs que copiats a la lletra, diuen: «s'afegeix a això l'actitud de l'element patronal que sembla que no vol prestar-se a la solució conflictiva perquè evidentment desitja un estat violent, que determini la declaració estat de guerra que elements patronals jutgen convenient per a llurs interessos. El Consell entén que essent correcta l'actitud vaguista que no han produït cap disturbi, i havent-se ofert a fer circular els carros, sense coaccions, no pot el Govern anar a un estat d'excepció.» Aquesta Cambra que té per apòcrifes aquestes declaracions Consell, perquè no es possible s'inverteixin fets de tots coneguts i s'emetin conceptes absurds i ofensius per a la classe patronal, no pot desconèixer la malvestat moral que han produït, essent falses i tot, tals declaracions, en un element tan greuement perturbat com és el de la nostra ciutat, pregant-li, per tant, que en interès pau i conveniència pública, les desmentís. —Comte de Caralt, president; Aguilera, secretari.

EL FOMENT DEL TREBALL REITERA LA SEVA ACTITUD

El Foment del Treball ha tramès al president del Consell de Ministres el següent telegrama:

«El Foment del Treball, reunit en Assemblea general extraordinària, en la seva màxima representació, davant les circumstàncies que s'agregen per moments, acut en última apel·lació a la suprema autoritat de Vuescència perquè, sense trigança, que la situació de Barcelona, no consent, imposi l'impert de la llei a tots els ciutadans, sense distinció de classes, davant l'actuació manifesta de poders irresponsables que actuen al marge de les lleis. Esmentem sols de passada, malgrat la suma gravetat que entranyen els atemptats mal anomenats socials, el qual tema fou objecte del nostre telegrama de data 12 de març que, sens dubte per haver-se extraviat, no arribà a la seva destinació: telegrama i conceptes que reproduïm a Vuescència avui en document urgent. No demanem cap llei d'excepció sinó que en defensa dels sagrats interessos del treball que ens incumbeixen, del pa i pau dels nostres obrers, de la pública salut i de la total representació de l'economia d'aquesta ciutat, digna de millor sort, Barcelona acut a Vuescència i consigna: que té dret a ésser governada dintre de l'observància absoluta de les lleis del regne, i a la protecció del Poder públic en les vides i interessos dels seus ciutadans. —Rebi el testimoni del nostre respecte.

Domènec Sert, president del Foment del Treball. — Frederic Bernades, vice-president primer. — J. Compte i Viladomat, vice-president

segon. — Josep de Cuadras, vocal secretari. — Laura Moreno, vocal tesorera. — Antoni Aparici, vocal comptador. — Albert Rostinol, ex-president. — Lluís Ferrer Vidal i Soler, ex-president. — Baró de Cuadras, Antoni Pons Arola, Josep Soldevila, Joan Puig Marçó, Claudi Arañó, Eusebi Bertrand i Antoni Gassol, vocals de Junta Consultiva. — Artur Farrés, president de l'Agrupació de Ceràmica, vidrieria, fang, marbrres, calc i guix. — Joan Escorsa i Josep Serrat, president i representant de l'Agrupació d'Indústries Siderúrgiques. — Josep Farrero i Ramon Mas Bagà, president i representant de l'Agrupació de trileria, ferreteria, quincalla i armeria. — Octavi Domènech, vice-president de l'Agrupació de metalls i les seves al·leacions, alumini, estany, níquel, plom i zinc. — R. Graupera Garrigó, representant de l'Agrupació de Productes químics. — Josep Botey i Josep Maria Soldevila, president i representant de l'Agrupació de fabricants de filats de cotó. — Antoni Peñarau, representant de l'Agrupació de retoris de cotó i les seves mesclures. — Josep Vendrell, president de l'Agrupació de Teixits Crus de Cotó. — Josep Clapers i Berenguer, president de l'Agrupació de Teixits de Color. — Francesc Martí Bech i Agustí Montal, president i representant de l'Agrupació de Teixits de Novetat i de Fantasia. — Pere Callis i Francesc Serrat, representants de l'Agrupació de fabricants de gèneres de punt. — Josep Lluçana, per l'Agrupació de velluts de cotó. — Antoni Cantí, representant de l'Agrupació de blanqueig, tintes i aprestos. — Climent Verdguer, president de l'Agrupació de Filats i Retoris de Llana. — Manuel Comamala, president de l'Agrupació de Comerciants en Llana. — Macià Dos Santos, president de l'Agrupació de Fabricants de Teixits de Llana. — Ricard Borrrell, president de l'Agrupació de Fabricants de Filats i tintes de seda. — Francesc Vilumara, president de l'Agrupació de Teixits de seda. — Marian Bachs, representant de l'Agrupació de fabricants de paper, cartó i les seves manufactures. — Josep Thomas i Lluís Barral, president i representant de l'Agrupació d'Editors, impressors i arts del llibre. — Ricard Prat, representant de l'Agrupació de comerciants de Fustes. — Pere Terrades i Joan Pegleri, president i representant de l'Agrupació de Fabricants de Mobles. — Just Gatlus i Manuel Blass, president i representant de l'Agrupació de Fabricants de Curtits i les seves manufactures. — Emili Sabata i Conrat Guillemany, president i representant de l'Agrupació de Fabricants de corretges de cuir. — Francesc Castellort i Martí Llorens, president i representant de l'Agrupació de Fabricants d'Articles de Marroquineria. — Andreu Oliva, president de l'Agrupació de Maquinària en general. — Juli Caparà, president de l'Agrupació de material elèctric. — Cosme Puigmal, representant de l'Agrupació de Vins, aguardents i derivats. — Artur Pedrerol, president de l'Agrupació de Fabricants de Conserve i Embutits. — Ferran Mauri i Francesc Oliva, president i representant de l'Agrupació de Fabricants de Dolços. — Joan Millat, president de l'Agrupació de Venos, guarniments, bisuteria, bastons i raspalls. — Joan Gassó, president de l'Agrupació de fabricants d'articles de goma. — Pere Alber, president de l'Agrupació de cotillaires i confeccionistes en general. — Pere Tejero, president de les Agrupacions de Confeccions, Camiseria, colls, punys, roba blanca i de color, al major. — Pere Casolí, president de l'Agrupació de Confeccions, Vestits i Capells per a senyora i nens. — Artur Riera, president de l'Agrupació de fabricants de pa de luxe. — Joaquim Saura, representant de l'Agrupació de comerciants de màquines d'escriure. — J. J. Fabrè Ribas, representant de l'Agrupació de confeccions d'elàstics i lligacames. — Isidor Valls i Ramon Volart, president i representant de l'Agrupació de Fabricants de tuls i puntes. — Vicenç Ferrer i Bertrand, Alexandre Bosch i Pau Cazenueve, president i representants de la Secció de Comerç i Navegació. — Carles Soujol, representant de la Secció Hispano-Africana.

LA RECOLLIDA DE LES ESCOMBRIES

En general, el servei de la recollida d'escombraries es va normalitzant. Els carros encarregats de la recollida domiciliar, que han reprès fa dos dies el servei, impedeixen que augmentin les escombraries situades a la via pública, i com que des del dijous passat, els vuit camions del Foment d'Obrers i Construccions conduïts i protegits per elements militars es dediquen intensament a recollir els grans pilots formats durant la primera setmana de vaga, es d'esperar que, si no sorgeixen dificultats imprevistes, que l'Alcaldia espera que no sorgeixin, la situació s'anirà normalitzant ràpidament.

Per a aconseguir-ho, l'Alcaldia té confiança que tots els veïns facilitaran la prestació del servei abstenint-se de tirar les escombraries a la via pública com no sigui en els llocs designats pels tinent d'alcalde en cada districte, ja que sols amb aquesta cooperació ciutadana és possible donar eficàcia als serveis que han pogut fins avui organitzar-se.

LA MANCOMUNITAT I EL CONFLICTE DE LES ESCOMBRIES

El president de la Mancomunitat, En Josep Puig i Cadafalch, en veure que passaven dies sense resoldre's el conflicte de les escombraries, anà a oferir a l'alcalde la seva cooperació i tots els elements dels quals podia disposar.

S'han celebrat diverses conferències i s'ha resolt acceptar la patriòtica ofrena del President de la Mancomunitat.

Avui, dijous, havien de sortir per compte de la Mancomunitat 20 grans camions, 100 individus de les brigades sanitàries i 100 mossos de l'Esquadra que procedents de diversos indrets de Catalunya ha concentrat a Barcelona.

Els sanitaris i els mossos de l'Esquadra estaran allotjats al Camp d'en Galbany.

«Cal que els veïns hi posin de llur part tota la bona voluntat per a facilitar l'actuació d'aquestes brigades i aviat pugui ésser un fet la higienització de la ciutat.

Una vegada més la Mancomunitat haurà fet un gran servei a Barcelona.

EL QUE DIU EL GOVERNADOR INTERI

El governador interí deia ahir al vespre que durant la tarda s'havia intensificat el servei de recollida d'escombraries per part dels escombraries particulars i que havia parlat amb un representant de la companyia concessionària per veure si es podia augmentar el nombre de carros portats per guàrdies de seguretat.

El governador encarrega a tots els qui desitgin protecció per algun vehicle que ho demanin amb anticipació, car si esperen a darrera hora, com molts fan, pot haver-hi dificultats per complaure'ls.

EL DOS CONSULAR

Diu un diari de la nit que ahir al matí, al domicili del degà del Consular de Barcelona, senyor Gache, cònsol de la República Argentina, es reuniren dinou representants d'Estat per a tractar de l'anomala situació de la nostra capital amb motiu de la vaga de transports.

Aquesta reunió serveix com a preliminar de les que s'aniran celebrant mentre no vingui la normalitat.

Oficialment no es facilità cap nota de la reunió.

LA CAMBRA DE COMERÇ AL GOVERN

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat ha tramès el següent telegrama:

«President Consell Ministres.—Madrid. — Greu situació Barcelona obliga entitats que per representar interessos col·lectius tenen grans responsabilitats davant opinió pública a expressar amb absoluta lleialtat les seves opinions al Govern. Data 9 abril, aquesta Cambra dirigí Vuescència carta sobre la dita situació sense haver tingut fins ara honor rebre contesta. Des d'aleshores estat social Barcelona s'és agreujat en proporcions tan alarmants que és justíficadíssim temor es repetixin vergonyoses commocions que pertorben greument vida Barcelona ja poc anys amb perill imminent s'exten-

gui resta Espanya. Es cometen diàriament atemptats contra els qui fians dret llibertat treball, es neguen secundar vaga decretada; ciutat està convertida immens fomer perquè s'exerceixen coaccions brutals per a impedir extracció escombraries i constantment es fa sentir relaxament atribuït autoritat. Contra el que s'ha dit en nota premsa, que segurament s'haurà propagat amb notòria injustícia per tot Espanya i contra la qual protesta enèrgicament aquesta Cambra agraïnt Govern que l'hagi desmentida, a Barcelona classe patronal de cap manera desitja ni pot desitjar, sota cap pretext ni amb cap finalitat, estat violent, si no exclusivament que es respecti dret llibertat treball i es posi a vessament quotidià sang en forma que no toleraria cap altre país civilitzat. Aquesta Cambra insisteix, doncs, en totes manifestacions fetes en expressada carta i confia encara que Govern posarà tot el seu interès a remeiar mals tan greus i tan perillosos com els que està patint aquesta desgraciada ciutat. El salutda afectuosament. President, Joaquim Cabot.

EL CENS PATRONAL I OBRER

S'avisà als patrons i Associacions patronals d'aquesta capital que no ho haguessin fet, que a la major breu tindrà han de passar per l'Oficina (Trasfagar, 76, primer) amb l'objecte de rebre les instruccions i impresos necessaris per a procedir a la rectificació del cens corresponent al mes actual.

VISTA DE LA CAUSA PER L'ATEMPTAT CONTRA EN MARTINEZ ANIDO

Demà, dia primer de juny, es veurà en la Secció tercera d'aquesta Audiència, davant del jurat del districte de Llotja, la causa seguida contra Genar Tejero, i Manuel Tallens, acusats d'homicidi en la persona de l'agent de vigilància En Florenti Pelletjer i d'atemptat frustrat als senyors Martínez Anido, Arlegui i altres.

Presidirà la Sala NEugeni Carreiras, representat al ministeri públic l'advocat fiscal NAntoni Llanos i defensaran als processats els lletrats senyors Casanovas i Barriobero.

Els testimonis són 32 i la vista està assenyalada per a dos dies.

ESTAT DELS FERITS

S'és agreujat, d'una manera alarmant, Emili Valls, ferit al Círcol Lliberal del carrer de Tres Llitges.

Els altres ferits estan relativament bé.

ENTERRAMENTS

Aquest matí s'efectuà l'enterrament dels sometenistes Salvador Ubeda i Joaquim Oller, assassinats diumenge al camp del Martinec.

Es congregà molta gent als voltants de l'Hospital Clínic on s'organitzà la comitiva. Anaven en primer lloc quatre guàrdies de seguretat a cavall, seguia la comunitat de la parroquia i després els dos cotxes mortuòris, darrera dels quals era portada la bandera del someten del districte X del qual els difunts havien format part. La bandera ostentava un filac negre.

Hi havia una presidència d'autoritats formada per l'alcalde, el capità general, el governador militar i el cap de policia en delegació del governador.

Una altra presidència dels someten, en la qual anaven el general Pereyra, el marquès de Comillas, el general Cavanna, el marquès de Sentmenat, don Alfons Sala i alguns caps i oficials.

I una altra presidència dels fills i parents dels finats.

El seguici era format per alguns milers de persones, en llur majoria del someten.

La comitiva es dirigí a l'església parroquial de Sant Josep Oriol i d'allí cap a la plaça d'Urquimaona, on s'acomodà el dol, essent dipositada la bandera al palau del marqués de Sentmenat.

L'enterrament s'efectuà al cementiri de Sant Andreu.

Anava en la comitiva Ramon Sala, que resultà ferit en el dit atemptat, i que porta encara un braç embolicat.

També fou conduït aquest matí a la darrera estada el cadàver de Gilbert Bertran, del Sindicat Unió, víctima d'un atemptat comès dissabte a la Gran Aiguada.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

VISITA REGIA

Madrid, 31, 2 tarda

A dos quarts d'onze d'aquest matí ha sortit el rei en automòbil, acompanyat del seu ajudant senyor Zarco, cap a Carabanchel, per tal de visitar el campament dels regulars. Ha tornat al Palau a les dotze.

ANIVERSARI

Amb motiu de complir-se avui el 17è aniversari del casament de SS. MM. don Alfons i donya Victòria, els sobirans i la infantesa Isabel han fet dipositar ramells de flors al peu del monument erigit a la memòria de les víctimes de l'atemptat de Morral.

DEFUNCIO

A les cinc del matí ha mort la duquesa de Bailen. En assabentar-se, aquest matí, els Reis, del trist esdeveniment, s'han afanyat a enviar el condol a la família.

ENTERRAMENT

Aquest matí ha tingut lloc l'enterrament de la comtessa vídua de los Villares, assistint-hi en nom del Rei, el senyor Butler.

REUNIO DEL DONSELL

A les deu del matí s'han reunit els ministres en Consell a la Presidència.

El ministre de la Guerra, contestant preguntes dels periodistes sobre la dimissió del capità general de Madrid, ha manifestat que el general Orozco havia expressat reiterades vegades al ministre de la Guerra anterior, el desig d'abandonar el càrrec, fonamentant-se en motius de salut.

Ha dit també que els regulars sortiran de Madrid aquesta tarda. Les forces del Tercer esperen per a sortir del Marroc, l'arribada dels regulars.

El ministre de Foment ha manifestat que es proposava tractar en el Consell del consell del cotó a Espanya.

Els altres ministres no han fet cap manifestació d'interès.

A dos quarts de dues ha sortit del saló del Consell el ministre de la Governació dient als periodistes:

—Fins aquest moment hem estat reunits en Consell, i com que encara no hem despatxat tots els assumptes pendents, el suspensió durant mitja hora o tres quarts d'hora, per a esmorzar, i després continuarem la reunió.

Suposo que acabarà a les sis o a dos quarts de set de la tarda.

CONFERENCIA DE L'EDIFICACIO

En el tema sisè, aprovat pel ple, figuren condicions de molt especial interès, com el de la direcció a seguir pels vocals, en la qual es diu que d'acord amb les condicions aplicades en el Quart Congrés Internacional de Carreteres, celebrat a Sevilla, amb l'objecte que la circulació i la marxa dels vehicles, tant en les poblacions com en les carreteres, sigui uniforme, per a tot Espanya, així com també el de vianants en sentit contrari, s'haurà d'exigir l'exacte compliment de les disposicions que els poders públics han dictat sobre la circulació en tota classe de vies.

N'hi ha una altra d'indubtable importància, referent a l'establiment d'una estació central en les grans poblacions per al servei de passatgers i de petites mercaderies i l'enllaç d'aquesta amb les estacions existents i les que en l'esdevenidor es puguin crear, havent d'ésser l'emplacement de les estacions, compatible amb els plans de reforma interior de poblacions.

Aquesta moderníssima innovació en el servei de les comunicacions urbanes, aparellada amb les que estableix les comunicacions neumàtiques ja establertes a l'estranger, tenen, per a les grans ciutats, una transcendència a favor de l'activitat, i en fixar-hi la seva atenció la Conferència, ha realitzat una tasca en la qual el Govern s'hauria de fixar i resoldre d'acord amb les aspiracions expressades.

S'ha tocat també el que s'autoritza als Ajuntaments perquè, en el moment que la vida de les poblacions ho exigeixi, puguin arribar a la municipalització dels mitjans de transport per metropolitans i tramvies.

Es demana finalment per la Conferència, en ordre a les comunicacions, que l'Estat, Diputacions i Ajuntaments, estableixin en llurs vies respectives, una deguda regulació entre el trànsit rodat de vehicles pesats i lleugers, quan les necessitats de la circulació ho exigeixin.

Després, divendres, a les deu del matí, se celebrarà la tercera sessió del ple, en la qual es discutirà el tema vuitè: Conveniència d'organitzar guindes i cooperatives de l'edificació, reglaments d'aquesta.

Quarta. Col·laboració i intervenció de l'Estat en la indústria de l'edificació dels bancs i altres establiments de crèdit, així com del capital privat.

Primera: acció de l'Estat, exempció de tributs, construcció d'edificis, expropiació de terrenys, associacions cooperatives de funcionaris, emplaçament de capitals, etc., etc.

JUNTA DE CASES BARATES

La «Gaceta» publica una real ordre del ministeri del Treball, constituint una Junta de cases barates a Manresa.

NOTES DE MELILLA.—PARLA L'ALT COMISSARI

Madrid, 31, 4'15 tarda.

Melilla. — L'Alt Comissari ha declarat que convé esvair errors sobre l'organització i direcció de les mehalles jafianes.

Fa deu anys que actua la mehal·la a Tetuan comendada per oficials espanyols.

Com aquesta, se n'organitzaran altres cinc manades per caps i oficials espanyols.

Es inexacte que hi hagi el propòsit de sotmetre els nostres oficials al comandament directe de caps moros. La creació i organització de les mehalles es deu al general Castro Girona.

Aquestes mehalles combatents es recluten a les cabiles addites al Jallia.

Per a casos necessaris s'organitzaran harkes reclutades a les cabiles. Totes dependran del Maghzen.

Pel que toca als successos actuals, són una contrarietat més que sofrim, produïda dels mals consells que escolten els enemics que se separen dels camins de la pau.

Té gran confiança en la disciplina i el valor de l'exèrcit.

Això — diu — m'estimula a complir una missió ingrata i dura; però que no m'espanta. L'única cosa que sento és no poder evitar amb el meu sacrifici les baixes dels combatents.

Acaba el senyor Silveira dient que continuarà instaurant un règim de civilització i progrés, comptant amb l'exèrcit.

Segueixen veient-se a Tizzi-Azza grups de rebels que recullen cadàvers en els barrancs.

Se'ls fa fugir amb vispaters. Altres grups, des de lluny, han hostilitzat la posició, sense conseqüències.

Confidències de l'enemic diuen que es preparava un cop de mà.

Aquestes les hi van donar a Dris Er Rifi tres dones indígenes que digueren que hi havia grans grups enemics.

Er Rifi ordenà que sortissin les seves tropes per a comprovar la presència de l'enemic. Es van desplegar i romperen el foc, començant així el combat.

Les dretes dones han manifestat que els rebels han tingut 200 morts i nombrosos ferits.

Er Rifi es mostra molt apenat perquè en el combat han mort tres dels seus homes de més confiança, els quals vingueren amb ell de l'altra zona, inclos el kaid Brahín, el qual combaté molt de temps contra el Rifi.

L'alféres Inguza, aviador, el qual morí en baixar sobre una barrancada, va rebre una bala al coll. Com que l'aparell volava tan baix, l'observador, encara que intentà agafar-se al volant per a baixar, no pogué aconseguir-ho.

L'enterrament del capità Quiroga i de l'alféres García Junco, es féu sense conduir-los en carrosses i sense aparell, per ordre del general Vives, per a evitar la depressió de l'ànim públic amb motiu dels freqüents enterraments.

ELS REGULARS DE CEUTA

Madrid, 31, 5'15 tarda.

A les quatre de la tarda han desfilat pels carrers de Madrid les for-

ces de regulars de Ceuta, que han vingut a rebre la bandera.

Han passat pel carrer de Bailén, Major, Porta del Sol, Alcalá, Saló del Prado, fins a l'estació del Medid, on han embarcat en dos trens per a emprendre el viatge de tornada a l'Àfrica.

En passar pel Palau han sortit als balcons les persones de la família real.

Nombros públic ha presenciat la desfilla dels regulars al compàs de llurs tambors i xirimies.

A l'estació d'Atocha han estat acompanyats per comissions dels cossos de la guarnició i autoritats.

ELS CARTERS

Per si han reingressat a Correus els 54 carters de Madrid que quedaren cessants en la passada vaga.

UN MONUMENT

L'escultor Benlliure ha acabat el grup gitano del monument que s'aixecarà al cementiri de Sant Telem de Sevilla, en la tomba de «Josef», quan es compleixi el quart aniversari de la seva mort.

CONFERENCIA D'EN BERGAMIN

Ciudad Real. — S'ha inaugurat l'Ateneu, donant una conferència l'ex-ministre conservador senyor Bergamin, que dissertà sobre la conveniència dels partits polítics.

Proclama la necessitat dels partits conservadors i radical en tota col·lectivitat organitzada.

Detalla la missió d'ambdós partits i va combatre els actuals costums electorals.

Creu ineficàcia la representació proporcional.

La missió dels partits polítics és portar als governs les aspiracions socials.

Pondera la necessitat d'encausar l'acció governamental sobre els problemes reals i es mostra optimista sobre l'esdevenidor d'Espanya.

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

Madrid, 31, 6'15 tarda.

Sembla que el ministre de la Governació ha onat compte al Consell de ministres, que segueix reunit, de l'acceptació del senyor Barber per al Govern civil de Barcelona.

ACORDS DELS SOCIALISTES

S'ha reunit, la minoria socialista, acordant requerir al Govern perquè es posi en tràmit la sanció de les responsabilitats polítiques.

A aquest respecte, els socialistes mantenen el vot d'Indalecio Prieto, acusant els Governadors Allendesalazar i Maura.

També demanen la terminació de la guerra del Marroc.

CONDECORACIO

S'ha fixat la data del 16 de juny per a la remesa al tinent coronel senyor Núñez del Prado de la Medalla Militar qu se li ha concedit.

L'acte se celebrarà al col·legi de Santiago.

Com és sabut, la condecoració li dona l'arma de cavalleria.

CONSELLER DEL SUPREM

Per haver passat a la reserva el conseller de Guerra i Marina senyor Salaverra, queda vacant aquell càrrec, indicant-se per a exercir-lo el general don Miguel Viña, actual governador militar de Bilbao.

LA REPATRIACIO

Larraix. — Ha començat la repatriació del reemplaçament de 1930.

Han embarcat en el vapor «Romeu», cap a Passages, 8 caps i oficials i 363 de tropa del batalló d'Àfrica i 9 oficials i 459 soldats del regiment de Bailén.

Estan preparats per a marxar el restants expedicionaris.

VAGA DE MINAIRES

Almeria. — La vaga minera de Saró continua igual.

S'esperen els delegats de l'Institut de Reformes Socials per a gestionar la solució.

ESTRANGER

La nota anglesa a Rússia

Londres, 31. — Comunica l'«Evening Standard» que la nota britànica ha estat donada ja a Krassin.

Afegeix el mateix periòdic que en dos cirkels russos de Londres es creu unànimement que la solució d'aquesta qüestió serà satisfactoria per a la Gran Bretanya. —Havas.

El terratrèmol de l'Índia

Allahabad (Índia anglesa), 30. — A conseqüència del terratrèmol que tingué lloc durant la nit del 25 al 26, hi ha hagut 4.000 víctimes, quedant destruïdes sis poblacions. —Havas.

Mort de M. Chevillard

Paris, 31. — Ha mort el senyor Camille Chevillard, director d'algunes societats de concert. —Havas.

Poincaré a Estrasburg

Paris, 31. — Ha marxat cap a Estrasburg el senyor Poincaré, president del Govern. —Havas.

BARCELONA

La Processó

Molt abans de l'hora assenyalada per a sortir la processó, la tradicional processó del Corpus de Barcelona, que des dels primers temps de la instauració d'aquesta cerimònia ha sostingut l'esplendor barceloní, donant-li més solemnitat, que no ha cedit davant de cap altra processó de Corpus, els nostres carrers presentaven el seu aspecte més animat.

Hem intentat seguir el trajecte per on havia de passar, i gairebé ens ha estat impossible.

L'aglomerament de la gentada era tal, que sols cedia al pas dels soldats que amb les bandes de música al davant de les unitats d'infanteria, cavalleria, artilleria, sanitat, administració, etc., anaven a situar-se als llocs on havien d'estendre's llurs files per a obrir la carrera.

Els balcons eren endomassats amb bella draperia de seda, venerables reliquies familiars que es guarden per a dies així, o bé amb la bandera de les quatre barres. Les noies vestides de festa, encara que les nostres noies barcelonines no necessiten vestir-se de festa, per a constituir el principal ornament dels carrers. Els joves voltant en grups, i damunt de tot, un cel blau puríssim com si volgués cobrir la nostra gran festa religiosa amb les dianitats de son vestit també de festa.

Aquest any hi havia la innovació de que les parròquies hi assistien formant unitat amb sa creu alçada, ganfians, escolians, etc.

Davant de tots, els gegants i trapezes de la ciutat, evolucionant la unitat i conjunt de la ciutat, espiritualment la mateixa que en els temps migevals en què van començar a circular pels carrers.

Després seguia la parròquia més nova, la de Sant Josep Oriol amb les seves confraries, ples unions, junta d'obra i clerecia. Seguidament seguia la de la Concepció fins arribar a la més antiga, que és la de Santa Maria del Mar.

Amb elles van moltes altres associacions de diversa índole, com les següents: Companyia de Sant Lluís de l'Institut Salesià.

Escolania del Centre Angeli de Hostafranchs; Apostolat de l'Oració de Santa Madrona, Centre de Cultura de la Concepció, amb la Banda de Marina, Centre Montserrat de la Barceloneta; Associació Reparadora de Bellem; Catequística, Centre Social, Associació de Sant Vicens de Patí, Patronat obrer de Sant Josep; Adoració Nocturna, banda de Veterans; Associació d'Obrers Catòlics de Sant Cugat, Pia Unió de Sant Miquel, Arcàngel, Escolania dels Sants Just i Pastor, Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, amb bandera; Círcol Artístic de Sant Lluç, amb bandera; Catequística de Sant Just, Círcol Barcelonès de Sant Josep, Associació de Devots de Sant Pàncras de la parròquia del Pi, Banda Filarmònica, Pomells de Jovantut. Les esmentades simpàtiques Associacions formaven 24 entitats amb nombrosos assistents i sengles banderes.

Antics Alumnes salesians, Veterans carlistes, Requeté del Districte Segon «Flor de Lili» de la Barceloneta, Centre Tradicionalista del Clot, Fills de Maria Immaculada, Gremi de Mestres Fusters, Banda del Círcol de Sans, Associació de Maçons de Riera, Gremi de Sabaters, Arxiconfraria dels Dijous Eucarístics, congregació Major de les Escoles Pies, Escolania Dominicana, Confraria del Nen Jesús.

Adoració Nocturna de les diverses parròquies de la ciutat, Venerables Ordres Caputxins, Franciscans, Carmelitanes, etc.

Associació de vigilants de nit, Escolania de la Mercè, Creu Roja, Representació dels Cossos de guarnició, Cavallers de les Ordres Militars, Clero-cia castrense, Col·legi d'Advocats, Col·legi de Procuradors, Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa, Claustre de la Universitat, Catedràtics de l'Institut, Escola de Comerç, i altres Centres d'ensenyança oficial.

Banda Municipal, dirigida pel mestre Llaneta de Grignon; Comissions de la clerecia regular, seminaristes i catedràtics del Seminari, Clero-cio parroquial, Beneficiats de la Catedral, Coeg dels Rectors de parròquies, Capítol Catedral.

La Custòdia sota talem portada per sacerdots de l'Associació de portants de talem.

Actua de Prest el senyor bisbe doctor Guillemet, acompanyat del degà doctor Llopis i dels canonges doctors Puig i Parés.

Immediatament venen els portants del Pall, entre els quals hi ha diputats a Corts i altres personalitats de representació.

Desseguida venen les presidències d'autoritats: en la principal van el senyor Valls i Pujals, conseller de la Mancomunitat i president de la Diputació, l'alcalde de la ciutat senyor marqués d'Alfala, el governador civil interí don Angel Vega, president de l'Audiència i el governador militar, el general Pesada.

L'altre presidència la formen el vice-rector de la Universitat doctor Fabregues, el segon comandant de Marina senyor Oteiza i el delegat regi d'Instrucció senyor Laengo.

L'representació de la Mancomunitat és formada pel senyor Jansana, president de l'Assemblea i els diputats senyors Coma de la Vall de Canet, de Riba i els secretaris senyors Sans i Bulgues i Sebastia.

La representació de l'Ajuntament era presidida pel primer tinent d'Alcalde senyor Maynés, i els tinent d'Alcalde i regidors senyors Plaça, Cararach, Vilaseca, Tusell, Blaiot, Escala, Nadal, Sabater, Tusquets, Mas-sol, Carrasco, Junyent, Viza i Bordes, amb l'alta personal de l'Ajuntament.

Darrera de les autoritats formava un piquet de tropa d'infanteria, amb bandera i música, i de seguida un agom-bolament de públic.

De l'atemptat de Badalona

S'ha presentat espontàniament a la policia un xofer per a dir que, havent llegit en els diaris la notícia de l'atemptat comès el dimecres a Badalona i que els agressors havien utilitzat un auto, sospitava que aquests havien d'ésser els que van llogar el seu per a anar precisament a Badalona.

Diu que li van llogar a la plaça de la Universitat, i que eren quatre. Un cop a Badalona, tres van baixar i l'altre va restar al vehicle. El cap de mitja hora van tornar els tres afanyats i es van fer tornar a Barcelona.

Arribant prop la Monumental, van baixar, van pagar i van desaparèixer.

El xofer ha repetit la declaració al jutjat, quedant en llibertat.

Futbol

El partit jugat aquesta tarda entre l'equip professional anglès «Dundee» i el Barcelona, ha estat guanyat per aquest per dos a zero.

El partit jugat entre la Unió Esportiva de Sans i l'Espanyol, ha resultat empatat a dos.

Excursió a Tarragona

Per aquesta festa automobilista s'ha posat a la venda una gran varietat de models de Jerseys, Sweaters, Bruses, Echarpes, etc., de TRICOT de seda, que venem a preus baratíssims.

Fàbrica de gèneres de punt

Casa VILARDELL

Hospital, 36 i 38. — Sucursals Comte Asalto, 8; Carme, 73; Riera Baixa, 26 i Fontanella, 17

Magatzem: Barba, 16 bis

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 30 de maig de 1923)

A la sala nova del Consistori i amb la presència de l'alcalde, senyor marques d'Alfons, a les 6 h de la tarda s'obrí la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les comunicacions següents:

De l'Alcaldia assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió Municipal de Govern en junta del 24 de l'actual i aprovats per l'alcalde; i que s'ha estès un lliurament de 128'75 pessetes per a pagar els drets reals i timbre de l'acta de pagament a En Francesc Selva i Vil·lells de les finques de la seva propietat, situades al carrer de Menéndez Pelayo, per a l'allargament del carrer Ros d'Olan.

Del president de l'Audiència Territorial agraïnt la consignació per l'habilitació.

PER A LA RECOLLIDA D'ESCOMBRARIES

Ofici de l'alcalde del tenor següent: «Hagut esment de les circumstàncies especials per les quals travessa Barcelona i fent ús del vot de confiança que em fou concedit pel Municipi, he disposat que es posin a disposició de cada un dels tinentes d'alcalde 2.000 pessetes, i altres tantes a disposició de l'altre. Sr. President de la Comissió de Provisions; les quals quantitats, que seran a justificar oportunament, s'invertiran en els treballs de neteja pública, aplicant-se la total suma de 22.000 pessetes a la consignació del Cap. III, article tercer, partida novena, del Pressupost ordinari vigent.»

El senyor Rocha diu que amb motiu d'aquest ofici de l'Alcaldia es podia començar a parlar del problema de les escombraries, que tant afecta a la ciutat. El senyor alcalde podria donar explicacions de les disposicions que ha dictat, només perquè la ciutat se n'assabentés.

El senyor Maynés s'hi adhereix. El senyor alcalde, que parla amb veu tan baixa que amb dificultat se l'entén, comença a parlar al·ludint a la nota oficial que avui l'Alcaldia, a primera hora de la tarda, ha facilitat a la premsa. Diu que en ella s'expliquen detalladament tots els resultats obtinguts fins ara, amb les gestions que ha fet ell secundat pels tinentes d'alcalde de tots els districtes.

Afegeix que, d'aquests districtes, el tercer i el primer ja estan gairebé completament netejats, i fa observar que ahir al matí ja van fer el servei de recollida d'escombraries a domicili uns 50 carros, i a la tarda més de 70, i avui n'han funcionat més de 70 al matí i un centenar a la tarda.

Diu que ara s'està estudiant la manera de conduir a la resolució del conflicte amb la cooperació de les brigades sanitàries de la Mancomunitat de Catalunya.

Pel que fa referència a les declaracions del senyor Rocha, de que l'Alcaldia no ha sol·licitat el concurs de la minoria radical, ha de manifestar que la porta del seu despatx ha estat sempre oberta als senyors regidors que vulguin exposar-li llurs iniciatives i que si no havia convocat, expressament, sinó als tinentes d'alcalde, ha estat perquè aquests eren els indicats, en virtut de llur càrrec, per adoptar i fer complir determinades mesures.

Referent a la intervenció de l'Alcaldia en el conflicte general de la vaga de transports, contesta que sobre això encara no s'ha dit la darrera paraula. El senyor Rocha diu que esperar un, doncs, que es pronunciï aquesta darrera paraula per a jutjar l'actuació de l'Alcaldia en l'actual conflicte. Recorda que en la darrera sessió va definir el concepte que ell tenia de l'autoritat popular, i així li donava el convenciment que l'alcalde li podria fer quècom més que no hi han fet les altres autoritats.

Ens ha explicat la reunió de tinentes d'alcalde per considerar-los els més indicats per al compliment de determinades disposicions, i ens ha anunciat la cooperació de les brigades sanitàries de la Mancomunitat per ajudar a la resolució del problema.

Em felicito que s'hagi anat resoltament a una ferma actuació, tantost el governador se n'ha anat. Jo crec que si el governador hagués estat persona grata a la Lliga aquesta solució hauria vingut més aviat.

De totes maneres — diu — l'Ajuntament no ha donat a l'actual governador la cooperació que havia donat a altres governadors en casos semblants. Sigui com sigui, almenys que es vegi que, desaparegut el governador, l'Ajuntament ocupa el lloc que li pertany.

Segons li han dit, la minoria de la «Unión Monàrquica Nacional» ha dirigit una comunicació a l'Ajuntament i espera que el senyor alcalde la farà llegir perquè se n'assabenti el Consistori.

El senyor Massot diu que malgrat les explicacions donades per l'alcalde, sense intenció de censurar-lo, li sembla que no ha sabut donar a la ciutat la impressió que s'ocupava del problema latent; havia d'explicar a cada moment les incidències del problema, les gestions que es feien, les resolucions que es prenia. L'alcalde sols ha parlat clar quan s'ha vist al·ludit per les notes que publica el Govern civil. Havia de prescindir d'escrúpols i de modesties personals per a dir tot el que passava i el que volia i no podia fer.

Ara l'alcalde ens ha anunciat la cooperació de la Mancomunitat de Catalunya amb les seves brigades sanitàries per a recollir les escombraries. Si això s'hagués fet abans, si s'hagués explicat abans, l'opinió pública no hauria donat crèdit a determinats rumors.

Cal fer remarcar l'interessant cooperació que dona la Mancomunitat, aquest Govern incipient de Catalunya, a l'obra de l'higienització de la ciutat, que contrasta en gran manera amb la conducta del representant de l'Estat centralista.

Estem convençuts que l'Alcaldia hi ha posat tota la seva bona voluntat, però calia publicar tots els incidents de la qüestió de les escombraries i pendre una orientació en la qüestió fonamental de la vaga. L'alcalde, situant-se en el lloc que li correspon, havia d'invocar, dels uns i dels altres, el que per damunt de tots ells permetés la realització del servei de hi ha l'interès de la ciutat i que es neteja.

En altres èpoques s'havia fet així. L'alcalde diu que va donar notícies de la qüestió quan va considerar que podien portar un concurs de solució i no quan només podia dir-li que no s'hi podia fer res encara. Repeteix que ell ha posat tota la seva bona voluntat i intel·ligència al servei de la ciutat.

El senyor Maynés comença dient que el conflicte de la recollida de les escombraries ha entrat en un període de solució, si no passa res extraordinari. Avui són molts els carrers del clos antic de la ciutat que estan completament nets d'escombraries. Aquesta franca solució és deguda a les constants gestions que s'han fet des dels primers dies de la vaga.

No cal repetir les causes de la vaga, però sí que hem de dir que per a resoldre les dificultats que es presentaven ha calgut moure ressorts que no tenia a mà l'Ajuntament. I aquests ressorts no van accionar fins a mitjan setmana passada, quan el capítol general va donar suport a la companyia arrendatària del servei, Foment d'Obres i Construccions, perquè es pogués iniciar la represa del servei de recollida.

Quan es trameten forces al Foment per a la sortida dels carros, el conflicte segueix perquè no es trobava personal que els volgués carregar. I en aquest moment hi van intervenir els tinentes d'alcalde, en virtut del càrrec que ocupem. Ens ha costat molt el poder reunir un nombre de veïns que volguessin fer el servei de recollir les escombraries i posar-les als carros. Amb ells, amb els camions i soldats facilitats pel capítol general i intervenint-hi jo personalment, s'ha pogut treure a munt d'escombraries d'aquells llocs en els quals major acumulació hi havia. Ja sé que no s'ha fet tot el que cal, però s'ha donat la impressió que es començava a actuar. Ja heu vist com de seguida que els camions militars netejaven els carrers de seguida tornaven a cobrir-se d'escombraries que hi tornaven a tirar els veïns.

Els tinentes d'alcalde van fer crides, ordenant que les escombraries es llessin en llocs determinats. Això no era cap solució, però ha contribuït a minorar el conflicte un fet: que ja fa dos dies que van emrant carros que es dediquen a recollir domiciliàriament les escombraries, sense que siguin hostilitzats per ningú. Segons

notícies, cada dia augmentaran.

En alguns districtes, com els de Sant Andreu, Sans i altres barriades rurals, gairebé no han patit el conflicte perquè les han tretes els camions a llurs propietats, o bé les han amuntegades en els nombrosos solars per a edificar que hi ha als suburbis.

On ha causat més molèsties, ha estat al clos vell de la ciutat, que és on ningú s'ha atrevit a treure les escombraries.

Els carros que han fet aquests dies la recollida domiciliària, no han volgut treure les que estaven amuntegades pels carrers.

Es per això que l'Alcaldia ha cregut que s'havia d'autoritzar a les brigades sanitàries de la Mancomunitat de Catalunya per a fer aquest servei. I segons notícies, començaran a treballar molt aviat, i si no hi ha res inesperat, es gairebé segur que en la sessió de la setmana vinent podrem donar una nota optimista.

Ha regirat, el senyor Rocha, els serveis oferts per la Mancomunitat de Catalunya, però ha fet observar que han coincidit amb la marxa a Madrid del governador, i no hi ha cap raó que autoritzi a pensar que hagi estat fet deliberadament.

Ningú podia preveure que el conflicte de les escombraries durés les tres setmanes que ja fa que dura. Ningú recorda una tan llarga duració d'un conflicte semblant; mai havien durat més d'una setmana. No era, doncs, lògic que s'anés a demanar remeis heroics, com és el demanar a la Mancomunitat el que concentrés les brigades sanitàries que té escampades per tot Catalunya.

Quan s'ha vist que no s'arribava a una solució i que el capítol general, no podia dedicar-li un major nombre de soldats perquè havia d'atendre a altres serveis, és quan s'han dirigit a la Mancomunitat preguntant-li s'hi estava disposada a fer una concentració de les brigades sanitàries. S'ha estudiat el problema; s'ha deliberat al Consell de la Mancomunitat i s'ha pres acord autoritzant la cooperació demanada.

Es diu que ho hauríem pogut demanar vuit dies abans, però cal advertir que ara ha estat possible a conseqüència de l'estat en què havia arribat el problema, les seves causes i derivacions. Aquesta solució no serà total, però satisfarà de moment les necessitats.

El que ha dit que ho havien aprofitat per a combatre al governador civil, és una injustícia. Res té que veure l'estat de les relacions del governador amb la Lliga Regionalista, amb la qüestió de les escombraries. Mai, nosaltres, una qüestió que afecta a la salut pública de la ciutat, la faríem servir per a combatre el governador civil que no ens hagués complagut. La salut del poble està per damunt de tot.

Ha dirigit, el senyor Massot, una censura a l'alcalde, que en certa manera afecta als tinentes d'alcalde, i per això jo he de recollir-la. Ha dit que no havíem estat en contacte amb l'opinió pública i jo confirmo el que ha dit, però és que nosaltres vam creure que no havíem de donar-li una nota pessimista al poble (interrupcions), és que no li podem dir res més, que no teníem una solució satisfactoria de moment.

Però avui ho hem fet perquè la impressió que li podem donar és optimista; podem dir que anem cap a la solució del conflicte. No havíem de comunicar-li que anàvem tocant ressorts i cap resposta, que trobàvem totes les portes tancades. Això hauria fet augmentar la depressió d'ànim del públic.

Si això ha contribuït que el públic formulés algunes censurens contra nosaltres jo prefereixo no haver donat la nota optimista que farà tranquil·litzar l'opinió pública.

L'alcalde dona per acabat l'incident i per aprovada la proposta que s'ha llegit en començar aquell debat.

DE DAMUNT LA TAULA

Com el senyor Romeu és absent del Consistori el suplirà el senyor Olivella en combatre tots els dictàmens que proposen la consignació de crèdit de 2.000 pessetes per a poder fer millores urbanes urgents en diversos indrets de la ciutat i amb el seu vot i el del senyor Rocha en contra s'aproven tots aquets dictàmens que hi havia damunt la taula.

El dictamen proposant l'augment de

tarifes dels cotxes mortuoris de la Casa de la Caritat per a la conducció del cadàvers promou llarga discussió, però al cap d'avall resta aprovat.

El dictamen proposant l'aprovació d'una factura de la Casa Casany d'autòmòbils i cotxes utilitzats pels regidors en actes de servei durant el quart trimestre de 1922 motiva una llarga discussió demanant els que hi intervenen que es posi un fre als que utilitzen els autòmòbils per a actes que no siguin de servei.

NECROLOGIA

L'alcalde assabenta el Consistori de la mort del que fou regidor En Pau Salvat i Espasa, ciutadà integerrim, distingit arquitecte, talent organitzador com ho prova la Casa Editorial que dirigia i bon patriota com ho demostra en sa actuació consistorial mentre la salut li ho va permetre. Demana que consti en acta el sentiment que a tots ha causat la seva mort.

Els senyors Maynés, Rocha, Massot i Junyent pronuncien també lloances a les excel·lents qualitats personals del senyor Salvat i s'adhereixen a la proposta de l'alcalde.

DESPATX ORDINARI

Es llegeixen i s'aproven gran part dels dictàmens presentats per les diverses comissions. Altres resten damunt la taula a instància d'alguns regidors.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Domenech, Escollà i Bordes perquè es deixi sense efecte l'acord consistorial canviant els noms dels carrers de Joaquim Costa i de Torres Amat; i que a l'actual carrer de Ponent es denomini d'aquí endavant de Joaquim Costa. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Nadal, Palau, Bordes i Boure perquè com a conseqüència d'una proposició aprovada per unanimitat per la Junta Municipal d'Exposicions d'Art, en la qual es demana la reforma de l'actual reglament d'exposicions en el que fa referència a les Sales especials que es concedeixen als artistes, s'acordi la suspensió dels corresponents articles de l'esmentat reglament fins que la Junta Municipal d'Exposicions proposi al Consistori la reforma definitiva que sol·licita. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Junyent, Maynés, Massot, Anglada (E.), Plaça, Sabater, Carrasco i Nadal perquè amb motiu de la festivitat del Corpus Christi es destini la quantitat de 10.000 pessetes per a les processons general, octava i altres que es celebraran en aquesta ciutat. (Aprovada amb el vot en contra dels regidors de la minoria radical.)

Una altra dels senyors Canales, Junyent i Nadal perquè es concedeixi la representació de l'Ajuntament al tinent d'alcalde senyor Matons i al cap de l'Institut de Beneficència senyor Mer i Guell per acompanyar l'Escola Catalana de Metges per a l'ampliació d'estudis a França a les tasques del cinquè curs durant els dies del 2 al 12 de juny pròxim. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Massot, Tusell, Junyent i Nonell perquè l'Ajuntament encapçalí la subscripció oberta pels Pomells de Jovintut de Catalunya, amb la suma de 10.000 pessetes, per a contribuir a la construcció d'un pavelló per a nens als hospitals de la Santa Creu i de Sant Pau. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Blajot, Ro-

cha i Plaça dient per, per atendre les necessitats que es deriven de la nova divisió dels districtes municipals, es posin a disposició de l'Alcaldia 5.000 pessetes. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Massot, Barbey, Junyent, Maynés, Carrasco, Marial i Degollada perquè, atenent les peticions de la comissió organitzadora de l'Aplic de la Sardana, constituïda per representacions de districtes i en títols de Barcelona, accepti l'Ajuntament l'alt patronat de la festa de la Sardana, que se celebrarà el 10 del pròxim juny a Vallvidrera i a Les Planes, i que es concedeixi per a la dita festa una subvenció de 1.000 pessetes i la necessària autorització per a poder celebrar la repetida festa a la plaça de Vila Joana i per a visitar la dita vila. (Passa a la Comissió d'Hisenda.)

MOCIONS

El senyor Olivella pregunta per què encara no s'ha fet efectiva la multa de 150 pessetes diàries que fou imposada a la Companyia dels camions per a transportar la carn escorxada per haver retardat considerablement el començ de la prestació del servei.

El senyor Maynés, que presideix, li contesta que passat el període electoral es resoldrà aquest assumpte.

El senyor Massot parla en contra de les banderes que es pengen al mig de la Rambla per anunciar exposicions i partits de futbol i ara una indústria de la Rambla de Catalunya.

El senyor Blajot diu que estan donades ordres perquè les treguin. El senyor Maynés diu que s'hi posen a petició i recomanació de senyors regidors. Demana que el Consistori prengui acord privant-ho per a tenir en què fonamentar la negativa quan un regidor s'interessa en la concessió.

El senyor Esteve denuncia inconvenients i abusos en la receptació de l'arbitri sobre l'inquilinat, i els regidors de la Comissió d'Hisenda diuen que tractaran de resoldre aquests inconvenients.

LA RETIRADA DE LA U. M. N.

El senyor Rocha s'adona que l'alcalde no havia fet llegir la comunicació dels regidors de la U. M. N.

El senyor Maynés, que presideix, li diu que l'alcalde, degudament assessorat, no l'havia fet llegir perquè aquell acte era il·legal, ja que el càrrec de regidor per llei és obligatori, i el regidor no pot renunciar-lo ni temporalment.

Explica que la comunicació diu que no assistiran al Consistori mentre no s'hagi resolt la qüestió de les escombraries i la vaga dels transports. Això — diu el senyor Maynés — és molt còmode: quan es topa amb una grossa dificultat, fugen del Consistori, i els altres que procurin de solucionar-la; llur obligació era restar aquí i ajudar a trobar la solució.

El senyor Rocha diu que tornarà a tractar d'aquest assumpte.

I no havent-hi més assumptes a tractar el senyor Maynés declara clore la sessió a les 9'30 del vespre.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell i una firma

Conferències humanistes

Diumenge, 3 de maig a les onze del matí

Mossen Lluís Carreras

professor en el Seminari Conciliar de Barcelona i col·laborador de la Fundació Bernat Metge

donarà una conferència parlant de

LA DIFUSIÓ DELS CLÀSSICS EN LA CATALUNYA RENAISSANT

L'acte tindrà lloc al Saló-Biblioteca de la Caixa d'Estalvis de Sabadell

LES TERRES CATALANES

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Festa tradicional

Aquesta tarda s'ha celebrat al col·legi de Jesús i Maria la tradicional Festa de les Corones i acabament del Mes de Maria, assistint-hi molts pares de les noies que, essent forasteres, s'eduquen allí.

Les obres del nou teatre

Han començat les obres del nou teatre al cap de Llevant de la Rambla, començant-hi a treballar 25 picapedrers que desmunten la pedrera que hi ha en aquell pati.

Noves d'esport

Demà jugaran el Tarragona i el Stadium Catalonia al camp del primer.

El Gimnàstic anirà a Tortosa a jugar el darrer partit de campionat amb l'Íbèric.

El Reus Deportiu i el Valls Deportivo jugaran al camp del segon.

Demà a Rindecols s'inaugurarà un camp de futbol, jugant el local amb el Borges del Camp.

Altres noves

Passat demà seran venudes en la caserna de la guàrdia civil les escopetes intervingudes als infractors de la llei de caga.

Ahí a la Rambla d'En Miró de Reus fou atracat per dos desconeguts el cobrador de la Unió Patronal, havent de donar-los unes poques pessetes que duia.

Procedent dels Estats Units ha arribat el vapor «West Chata», descarregant 10.000 tones de sofre i fusta.

A les deu de la nit d'ahir acabà l'Audiència el judici contra Josep Morenutes, per doble assassinat.

Com es preveia pel desenrotllament de la causa, el rei fou condemnat a dues penes de mort, catorze anys, vuit mesos i un dia de presidi; i quatre mesos d'arrest, amb el pagament de 5.040 pessetes d'indemnització a la família de les víctimes.

Ha estat demandada autorització per establir una línia d'autos públics entre Miravet i Benissanet i Mora la Nova.

Avui molts autotricles han correut pel circuit del Trofeu Armenget, entrenant-se, arribant a passar-lo en 22 i 23 minuts, que són els que hi posen el mínim de la cursa.

Pla de Bages

ARTES. — Ha restat establert un nou servei d'autos d'Avinyó, Artés i Manresa i vice-versa, amb parada al Pont de Cabrianes i a Sant Fructuós de Bages.

Parada d'Avinyó: Casa «Segal». Parada d'Artés: davant de l'estanc. Parada de Manresa: Hotel de Sant Domingo.

Horari: Sortida d'Avinyó, a dos quarts de sis del matí; sortida d'Artés, a les sis del matí; sortida de Manresa, a les onze del matí; sortida d'Artés, a les dues de la tarda; sortida de Manresa, a dos quarts de cinc de la tarda.

Els diumenges, ultra els esmentats serveis, sortirà un cotxe a dos quarts de vuit del matí d'Artés, i un altre de Manresa a les set de la tarda.

A Avinyó, els diumenges s'hi anirà al migdia.

Pla del Llobregat

MOLINS DE REY. — El dia 3 de juny vinent se celebraran en aquesta parroquia solemnes cultes, amb motiu de la festa major del Corpus.

Predicarà el reverend N'Eduard Roman, professor del Seminari. La processó, la qual sortirà de l'església a les cinc de la tarda, promet ésser solemníssima.

Ha estat nomenat pendentista En Salvador Mas Rovira, i cordonistes En Celestí Cazes Domingo i N'Octavi Julià Janés.

Assistirà als esmentats actes el doctor Joan Boda, secretari de Cambra i Govern del Bisbat.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

De futbol

Demà jugaran al camp de Jovenut Republicana el seu equip reforçat i el Cete.

Al camp de la Penya Salvat sols es jugarà un partit amistós amb el Juneda, per a no coincidir amb la processó.

Aquesta nit marxa a Barcelona l'equip infantil Ardits, per a jugar amb l'infantil del Barcelona al camp d'aquest.

Gos rabiosos

Avui hi ha hagut una gran alarma perquè ha circulat per la ciutat un gos rabios, mossegant tots els gossos que trobava. D'aquí endavant es donarà la bola dia i nit. Fins ara es donava de nit solament.

Altres noves

Ha pres possessió de la secretaria de l'Escola Normal de mestresses d'ona Irene Pérez Hernando.

La brigada de la Creu Roja cobrirà una part de la carrera de la processó de demà, perquè així ho ha autoritzat el governador militar.

La revista «Lleyda Deportiva» aquesta setmana ha suspès la publicació perquè, havent plogut, no s'ha fet esport.

Ha estat inaugurada una escola mixta a càrrec de mestressa al poble de Gava, agregat d'Unarre.

La Costa

VILASSAR DE DALT. — El pròxim diumenge, dia 3 de juny, l'Orfeó «Sant Josep» celebrarà la seva festa de la benedicció d'una formosíssima Senyera, adquirida per subscripció popular entre els veïns de la vila, havent regalat la seda per a la seva confecció l'entusiasta patri i fort fabricant En Tous Santamaría. En una part de la Senyera es destaca l'escut de la vila, amb les quatre barres; al dors, al nom de l'Orfeó, el dia i l'any de l'adquisició, amb un escutell i apropiat llibre, dibuixat per En J. Llaberia i brodat per Na Josepa Brugarolas, de Barcelona.

A les deu del matí, dia d'Orfeó cantà un solemne Ofici a la parroquia, fent-se al final la benedicció de la Senyera, apadrinada en tan solemne acte la senyoreta Na Maria Piferrer i el jove En Josep Vives. En sortir de l'església es dirigí a la plaça, on cantaren algunes cançons de primera audició, i finalment l'Himne a la Senyera.

A la una de la tarda es farà un dinar de germanor entre els orfeonistes i els socis protectors, a la fonda Puig, de la Plaça.

Darrerament ha promès la seva assistència En Lluís Millet, si les ocupacions d'aquell dia li ho permeten, esperant serà un acte força patriòtic i que portarà nous cantaires i socis al dit Orfeó.

PINEDA. — Davant d'un nombre públic i responent a l'interès amb què eren esperades, En Salvador Maluquer ha donat tres conferències a la Biblioteca Popular de Pineda, sobre qüestions marítimes relacionades especialment amb indústries de mar i pesqueries en altres països.

També han estat inaugurades pel batlle de Pineda, En Manuel Serra i Moret, unes converses i lectures comentades per infants que es donaran cada quinze dies a la sala de lectura d'aquesta Biblioteca Popular. Va assistir a l'acte un gran estol de la mainada, molts d'ells assidus concurrents a la Biblioteca, acompanyats de llurs mestres. La segona d'aquestes converses tindrà lloc el proper dissabte, dia 2 de juny.

PALAFOLLS. — Diumenge vinent, dia 3 de juny, aquest poble celebrarà solemnes festes amb ocasió del Corpus.

A dos quarts de cinc de la tarda arribarà l'Orfeó «Montserrat», de Calella, compost d'unes setanta veus. En nom del poble i de les autoritats els donarà la benvinguda, amb un discurs de salutació, el regidor del nostre Ajuntament En Pere Martí. Davant de la Casa Comunal, l'Orfeó cantarà l'Himne a la Senyera, posant a la Senyera una formosa llacada l'alcalde, En Joan Moner.

A dos quarts de sis se celebrerà a l'església i solemne processó, essent portats els estandards

principals pels germans N'Eduard i N'Emília Fugarolas.

Tant a l'església com a la processó, l'Orfeó cantarà xamoses peces religioses.

A dos quarts de set, davant la casa que posseeixen els esmentats pendentistes, l'Orfeó donarà un concert, cantant les peces següents: «Himne a la Senyera», «Adeu, germà meu», «La Sardana de les Monges», «Cançó trista», «Les fulles seques», «El rossinyol», «Quan mon marit de fora ve» i «La Sardana de la Patria». Per ésser la primera vegada que en aquest poble se sentirà un Orfeó, s'espera amb gran desig la diada de diumenge.

CANET DE MAR. — Els Pomells de Jovenut de la vila, preparen una festa per al diumenge dia 10 de juny, la qual se celebrarà probablement a la Sala-taller de l'Escola de Indústries. Es donarà una representació llegida de la llegenda pirenaica del temps de la reconquesta, «Canigó», il·lustrada amb música apropiada i original del mestre En Tomás Jover, d'aquesta població, el qual acompanyarà l'audició.

No cal dir, doncs, que degut a ço que té d'interessantíssima l'obra de Mossèn Cinto, seran moltes les famílies que honoraran la festa amb llur presència.

La popular Cooperativa Obrera de Consum «La Canetenc», la qual està bastint un formós i grandios local social, gracies al noble sacrifici dels seus associats, anuncia la inauguració d'una part del Casal, ço és, una gran sala d'actes, sala cafè, teatre, balconada esplèndida i terrassa magnífica.

La direcció de l'obra que construeixen és deguda a l'arquitecte En Rafael Massó, de Girona. Avui per avui és la millor obra que amb caràcter de societat hi ha a Canet. El cost aproximat de les obres enllestides puja a la respectable quantitat de 100.000 pessetes. Així indicarà la seva importància.

La festa d'inauguració està anunciada pels dies 9 i 10 de juny, i consistirà en funció teatral, concerts, sardanes i balls esplèndids.

El digne diputat pel districte, senyor baró de Güell, ha contribuït a aquesta obra amb el present d'un riquíssim vellut, amb el qual s'ha confeccionat el teló del gran teatre.

Es d'elogiar el sacrifici de tots els seus socis, modestos obrers, per a arribar al terme d'aquesta gran obra, solament comptant amb llurs nobles esforços i bona voluntat.

A iniciativa del Patronat de Cultura de la vila, es fan gestions perquè siguin col·locades dues artístiques plaques al nou carrer que s'ha obert al Passeig de la Misericòrdia, amb el nom del qui fou benemèrit i exemplar català, i bon amic de Canet, En Narcís Verdaguier i Callís, la memòria del qual és digne de perpetuar. Segons sembla, dintre de poc serà un fet la dita iniciativa, per la qual cosa cal elogiar el Patronat de Cultura.

Vallès

SANT CUGAT DEL VALLES. — El reverend senyor rector ha confiat el penó principal per a la processó del Corpus Cristi, que se celebrarà diumenge vinent, dia 3 de juny, als senyors Sebastià Solà, Ricard Perich i Enric Marqués, els quals han contractat, per amenitzar-la, la banda del regiment de Jaen. Donades les moltes relacions que els senyors tenen a la localitat la processó promet veure's molt concorreguda, ja que han convidat totes les societats i corporacions de la vila. L'Agrupació Santcugatense hi assistirà gairebé en massa. Després de la processó els pendentistes obsequiaran os els assistents amb un lluit ball, a la gran sala de festes del Parc Municipal, amenitzat per la dita banda.

Les últimes pluges han afavorit en gran manera els sembrats i viuaris.

Van trobant cada dia més socis carrians a l'Orfeó Sant Medi, el mateix homes que senyorets, la qual cosa fa preveure que aviat serà l'Orfeó d'aquesta vila una massa coral de bastant importància, merces a l'auspici del seu director senyor Domènec Australl.

Habit-n ja en aquesta la majoria de les famílies que vénen a passar l'estiu.

MATARO

Al pati del Col·legi de Santa Anna de PP. Escolapis, diumenge, a la tarda, se celebrarà un festival d'educació física.

Ocuparen el lloc presidencial el rector del Col·legi, reverend P. Joan Comellas, un comandant i un tinent del regiment d'Artilleria, el capellà del dit regiment, reverend Bermúdez, el capità de la guàrdia civil, senyor Valiente, i alguns PP. escolapis.

Els alumnes practicaren diferents exercicis dirigits per llur professor En Fidel Bricall. Els més petits representaren un batalló infantil, efectuant diverses evolucions, parlaments i cants. Hi hagué una cursa de cintes per la secció ciclista.

Dissabte, a la Rambla de Mendizábal, la cobla lluro donà una audició de sardanes, organitzada pel Grup Sardanic.

Continuen amb activitat els treballs per a celebrar els Jocs Florals que enguany organitza el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Els primers dies de juny es farà públic el cartell de premis i condicions. La seva celebració ha estat fixada per al dia 29, que s'escau en diumenge, al matí.

Per R. O. del ministeri del Treball, inserida en la «Gaceta» de Madrid del 22 de maig, ha estat aprovada la petició feta per l'Ajuntament de Matarró, de constituir una Junta Local de Cases Barates en aquesta ciutat.

Per a portar el penó de la processó del Corpus del veí poble d'Argemona, ha estat designat el diputat de la Mancomunitat En Josep Colomer, el qual ha designat per a acompanyar-lo a N'Antoni Marfà i Serra i En Ramon Cunill i Bastús.

Excursió i visita cultural a Reus

Es celebrà l'excursió i visita col·lectiva a la ciutat de Reus organitzada per la Secció de Propaganda i Excursions de l'Ateneu Obrer del districte II.

Sortí de l'estació de França a les 5.30 del matí una nodrida representació, acompanyada del regidor per Barcelona En Joaquim Degollada, que portava la representació de l'alcalde.

L'objecte de l'excursió va ésser de caràcter artístic i cultural. Anaren a rebre a l'estació els visitants bon nombre de representacions d'entitats locals: Centre de Lectura, Cambra de Comerç, Lliga Regionalista, Centre de Dependents de Comerç i de la Indústria, Orfeó Reusenc, Secció Excursionista del Centre de Lectura, Foment Nacionalista Republicà, Societat La Palma, representacions de la premsa diària i autoritats locals. En arribar el tren foren rebuts amb grans aplaudiments. Els visitants, en baixar, canviaren les salutacions amb les representacions de les entitats. Seguidament va organitzar-se la comitiva amb la senyera de la Secció davant, guàrdies urbans, el conseller de Barcelona En Degollada, el president de la Secció En Joan Montaña, el Dr. Narcís Fuster, el president del Centre de Lectura i de la Secció d'Excursions; els consellers de l'Ateneu senyors Pascual, Pujol, Codina, i els individus de la comissió Clara, Pla, Sargues i altres representacions, i els visitants, abundant-hi les damiselles, es dirigiren a Casa la Ciutat per a saludar l'alcalde.

Foren rebuts a Casa la Ciutat pel president de la Comissió de Cultura senyor Palleja, i en nom de l'alcalde els donà la benvinguda, desitjant-los que els fos molt agradable l'estada a la ciutat.

En Joaquim Degollada li contestà manifestant que no esperava menys de la franca acollida que se'ls havia dispensat, i, per tant, donava les gràcies. Foren obsequiats amb un ànch. El senyor Fuster donà les gràcies.

De les Cases Consistorials, on deixaren la senyera, anaren a visitar

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La vaga de La Bisbal

Continua la vaga del personal del Registre de la Propietat de La Bisbal. Els vaguistes i els interessats directament, com notaris, etc., han posat el cas en coneixement de la Direcció general.

Repartiment de robes

Aquest matí s'ha fet a la Cantina Escolar un repartiment de robes als nens que hi concorren, presentant-lo els professors senyors Auguet i Colomé i senyors Comas i Santaló.

L'empresa propietària del teatre Albeniz ha regalat als nens de la Cantina 150 pessetes per a un dinar extraordinari.

Altres noves

Ahí es reuniren fadrins i patrons barbers, sense arribar a cap acord per a remeiar la vaga.

A Sant Feliu ha desaparegut Pilar Prat, de 60 anys, emparentada de la casa on servia roba i joies per valua de 800 ptes.

Ha estat destinada a l'Administració de Contribucions de Lleyda la comissió de comprovació dels expedients del Cadastre, que ha acabat sa comesa a Girona.

Diumenge el Grup Excursionista gironí farà un viatge al santuari de Nostra Dona del Far.

La setmana passada visitaren el Museu Municipal d'aquesta ciutat, En P. Bordi i Gimpera, director del Servei d'Investigacions Arqueològiques de l'Institut d'Estudis Catalans i En Coromines, els quals fotografien diversos objectes que hi ha al dit Museu, pertanyents a les èpoques prehistòrica i romana.

el Centre de Lectura, on firmaren en l'Album de visites el regidor En Joaquim Degollada, en nom de l'Ajuntament i de l'entitat; després visitaren el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, Institut General i Tècnic, Estació Etnològica, El Círcol, l'Institut de Puericultura, Societat l'Olimpo, església de San Pere i Teatre Fortuny, i amb altres visites arribaren a hora de dinar i es dirigiren al Gran Hotel de Londres on s'havia disposat un àpat excel·lent que fou servit amb molta delicadesa i presentat amb exquisit gust del qual quedaren molt satisfets.

En destapar-se el xampany, que fou obsequi del Centre de Lectura, brindaren els senyors Degollada, Fuster, Montaña i Caixés.

Després de l'apat anaren a visitar la Societat l'Olimpo, on foren obsequiats amb un exquisit cafè, essent aquesta l'última visita que feren.

Acompanyats els excursionistes de tots els que anaren a rebre'ls i dels regidors de l'Ajuntament de Reus senyors Loperena, Pujol i Borrás, anaren a acomiadar-los a l'estació, marxant en el tren que surt a les 5.16 de la tarda. En arribar el tren es donaren visques a la ciutat de Reus, la Catalunya i a l'Ateneu Obrer del districte II, quedant molt ben impressionats i satisfets de l'acollida germanívola que se'ls havia dispensat, arribant a Barcelona a les 8.45.

Millors urbanes

S'inaugurà ahir la nova forma de recepció de les cartes que a primera hora de la nit es porten al Baixador del carrer d'Aragó per a sortir amb l'express de Madrid i el correu de València.

El nou fanal-bussó ha estat col·locat entre els carrers de Claris i Llària, a la banda dels números senars.

Les cartes mitjançant un tub van a parar a baix a una sala nova, més espaiosa que la vella, i que s'escau a ésser davant d'on acostuma a parar el vagó del correu.

Ahí treballava ja a la sala esmentada més personal de Correus.

S'està procedint a treure de la Plaça de Claris la farola vella, que desbordava la circulació rodada.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 30

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Ramón», de Marsella, amb càrrega general.

Veler italià «Limes», de Terranova, amb carbó.

Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 32 passatgers.
Pailebot espanyol «Miguel», de Palma, amb càrrega general.

Balandra espanyola «Gloria», d'Aguilas, amb marbre.

Pailebot espanyol «Gorgonio», de València, amb càrrega general.
Vapor francès «Cogoit», de Matagan, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Nao», de Marsella, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «C. López y López», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Barceló», amb llast, cap a Cartagena i Centa.
Vapor espanyol «Pérez Pujols», amb càrrega general, trànsit i carbó, cap a València.

Vapor espanyol «Cabo Tres Forcas», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Cabo Corona», amb càrrega general cap a Marsella i escales.

Vapor espanyol «Balholm», de trànsit, cap a Burriana.
Vapor alemany «Hagen», amb càrrega general i trànsit, cap a Bilbao.

Vapor espanyol «Tintorer», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.
Vapor espanyol «Pedro», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol «Tambor», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor espanyol «Tirso», amb ciment, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Moviment del Port el dia 31

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rita», de Màlaga, amb càrrega general i 69 passatgers.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 107 passatgers.

Vapor italià transatlàntic «Conte Verde», de Buenos Aires i escales, amb trànsit i 33 passatgers.
Vapor espanyol «Mercedes», de la mar, amb peix.

Vapor espanyol «Reina Victoria», de Melilla i escales, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Vicente La Roda», de València, amb càrrega general i passatgers.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pailebot espanyol «San Francisco», en llast, cap a Sant Pere del Pinatar.
Llagut espanyol «Tercia», en llast, cap a Vinaroc.

Llagut espanyol «Dos Amigas Alfaguera», en llast, cap a Vinaroc.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «C. López y López», amb càrrega general, cap a Kobe i escales.
Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor alemany «Tarragona», de trànsit, cap a Sant Felip.
Vapor francès «Cogoit», de trànsit, cap a Marsella.

Vapor espanyol «Fina», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor alemany «Vesta», amb càrrega general i trànsit, cap a València.

Vapor italià transatlàntic «Conte Verde», de trànsit cap a Gènova.

L'INSTITUT DE SANT ISIDRE

En l'última sessió celebrada per la Junta de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, son president En Carles de Fortuny, donà compte dels treballs que es fan en aquesta ciutat per a constituir un Directori regional en consonància amb els acords presos en l'assemblea de contribuents de Santander, de la intervenció en els obsequis tributs a l'ambaixador d'Itàlia i d'altres assumptes d'actualitat.

La Junta prengué, entre altres, els següents acords: Imprimir una detallada crònica de la sessió necrològica dedicada a la memòria de N'ignasi Bertrand per les atencions que tingué per als còcs de l'Institut que visitaren la seva finca «La Ricarda» el 16 del corrent.

Felicitar els nous senadors i diputats a Corts, que són socis de l'Institut.

Aprovar un informe redactat pel vocal de la Junta En Josep Maria Boix, contestant al qüestionari sobre crèdit agrícola, circulat per la Delegació Regia de Pòstos.

Designar En Carles de Fortuny per a vocal delegat de la Junta d'Obres del Port.

Haver vist amb satisfacció que per R. D. de 19 del corrent hagi estat nomenat el senyor Fortuny vocal de la Comissió Protectora de la Producció.

Solicitar del ministre d'Hisenda i de la Direcció de Duanes que l'arsenal de sosa, a la seva entrada a Espanya, no s'afori per la partida 976 (productes farmacèutics), sinó per la 883 (insecticides), puix d'altra manera no resultaria econòmic fer-ne ús com insecticida en agricultura, la qual cosa és més sensible, car actualment amb polvoritzacions d'arsenat de sosa s'està detenant la invasió de la llagosta en terres d'Aragó, llevant amb Lleyda, gràcies als treballs que porta a cap en aquell país la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya.

Felicitar En Jaume Raventós,

director de dits Serveis, per la fructífera tasca que està realitzant.

EL COMITE DEL LLIBRE

Ha sortit cap a Cotteburg (Suècia) N'Edward Solà Guardiola, gerent de «El Mundo Cinematográfico», que ha estat nomenat delegat del Comitè Oficial del Llibre del Ministeri del Treball, Comerç i Indústria en el Congrés Internacional d'Arts Gràfiques que se celebrarà els dies 4, 5 i 6 de juny, en l'esmentada ciutat.

MANIFESTACIONS INDUSTRIALS

DE LA FIRA OFICIAL DE MOSTRES. TERCER SALÓ DE LA MODA A BARCELONA

Reunits sota la presidència de la Direcció de la Fira de Mostres de nostra ciutat, els industrials i elements que varen fundar el Saló de la Moda de Barcelona varen acordar celebrar el tercer saló en la mateixa data que va tenir lloc el segon, o sia del 4 al 10 d'octubre del corrent any.

Oportunament es farà públic el lloc on tindrà efecte l'excelsion manifestació.

EL CREMOR DE TARTAR

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat ha rebut de l'Espanyola de Londres trasllat d'una comunicació que l'Alt Comissari d'Austràlia a la capital britànica li dirigeix sobre les condicions que ha de reunir el cremor tartàric perquè pugui ésser importat a Nova Gales del Sud (Austràlia), comunicació que pot ésser consultada en el Servei Comercial de la primera de dites corporacions tots els dies feiners de dos quarts de deu a les dotze i de dos quarts de quatre a sis.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.71	00.00	15.90	00.00		00.00
Futurs:						
Maig	15.09	15.13	15.20	00.00		00.00
Juliol	14.71	14.74	14.82	00.00		00.00
Octubre	13.50	13.52	13.56	00.00		00.00
Gener	12.99	N.	13.05	00.00		00.00
Març	12.80	12.81	12.85	00.00		00.00

Alexandria	Juny	Octubre	Juny	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	28.80	28.50	Juliol	15.45	00.00	00.00
			Nbre	15.85	00.00	00.00
Sakellaridis	31.85	32.85				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.90	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	27.38	00.00	00.00	00.00
Octubre	24.33	00.00	00.00	00.00
Desembre	24.34	00.00	00.00	00.00
Gener	24.06	00.00	00.00	00.00
Març	23.97	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.50	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	27.56	27.60	00.00	00.00
Octubre	24.23	24.34	00.00	00.00
Desembre	23.34	00.00	00.00	00.00
Gener	23.62	00.00	00.00	00.00
Març	23.64	00.00	00.00	0.000

Barcelona, 30 de maig de 1923

Institut de Química Aplicada

CURS LEONARD LEPREVOST

Primera lliçó

A continuació dels cursos d'interès eminentment científic que s'han donat a l'Institut de Química Aplicada, hi ha hagut el de l'enginyer-químico senyor Leprevost amb caràcter predominantment industrial. L'Institut de Química no podia deixar endarrerir la seva missió principal, que és la de formar tècnics industrials, i per això ha posat al costat d'aquelles lliçons precedents de ciència enllestada, veritables trossos de la vida de creació científica, les d'un tècnic especialista que té la tasca de portar a la indústria en forma de coses concretes els resultats d'investigacions i que ha viscut plenament els seus problemes i les seves necessitats.

En la seva primera lliçó el senyor Leprevost exposà les propietats físiques del ferro. El ferro pur, aquest metall gairebé rar per la dificultat de la seva preparació i també per les seves propietats d'interès industrial, és, té unes característiques ben diferents de les seves combinacions i aliatges: el seu punt de fusió augmenta notablement mentre que disminueixen la seva duresa i tenacitat; per altra banda la maleabilitat arriba al grau màxim de tal fàcil que una planxa de ferro de 2 mm. de gruix a 1800°C. s'ha pogut doblar en un sentit i altre fins o tretze vegades seguides. La presència de metalls i metal·loides en estat de dissolució o de combinació altera profundament la seva manera d'ésser la funció de cada un i de la seva proporció quantitativa: afí l'existència de carbó disminueix la maleabilitat fins que a un 2 % desapareix del tot; a l'1 % i a l'0.1 % l'ammoniac també molt; el sulfur en

forma d'anhidrid efícc, cristal·litza per entremig de les fibres del metall té molts inconvenients en totes les operacions de la metallúrgia, en canvi a l'estat pur pot arribar a un 60 %; el Manganès fins a 0.8 a 1 % hi és favorable gràcies a la facilitat combinatòria que té amb molts elements que impurifiquen en ferro i que treu de la composició seva.

Tots aquests detalls de composició tenen molta importància, i ho posa de manifest el senyor Leprevost amb molts exemples de caràcter tècnic i industrial, esmentant els treballs de forja efectuats mitjançant els potentíssims martinets, i els moderníssims d'estampat coneguts a Barcelona d'ençà de la guerra, i els de laminat de peces per la gran indústria mecànica.

El ferro, però, presenta uns distints propis encara, els quals són diferents del seu estat al·lotrópic. Les diferències notabilíssimes existents entre el «ferro trempat» i el «ferro recuit» són explicats pel canvi d'estat molecular degut a la temperatura. El senyor Leprevost les ha seguides amb tota cura aquestes oscil·lacions de temperatura amb els fenòmens de què van acompanyades; així, cita que la càrrega mínima de ruptura es troba en la temperatura existent entre el roig fosc i el roig cirera; l'absorció del carbó varia també amb la temperatura, tenint el seu màxim dintre el roig cirera i el roig fosc; en el mateix procés de rescalament en arribar el ferro a la temperatura del roig fosc, es paral·lela l'augment malgrat continuar l'escalfament; en aquest punt s'efectua una absorció de calor la qual és retornada després en el procés de refredament mitjançant l'emissió d'una quantitat de calor que arriba, àdhuc, a tornar a fondre el metall. Tots aquests fets són electes dels respectius estats al·lotrópics del ferro, els quals explica el senyor Leprevost. Hi ha un punt crític a 700-750°C: el ferro hi passa del nomenat estat L a l'estat B; entre els 750-850°C, passa de l'estat B a l'es-

tat Y, en el qual estat darrer es manté fins al punt de solda. Cada un d'aquests estats té la seva composició característica i de la qual prové una estructura determinada i un conjunt de propietats que difereixen la utilització industrial. A més a més, aquests estats al·lotrópics poden ésser obligats d'una manera permanent mitjançant un refredament oportú en condicions determinades.

De les propietats que té el ferro en els seus estats al·lotrópics una és especialment important: la permeabilitat magnètica. Ja de temps és ben conegut l'augment notabilíssim en el coeficient de permeabilitat magnètica, paral·lel amb la puresa; hom ha trobat encara que depèn també, d'una manera ben directa, de l'estat al·lotrópic arribant al poder màxim a l'estat L. D'aquesta fàcil pot orientar-se d'una manera definida la fabricació del ferro per aplicacions elèctriques; en una bobina, per exemple, els ampers-volts necessaris per a obtenir una potència determinada poden ésser substituïts per una major permeabilitat magnètica obtinguda mitjançant les qualitats de puresa i estat al·lotrópic.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

ENEIDA

VIRGILI

Traducció Mn. Llorenç Riber

2 volums

Preu: 2'50 Ptes. volum

L'OBRA DEL BON MOT

CONCURS DE CARTELLS

Ahí, al matí, tingué lloc a la sala d'actes de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis la clausura de l'Exposició de Cartells, organitzada per l'Obra del Bon Mot, la qual Exposició ha estat molt visitada i elogiada. Ocuparen la presidència Ivon l'Escop, el director general de la Caixa de Pensions, Junta de l'Obra i el Jurat del Concurs.

El senyor Moragas Barret expressà la seva satisfacció per l'èxit del Concurs, fent l'elogi de les obres presentades que han patentitzat la plena competència dels artistes amb les altes finalitats de l'Obra del Bon Mot, que tindrà en el succés en els esmentats cartells mitjà de propaganda popular de la dignificació del llenguatge. Seguidament donà lectura al Veredict, del qual resulten otorgats a En Francesc d'A. Galí, el primer premi; a En Josep Obols, el segon i a N'Enric Mora, el tercer, obtenint accés als cartells originals de la senyoreta Catarina Climent i dels senyors Francesc Fàbregas, Josep Segrelles i Robert Cartes. En recollir els premis els esmentats artistes foren molt felicitats i aplaudits.

Ivon l'Escop tancà l'acte amb un breu i eloqüent discurs enaltint la tasca dels artistes que han honrat l'Obra del Bon Mot amb llur valuosa col·laboració. Féu ressaltar la importància del Concurs, primer organitzat amb la finalitat de combatre el renc i el mal parlar per mitjà del cartell, i finalment, que l'Obra del Bon Mot prosseguirà amb tot entusiasme la seva actuació, en la qual tindrà notable part la propaganda per mediació dels cartells, que ha d'aconseguir positius resultats per arribar a la seva eficàcia a l'envair el carrer a totes les classes socials. El senyor Moragas declarà acte seguit clausurada l'Exposició. Els cartells no premiats seran retornats a llurs autors durant tot el

vinent mes de juny en l'oficina de l'Obra del Bon Mot de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis, carrer de Bilbao, 198, els dies feiners de quatre a sis de la tarda, havent d'observar-se que l'Obra del Bon Mot ha elegit diversos dels cartells no premiats per a formular proposicions d'adquisició als seus autors.

Espectacles

Teatre Català ROMBA

Telèfon 3300 A. — (Avui, nit, a les deu. Programes completament nous).

LA SEDA DE RAYMOND. EL SOMNI DEL NOI EXPLORADOR. RAYMOND DENTISTA. EXPERIMENT PER A SENYORES. MAQUINA PER DIVORCIAR (de molt interès per als senyors) i altres noves il·lusions pel REI DELS MAGICS.

EL MAGIC DELS REIS

EL GRAN RAYMOND

Demà, a la nit. El gran Raymond, amb escollit programa. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta PINEDO-BALLESTER del Teatre de la Sarsuela, de Madrid. Nit, a les deu. La sarsuela d'Armand Oliveros i mestre Lloret.

LA ESTRELLA ERRANTE

pel senyor Lloret i senyoretes Pinedo i Mir, i els senyors Aznar, Borl, etc., i la formosa opereta en tres actes, del mestre Guerrero.

LA REINA DE LAS PRADERAS per la simpàtica primera triple còmica Victòria Pinedo i el senyor Lloret, i altres principals artistes de la companyia. — Demà, divendres, a la tarda no hi ha funció, per a donar lloc a l'assaig general de DON JUAN DE SERRALLONGA, la qual s'estrenarà, en castella, a la nit.

ESTRENA EN CASTELLA

de la grandiosa obra de Victor Balaguer, música del mestre Morera,
DON JUAN DE SERRALLONGA
 pel·lícula de grans cantants senyoreta Bugato i els senyors Lloret i Vendrell.
 Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Temporada d'istiu
 Empresa artística ARTUR SERRANO
 Gran companyia d'òpera i sarsuela
ZUFFOLI-PENA

Avui, dijous, Nit, a les deu. El formós entremès dels germans Quintero, **MANANA DE SOL**. L'òpera en tres actes, **EL CAPRICHO DE LAS DAMAS**. Obra predilecta de Ramon Peña. **GRAN EXIT**. — Demà, divendres, a la tarda, **LA MUCANOGRAFA** i **EL VALLE DE ANSO**. Nit, **EL CAPRICHO DE LAS DAMAS**.

Teatre de Novetats

Avui, dijous, 31 de maig
ULTIM DIA
 Reestrena de la segona jornada de la colossal pel·lícula

Lucrècia Borgia

L'adéu de **Pola Negri**

al públic barceloní en la monumental pel·lícula oriental

SUMURUM

on el cos escultural de

Pola Negri

es destaca esplèndid sense obstacles que desnaturalitzin les seves concepcions plàstiques dins l'art més refinat. — Poble: Mai més veuràs en SUMURUM, la formosa

Pola Negri

Teatre de Novetats

Temporada d'istiu de 1923
 Gran companyia còmico-dramàtica
 del **Teatre Lara de Madrid**
 Director d'escena

Ricard Simó Raso

Debut, dissabte, 2 de juny, a la nit, amb l'estrena en aquest teatre de la comèdia en tres actes, de don Manuel Linares Rivas,

LA MALA LEY

L'èxit més gran de l'any, representada per aquesta companyia a Madrid, 138 dies consecutius. — Es despatxa a Comptaduria. Continua obert l'abonament a 12 funcions de Mode.

TEATRE NOU

Companyia d'òpera i sarsuela de

FREDERIC CABALLE

Avui, dijous, 31 de maig 1923. Nit, a tres quarts de deu. Els dos èxits de l'any. Primer: **LA MONTERIA**, per Sus, Barfús, Chomón, Garrido, i **LA REINA MAJA**, per Llibre, Saus, Caballé, Díaz, Segura, Monell i Casas. — Demà, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Butaca 2 pessetes. Primer: **LA VIEJECITA**; segon: **LA MONTERIA**, Nit, **LA MONTERIA** i **LA REINA MAJA**. — Dissabte, tarda i nit. Beneficè del celebrat baríton Frederic Caballé. — Diumenge, benefici de la primera triple còmica, Empar Sals, amb un escollit programa.

LA CIUDAD JARDIN

Tercer: **EL PAJARO AZUL**

Diumenge, 3 de juny, tarda i nit. Comiat de la companyia.

TEATRE NOU

Companyia de comèdia

Güell - Tudela - Asquerino - Cortés

Avui, dijous, FESTIVITAT DEL

CORPUS

Nit, a les deu. **ULTIMES FUNCIONS**. COMIAT DE LA COMPANYIA. L'èxit artístic en tres actes, de don Manuel Linares Rivas,

FRENTE A LA VIDA

i la joguina en un acte, de don Manuel Linares Rivas,

PORQUE SI

Es despatxa a Comptaduria. — Tel·l. 4134 A.

TEATRE COMIC

Avui, dijous. Festivitat del Corpus.

Nit, a dos quarts de deu. La sarsuela en tres actes **EL REY QUE REINA**. — Dissabte, sensacional reestrena, **MUJER Y REINA**.

TEATRE NOU

Companyia d'òpera i sarsuela de

FREDERIC CABALLE

Dissabte, 2 de juny 1923

Tarda i nit. Beneficè del baríton

FREDERIC CABALLE

Tarda, a dos quarts de cinc. **LOS CADETES DE LA REINA** i **LA MONTERIA**, per Frederic Caballé.

Nit, a tres quarts de deu. Primer acte de **EL PAJARO AZUL** i primer acte de **LA MONTERIA** per

FREDERIC CABALLE

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE I PERGES

Avui, dijous, 31 de maig. Festivitat del Corpus. Nit, a les deu. **CLAVE**.

— Demà, divendres, a la tarda, **PE-TIT I PATAUT** (S. en C.). Nit, i cada nit: **CLAVE**.

Teatre Victòria

Directió: **FERRAN VALLEJO** i **FRANCESC VIDAL**. Mites: **BLAY** i **CONTI**.

Demà, divendres, 1 de juny. Tarda, a dos quarts de cinc. Vermut popular. Primer:

SERAFIN EL PINTURERO

per Salut Rodríguez, Tornamira, Empar Martí, Trini Rodríguez, León, i els senyors Vallejo, Vidal, Rojo, Blanca, Pradas, etc. Segon: la revista

JA SOC AQUI «Nandus»

Exit creixent. Nit, a tres quarts de deu. Primer:

EL ALCALDE DE GRIFONES

Segon: reestrena de la sarsuela en dos actes i tres quadres, de Lopez Monis i mestre Millán.

EL PAJARO AZUL

debutant el celebrat baríton portuguès, don Antoni Nobre, que cantarà aquesta obra en homenatge al seu país.

Repartiment: «Luciendes», senyoreta Huerta; «Pilar», senyoreta Martí; «Ercilia», senyora Tornamira; «Esteban», Antoni Nobre; «Juan Alonso», senyor Rosal; «Abres Ferreira», senyor Cornadó; «Quintón», senyor Blanca; Estudiant primer, senyor Oya; Estudiant segon, senyor Moreno El; Cap de la Ronda, senyor Lloqueralt; Ronda: Alcañá, Mariner, Aragones, Gascuñana; Les del fado: senyoretes Martí, Miró, Trini, Tomás, Rialp, Torregrosen, Yna.

Dissabte, benefici de la primera triple còmica

EMPAR MARTI

Tarda, a dos quarts de cinc. Primer: **COLLELLA IV**; segon: **EL ALCALDE DE GRIFONES**; tercer: **DEL SACRO MONTE**.

Nit, a tres quarts de deu. Primer: **QUE ES GRAN BARCELONA**; segon: estrena de l'obra d'actualitat, de Ricard Acedo i mestre Viladomat,

LA CIUDAD JARDIN

Tercer: **EL PAJARO AZUL**

Diumenge, 3 de juny, tarda i nit. Comiat de la companyia.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de comèdia

Güell - Tudela - Asquerino - Cortés

Avui, dijous, FESTIVITAT DEL

CORPUS

Nit, a les deu. **ULTIMES FUNCIONS**. COMIAT DE LA COMPANYIA. L'èxit artístic en tres actes, de don Manuel Linares Rivas,

FRENTE A LA VIDA

i la joguina en un acte, de don Manuel Linares Rivas,

PORQUE SI

Es despatxa a Comptaduria. — Tel·l. 4134 A.

TEATRE COMIC

Avui, dijous. Festivitat del Corpus.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Tel·l. 272 G.

Avui, dijous, Festivitat del Corpus

nit, a dos quarts de deu. **EL RAM DE LA PASSIO** (un acte), i **EN JOAN DELS MIRACLES** (tres actes).

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adrià. A 3/4 de deu. **GENTE BIEN**, la comèdia de Miquel Duran Torredà, **DOM EL TEU PROMES** (estrena).

Teatre Poliorama

COMPANIA DE COMEDIA DEL

TEATRE INFANTA ISABEL DE MADRID. Direcció: **ARTUR SERRANO**.

Dissabte, 2 de juny, tarda, a les cinc. Debut de la companyia amb la comèdia en tres actes, de don Josep

Fernández del Villar,

CONSTANTINO PLA

Nit, a les deu. **ESTRENA A BARCELONA** de la comèdia en tres actes, de don Josep Fernández del Villar,

EL PASO DEL CAMELLO

(Diumenge, tarda i nit. **EL PASO DEL CAMELLO**.)

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Barcelona

Tel·l. 514 A.

COLISEU DE VARIETATS

TEMPORADA 1923-24

Avui, dijous, Festivitat del Corpus. Grandiosos programes. El quadro d'atraccions més bo. Projectió de formoses pel·lícules. Comiat del notable i aplaudit mandolinista, **GABRIEL LORDY**. Exit de la gentilíssima ballarina, **LA GOLETERA**. Els artistes joves, **TAKKA-TAKKA YOGA** TARO, cants i danses de llur país. El popularíssim i divertit artista, **SANZ**, amb la seva col·lecció d'autòmats. Finit dels barristes de fama mundial, **LES POPPESCU**. Grandios exit de l'eminent artista, **MARIA TUBAU**. Repartiment novíssim i exclusiu hispano americà. — Demà, divendres, Beneficè i comiat de **MARIA TUBAU**. — Aviat, presentació de **MARIA CONESA**

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, festa del Corpus, a tres quarts de deu. Grandios programa. Estrena de la curiosa pel·lícula, **L'ESPORT DELS PATINS**. La interessant, **ELS CERCADORS D'OR**. Estrena dels 13 i 14 episodis (últims) de la grandiosa sèrie, **LA FILLA INDOMITA**. La de gran exit, **LES ESCALES DE L'ALTAR**, per l'eminent artista Frank Mayo. Estrena del cine-drama, **ESCLAVA DE LA SEVA VANITAT**, la protagonista de la qual és l'estrella Paulina Friedrich. — Demà, divendres, últims estrenes. — El diumenge, estrena de la grandiosa sèrie francesa, **EL FILL DEL PIRATA**, per Sandra Milowanoff, Altmé Simon Gerand i Georges Biscot.

Saló Catalunya

Gran cinema de Moda. Notable quintet **JORDA** i trio **TORRENTS**. — Avui, dijous, 31 de maig, FESTIVITAT DEL

CORPUS. Des d'avui queden suprimites les butaques numerades. 2 grans èxits, 2 Triomf del Programa Ajuria. **HERA LA PORTA**, emocionant i sensacional pel·lícula. **ROB ROY**, novel·la de **WALTER SCOTT**. Nit, estrena, **MARY BOJAMENT ENAMORADA**, per **MARY MILES MINTED**. — Demà, divendres, **REPRESENTA** del gran exit del Programa Ajuria, **REBECA DE LA ORANJA SOL**, la més gran creació de **MARY PICKFORD**. — **PREUS CORRENTS**.

Cine Princesa

Granvia Layetana

Tocant a la Plaça de l'Àngel

Avui, dijous, tot estrenes. **ANNA BOLENA**, drama històric, per Henry Porten. La pel·lícula més costosa que es representi a Espanya. 10.000 personatges en escena. **LA FILLA INDO-**

MITA, 11 i 12 jornades. **PRINCEP ESCULTOR**, per Meighan (Ajuria). **LA VALL D'ORAN**. **ABAIX ELS IMPOSTOS**, gran brometa. — El local més fresc i còmode.

PATHE-CINEMA

Rambla de Catalunya, 37

El saló més confortable de Barcelona

Avui, dijous, 31 de maig. Nit a dos quarts de deu. Exit enorme del programa americà, integrat per pel·lícules de la Universal-Films.

La cinta còmica en dues parts, **EL VENEDOR DE LLIBRES**, per **HARRY SWEET** i **MAUDE (EL MUL)**. La interessant pel·lícula d'aventures,

SONANT EL QUIRO O EL BOXADOR ARISTOCRATIC

interpretada per **REGINAL DENNY**

L'actor predilecte de les nenes neoyorquines. La deliciosa comèdia en cinc parts,

L'AUTOMOBIL VERMELL

creació d'**HERBERT RAWLINS**. El grandios drama en set parts.

LA FLAMA DE LA VIDA

portentosa creació de la genial **ESTRELLA PRISCILLA DEAN**

PATHE-PALACE

Gran Via Layetana, 53.

Tel·l. 589 A.

Davant la Caixa de Pensions

Avui, dijous, nit

Sessió monstre continua, de dos quarts de quatre de la tarda, a les dotze de la nit.

La comèdia dramàtica **L'IMPOT DEL DIAMANT**

creació de **Lléó Mañot**.

La suggestiva novel·la **ALLO QUE MAI MOR**

interpretada per **Alice Joyce**.

Aquesta nit, estrena del tercer capítol de

VINT ANYS DESPRES

continuació de **ELS TRES MOSQUETERS**.

Últimes projeccions, definitivament, d'**Harold Lloyd (ELL)**, en

DIA DE LLUITA

i **Charles Chaplin (Charlot)**, en

DIA DE PAGA

acabant l'interessant concurs

EN QUE PENSE «CHARLOT?»

amb el present d'un superb rellotge d'or marca Longines

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suñé. — Avui, dijous, festivitat del Corpus. Grandios programa.

A dos quarts de deu. **LES ESCALES DE L'ALTAR**, pel celebrat **FRANCK MAYO**. **CARREQUI-HO AL MEU COMPTE**, i la cinta de grandios exit, **EL SEU SACRIFICI MES GRAN**.

— Demà, divendres, programa extraordinari. Dues grans exclusives: **UN BON PARTIT**, selecta comèdia, per la gentil artista **VIOLA DANA**, i **LA VERITABLE FELICITAT**, comèdia dramàtica, per la simpàtica artista **PERLA BLANCA**. — Aviat, l'esdeveniment més gran de la temporada.

Nota. — Demà, divendres, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis del diumenge.

Diorama

Programa per a avui, festivitat del Corpus Cristí. A la nit, augment de programa. **EL RANCHO DE L'OR** superproducció del Programa Ajuria.

per W. S. Hart. **CAPRICIS DE JOVENTUT**. **CABELLANCIES DE L'OEST**. **SOMNI IDEAL**, còmica, de gran brometa. — Demà, noves estrenes.

PARC

L'espectacle més nou de Barcelona

PISTA DE GEL

Esport de moda instal·lat al GRAN CASINO amb acurat servei de

Cafè-Restaurant i salons especials per a banquets

Jazz-Band Verdura.

Tres sessions de patinatge diàries

D'onze a una, especial per a lliçons. De sis a vuit de la tarda, sessió te; patinatge general i lliçons. De deu a una de la nit, patinatge general. Lliçons i exhibició per la bellíssima professora Mlle. Else Derksen i el notable professor Mr. Angola. Avui tarda

Concert per la banda Vergara. Tarda i nit funcionament de les atraccions del Parc.

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, a la nit, no hi ha partit.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE CAMERA

Darrers concerts del present curs. Dues magnífiques sessions de tríos, a càrrec dels il·lustres artistes

Alfred Cortot

Jacques Thibaud

Pau Casals

Dilluns, dia 4 de juny

SESSIÓ SCHUMANN

Dimecres, dia 6 de juny

SESSIÓ BEETHOVEN

Exclusivament per als socis

AVIS. — Els socis ingressats darrerament, s'havien de com a socis aspirants

— començar el propòsit de novembre. Aquelles persones que desitgin ingressar durant el curs vinent, cal doncs que s'apressin a presentar llur proposta d'aspirant com més aviat millor.

TURO PARK

Formosos i perfumats jardins. Novíssimes atraccions. Avui, tarda, últim dia de la gran

EXPOSICIO CANINA. Tarda i nit, concert per la Banda de Capadors de Barcelona. Cafè-Restaurant de primer ordre. — Nota: S'hàn posat a la venda els abonaments mensuals i personals d'entrada al Turó-Park. — **IMPORTANT**: El pròxim diumenge, 3 de juny, s'efectuarà **EL SALT DE LA MORT**, sobre automòbil «Studebaker»

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Tel·l. 3332 A. — El

MUSIC-HALL DE LES CARS FORMOSAS. — Avui, a tres quarts de deu de la nit, 5 formidables atraccions. **MARITINA**, i els nous debuts: **MARTA SEVILLA**, **GRAN OLIVARES**, **LOU & JANOT**, gran novetat coreogràfica, i la celebrat ingènua **BLANCA DE NAVARRA**.

Avís: Els diumenges i dies de festa, els preus seran: Tantes: entrada amb consumació, 150 pessetes. Nit: seients laterals, 2 pessetes. Nova direcció de culina. Selectes coberts a 6 pessetes. Entremesos especials. **LA CUINA MES BONA DE BARCELONA**!

A MONTERRAT demaneu Hotel Colònia Puig. No hi ha a la muntanya qui pugui competir amb el dit Hotel. Habitacions amb pensió o sense pensió, pisos per a famílies, es lloguen per a dies o mesos. Per a banquets o pel que es vulgui, demaneu detalls a Rambla Catalunya, 52, pral. — Tel·l. 2200 A.

Es la reina de les aigües de taula la de la

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Catarro dels nois

L'Anti-catarro **BORBONET** és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche. Bronquitis de tota mena de totes les etiologies.

</

